

Strategia

Informacja o wykorzystaniu środków publicznych z programów wdrażanych w województwie warmińsko-mazurskim

Stan na 31.12.2015 roku

www.wrota.warmia.mazury.pl

Spis treści

I.	Fundusze strukturalne na lata 2007- 2013.....	3
II.	Regionalny Program Operacyjny Warmia i mazury na lata 2007-2013.....	5
III.	Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej na lata 2007-2013.....	38
IV.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013.....	50
V.	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013.....	58
VI.	Program Operacyjny Kapitała Ludzki na lata 2007-2013.....	63
VII.	Europejska Współpraca Terytorialna 2007-2013.....	68
VIII.	Programy UE na lata 2014-2020.....	81
IX.	Spis tabel, wykresów.....	88
X.	Wykaz ważniejszych źródeł internetowych wykorzystanych przy opracowaniu.....	89

I. Fundusze strukturalne na lata 2007-2013

W perspektywie finansowej na lata 2007-2013 Polska była beneficjentem pomocy unijnej (w ramach polityki spójności) przekazywanej w ramach dwóch Funduszy Strukturalnych: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego oraz w ramach Funduszu Spójności.

Cele, priorytety i zakres wykorzystania funduszy strukturalnych w Polsce w ramach budżetu Wspólnoty na lata 2007-2013 określała przygotowana przez rząd Narodowa Strategia Spójności (NSS) na lata 2007-2013.

Założenia NSS były realizowane za pomocą sześciu Programów Operacyjnych (PO), zarządzanych przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego oraz za pomocą 16 Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO), zarządzanych przez Zarządy poszczególnych województw.

Pomoc finansowa z Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności, z której Polska korzystała w latach 2007-2013, przyznawana była w ramach poszczególnych programów pomocowych (tzw. programów operacyjnych):

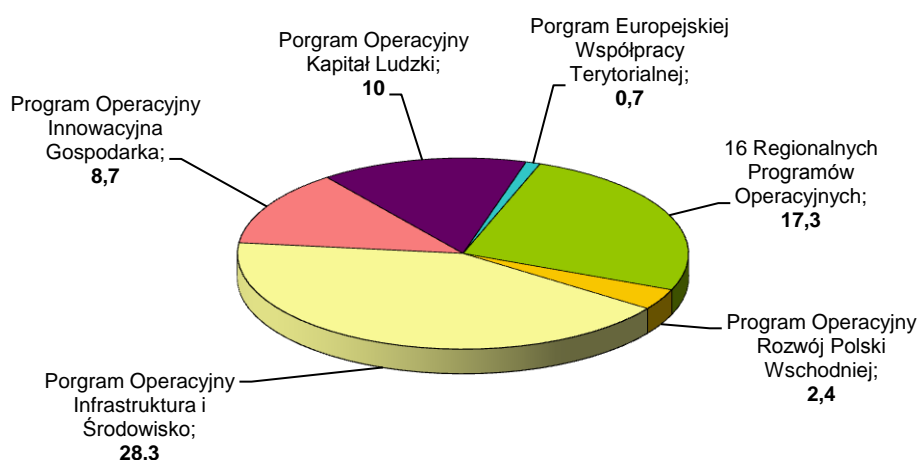
1. 16 Regionalnych Programów Operacyjnych
2. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
3. Program Operacyjny Kapitał Ludzki
4. Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka
5. Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej
6. programy operacyjne Europejskiej Współpracy Terytorialnej
7. Program Operacyjny Pomoc Techniczna

W perspektywie finansowej na lata 2007-2013 Polska otrzymała kwotę równą 67,3 mld euro i tym samym była największym beneficjentem środków unijnych spośród wszystkich państw UE.

Podział środków pomiędzy poszczególne programy operacyjne przedstawia rycina nr 1.

Wykres nr 1

Podział środków z UE pomiędzy programy operacyjne na lata 2007-2013* (w mld euro)

*Po zwiększeniu alokacji o dodatkowe środki z Krajowej Rezerwy Wykonania i Dostosowania Technicznego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji ze strony internetowej www.funduszeuropejskie.2007-2013.gov.pl z 04.05.2016 r.

Do 31 grudnia 2015 r. w całym kraju podpisano z beneficjentami 106 544 umowy o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z UE 286,8 mld zł, co stanowi 101,5% alokacji na lata 2007-2013.

Zakontraktowane do końca grudnia 2015 roku środki dofinansowania z UE przekładają się na następujące efekty¹:

Praca i przedsiębiorczość

410 416 nowych miejsc pracy
30 898 wspartych przedsiębiorstw
247 wspartych instytucji otoczenia biznesu

Badania i rozwój, innowacje

1 413 wspartych uczelni i jednostek naukowych
653 wspartych ośrodków badawczych
1 931 wspartych laboratoriów
2 918 wspartych pomysłów innowacyjnych
3 727 wdrożonych technologii

Społeczeństwo informacyjne

55 235 km sieci internetu szerokopasmowego
213 980 gospodarstw domowych, które otrzymały dofinansowanie do Internetu
5 786 nowych e-usług

Transport

10 201 km nowych/ przebudowanych dróg (krajowych, wojewódzkich, powiatowych, gminnych)
1 689 km zbudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych
2 915 zakupionych lub zmodernizowanych jednostek taboru komunikacji miejskiej

Ochrona środowiska

520 oczyszczalni ścieków
27 314 km wybudowanej/ zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej
7 111 km wybudowanej/ zmodernizowanej sieci wodociągowej
735 inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii
1 807 inwestycji związanych z podnoszeniem efektywności energetycznej

¹ Najważniejsze efekty Funduszy Europejskich wg stanu na koniec grudnia 2015 r. na podstawie zawartych umów <http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/efekty-funduszy-europejskich-2007-2013/>

II. Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury na lata 2007-2013

Przygotowanie 16 Regionalnych Programów Operacyjnych było wynikiem decentralizacji programowania rozwoju regionów, zwiększeniem efektywności prowadzenia działań rozwojowych przez administrację publiczną, jak również efektywnym wykorzystaniem przez regiony środków strukturalnych na okres 2004 – 2006 w ramach ZPORR².

Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury na lata 2007-2013 został przyjęty Uchwałą Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 61/354/07/III z dnia 14 listopada 2007 roku, a zatwierdzony Decyzją Komisji K(2007) 4624 z dnia 4 października 2007 roku. W związku z decyzją Komisji Europejskiej K(2011) 9875 z dnia 22.12.2011 r., zmieniającą decyzję K(2007) 4624, w sprawie przyjęcia programu operacyjnego w ramach pomocy wspólnotowej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego objętego celem Konwergencji dla regionu Warmińsko-Mazurskiego, w dniu 17 stycznia 2012 r. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjął Uchwałą Nr 3/21/12/IV zmieniony dokument Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013. Dokonana zmiana programu była wynikiem przeglądu śródkresowego i wynikała w szczególności z uwzględnienia wniosków wynikających z okresowej oceny realizacji programu oraz uzyskania dodatkowych środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego pochodzących z Krajowej Rezerwy Wykonania i Dostosowania Technicznego.

Celem RPO Warmia i Mazury na lata 2007-2013 był wzrost konkurencyjności gospodarki oraz liczby i jakości powiązań sieciowych. Cel główny programu będzie osiągnięty poprzez realizację trzech celów szczegółowych:

- Cel 1. Wzrost konkurencyjności firm, produktów i usług
- Cel 2. Wyższa konkurencyjność województwa jako miejsca pracy i życia
- Cel 3. Poprawa połączeń sieciowych województwa warmińsko-mazurskiego

Cele Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013 osiągnąć były poprzez koncentrację przedmiotową wsparcia na realizacji konkretnych przedsięwzięć, odnoszących się do następujących osi priorytetowych:

- I. Przedsiębiorczość
- II. Turystyka
- III. Infrastruktura społeczna
- IV. Rozwój, restrukturyzacja i rewitalizacja miast
- V. Infrastruktura transportowa regionalna i lokalna
- VI. Środowisko przyrodnicze
- VII. Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego
- VIII. Pomoc techniczna

Na realizację RPO Warmia i Mazury zaangażowane zostało łącznie 1 599 308 281 euro. Na kwotę tę składało się 1 070 550 290 euro środków z EFRR, 199 904 750 euro środków publicznych wkładu krajowego oraz 328 853 241 euro innych środków finansowych, w tym prywatnych. Szczegółowy podział środków między poszczególne osie prezentuje rycina nr 2.³

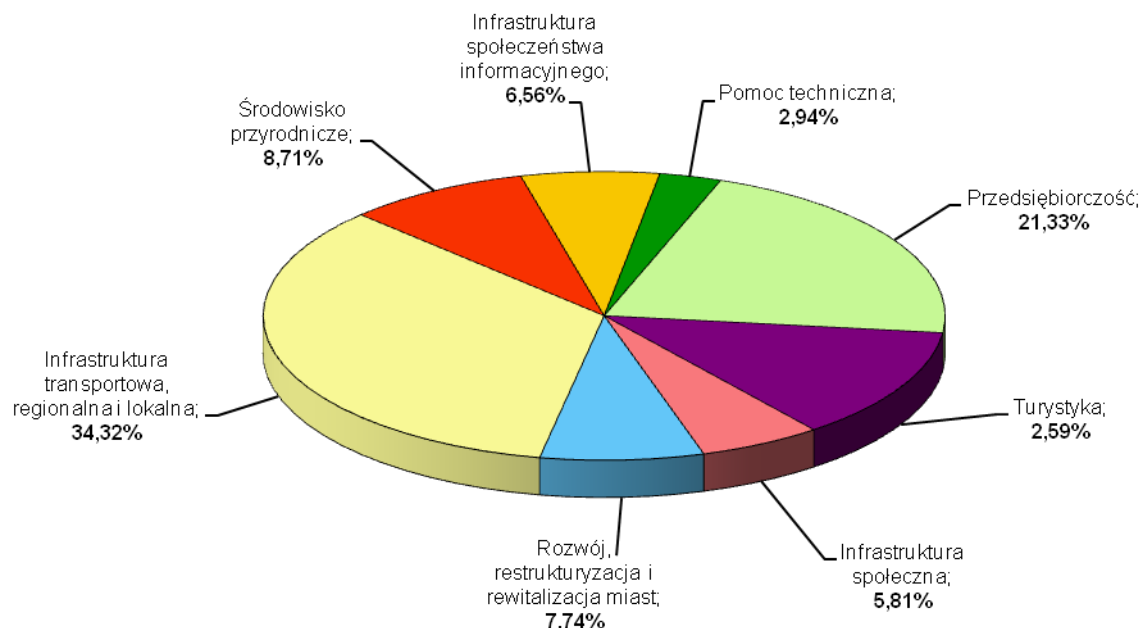
Instytucją Zarządzającą RPO WiM na lata 2007-2013 został Zarząd Województwa Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie. Instytucją Pośredniczącą został Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie (dla osi priorytetowej 6 pn. Środowisko Przyrodnicze), natomiast rolę Instytucji Pośredniczącej II stopnia pełniła Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie (w ramach poddziałań 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8 oraz 1.1.9 osi priorytetowej 1 pn. Przedsiębiorczość).

² Informacja pochodzi z opracowania pn. „Polska i jej fundusze” Ministerstwa Rozwoju Regionalnego

³ Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury na lata 2007-2013 przyjęty przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w dniu 17 stycznia 2012 roku.

Wykres nr 2

Podział środków EFRR według osi priorytetowych RPO WiM na lata 2007-2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013 z dnia 17 stycznia 2012 r.

W ramach RPO WiM wyróżniono trzy tryby wyboru projektów:

- tryb indywidualny (projekty o strategicznym znaczeniu dla realizacji programu, które umiejscowione są w indykatywnym wykazie indywidualnych projektów kluczowych RPO WiM);
- tryb systemowy (projekty, których beneficjentami są IZ oraz IP finansowane ze środków pomocy technicznej);
- tryb konkursowy.

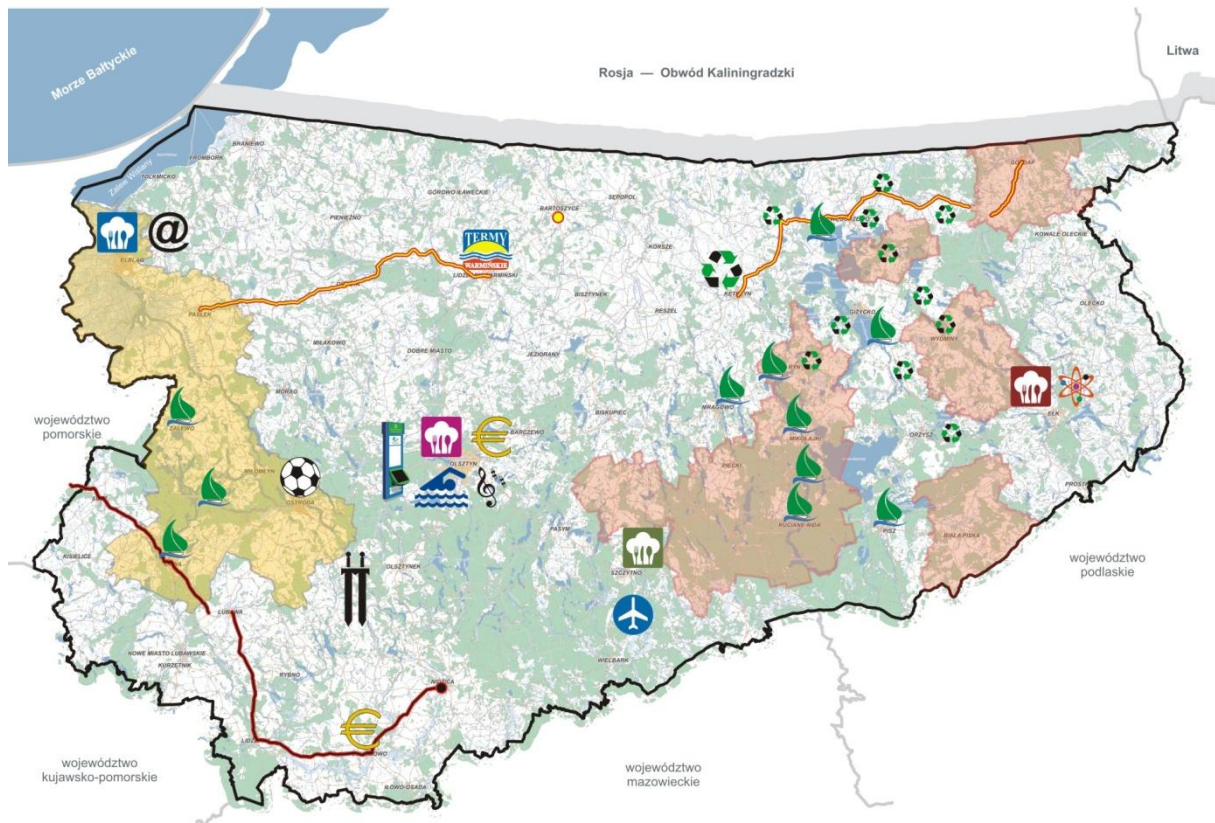
Łączna liczba przedsięwzięć umieszczonych w Indykatywnym wykazie indywidualnych projektów kluczowych dla Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013, według stanu na koniec 2015 roku, wynosi 17. W ramach 17 przedmiotowych przedsięwzięć realizowanych jest 5 Programów oraz 1 Zintegrowany program rozwoju lokalnego (łącznie 83 projekty).

Do dnia 31.12.2015 r. złożono do oceny 83 wnioski aplikacyjne o dofinansowanie ze środków UE projektów kluczowych, na kwotę dofinansowania z EFRR 1 407,74 mln zł. Umowy podpisano do wszystkich złożonych wniosków aplikacyjnych o dofinansowanie z EFRR na kwotę 1 277,78 mln zł.

Poniższy wykres (nr 3) prezentuje indykatywny wykaz indywidualnych projektów kluczowych RPO Warmia i Mazury na lata 2007-2013.

Wykres nr 3

Wykaz indywidualnych projektów kluczowych RPO WiM 2007-2013 (stan na 31.12.2015 r.)

- Grunwald - zespół działań inwestycyjno-remontowo-konserwatorskich i muzealnych związanych z kompleksowym zagospodarowaniem Pól Grunwaldzkich
- Program pn. Budowa ekologicznych mini przystani żeglarskich wraz z systemami odbioru i segregacji odpadów na wybranych obszarach regionu warmińsko-mazurskiego
- Program usprawnienia powiązania komunikacyjnego południowo-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego
- Program usprawnienia powiązania komunikacyjnego w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego
- Budowa miejskiej sieci szerokopasmowej w Elblągu
- Regionalny system gospodarki odpadami - Ochrona Wielkich Jezior Mazurskich poprzez stworzenie kompleksowego systemu gospodarki odpadami
- Regionalny Port Lotniczy Olsztyn - Szymany
- Dokapitalizowanie funduszy pożyczkowych i poręczeniowych
- Termy Warmińskie
- Budowa nowej siedziby Warmińsko-Mazurskiej Filharmonii w Olsztynie
- Rozbudowa Techno-Parku w Elku
- Rozbudowa infrastruktury szerokopasmowego dostępu do internetu i sieci PIAP-ów w woj. warmińsko-mazurskim (poprzez uruchomienie w 292 miejscowościach 640 PIAP-ów, 33 telecentrów oraz 290 hot-spotów).
W celu zachowania czytelności mapy nie wskazano wszystkich 292 miejsc realizacji projektu.
- Program pn. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej w Regionie Wielkich Jezior Mazurskich - MASTERPLAN dla Wielkich Jezior Mazurskich
- Zintegrowany projekt rozwoju lokalnego pt. "Program Rozwoju Turystyki w obszarze Kanalu Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego"
- Przebudowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego przy ulicy 3 Maja w Ostródzie
- Budowa Wodnego Centrum Rekreacyjno - Sportowego
- Program pn. Budowa, rozbudowa i unowocześnienie bazy szkolnictwa zawodowego, gastronomiczno-hotelarskiego z uwzględnieniem dostosowania do standardów unijnych w:
 - Zespole Szkół Nr 6 im. Macieja Rataja w Elku
 - Zespole Szkół Nr 2 im. Jędrzeja Śniadeckiego w Szczytnie
 - Zespole Szkół Gospodarczych w Elblągu
 - Zespole Szkół Gastronomiczno-Spożywczych w Olsztynie

Źródło: Opracowanie własne Departament Polityki Regionalnej Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Regionalny Port Lotniczy Olsztyn-Mazury

Beneficjent: Port Lotniczy „Warmia i Mazury” Spółka z o.o.

Wartość całkowita: 205 368 085,02 zł

Dofinansowanie z EFRR: 102 334 469,57 zł

Dofinansowanie z Budżetu Państwa: 18 059 024,04 zł

Wkład własny: 84 974 591,41 zł⁴

Opis projektu:

Regionalny Port Lotniczy Olsztyn-Mazury ma spełniać wymogi kodu referencyjnego 4D z możliwością obsługi samolotów Boeing 727 i 737 oraz Airbus 320. Projekt zakładał rozbudowę infrastruktury lotniska Szymany dla potrzeb lotnictwa cywilnego w zakresie transportu lotniczego poprzez: rozbudowę płaszczyzn ruchu samolotów (droga startowa, drogi kołowania, płyta postojowa, drogi techniczne i przeciwpożarowe), rozbudowę świateł nawigacyjnych, rozbudowę ogrodzenia lotniska, montaż systemu nawigacyjnego, adaptację istniejących budynków, budowę nowego terminala wraz z wyposażeniem i przebudowę sieci zewnętrznych, zakup sprzętu do utrzymania płaszczyzn ruchu samolotów, zakup sprzętu do obsługi samolotów i pasażerów (schody, wózki bagażowe, melex, agregat GPU, samochód do kontroli stanu nawierzchni), zabezpieczenia p.poż., wyposażenie bezpieczeństwa i ochrony, systemy łączności, nawigacji i dozoru.

Cele i zadania projektu:

- Poprawa zewnętrznej dostępności transportowej regionu poprzez utworzenie regionalnego portu lotniczego w Szymanach.

Okres realizacji: 2013-2015

Wskaźniki realizacji projektu⁵:

Wskaźniki produktu:	Wartość docelowa wskaźnika określona w Programie	Wartość wskaźnika osiągnięta od momentu rozpoczęcia realizacji Programu	Stopień realizacji wskaźnika określonego w Programie (%)	Zakładany termin osiągnięcia wskaźnika określonego w Programie
Długość wybudowanego/przebudowanego pasa startowego (km)	2,50	2,50	100	2015

⁴ Informacja z Umowy o dofinansowanie projektu podpisanej dnia 30.06.2014 r. (wygenerowano z LSI MAK 05.05.2016 r. ID wniosku 39489)

⁵ Informacja z wniosku o płatność z dnia 06.04.2016 roku. (wygenerowano z LSI MAK 05.05.2016 r.)

Zgodnie z wytycznymi *Instrukcji wypełniania wniosku beneficjenta o płatność w Generatorze Wniosków o Płatność* LSI MAK tabela dotycząca wskaźników produktu powinna być wypełniana dla każdego wniosku o płatność, natomiast część tabeli z wskaźnikami rezultatu wyłącznie dla wniosku o płatność końcową, wniosku stanowiącego rozliczenie ostatniej transzy przekazywanej w formie zaliczki lub ostatniego wniosku o płatność składanego w ramach projektu realizowanego przez beneficjenta będącego państwową jednostką budżetową. W przypadku wskaźnika rezultatu beneficjent we wniosku o płatność końcową podaje wartość jaka będzie osiągnięta w momencie zakończenia projektu bądź w okresie bezpośrednio następującym po tym terminie, w zależności od specyfiki wskaźnika (jednak nie później niż po roku, z wyjątkiem horyzontalnych wskaźników kluczowych, służących do pomiaru liczby nowoutworzonych miejsc pracy). W sytuacji gdy ze względu na specyfikę wskaźnika rezultatu będzie on osiągnięty dopiero po zakończeniu realizacji projektu beneficjent wypełnia Oświadczenie, w którym zobowiązuje się do poinformowania IZ o osiągnięciu wskaźnika rezultatu w terminie do 30 dni kalendarzowych od wskazanej w kolumnie *Termin osiągnięcia wskaźnika* daty.

Liczba przebudowanych lotnisk (szt.)	1	1	100	2015
Liczba wybudowanych/przebudowanych terminali pasażerskich (szt.)	1	1	100	2015
Długość wybudowanych/przebudowanych dróg kołowania (km)	1,33	1,33	100	2015
Wskaźniki rezultatu:				
Ruch lotniczy (ilość pasażerów odprawionych) (os/rok)	30 000	30 000	100	29.12.2016

Dokapitalizowanie funduszy pożyczkowych na Warmii i Mazurach

Beneficjent: Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie

Wartość całkowita: 63 847 500 zł

Dofinansowanie z EFRR: 63 847 500 zł⁶

Opis projektu:

Projekt zakłada ułatwienie firmom z regionu dostępu do źródeł finansowania, a więc umożliwienie pozyskania środków na rozpoczęcie bądź rozwinięcie działalności gospodarczej, sfinansowanie nowych inwestycji lub też utworzenie nowych miejsc pracy.

Cele i zadania projektu:

- wzrost potencjału gospodarczego i konkurencyjności przedsiębiorstw na Warmii i Mazurach;
- dokapitalizowanie istniejących funduszy pożyczkowych na terenie województwa,
- poprawa sytuacji ekonomicznej i rozwój regionalny;
- ułatwienie dostępu do kapitału firmom, które mają trudności lub nie są w stanie uzyskać zewnętrznego finansowania z komercyjnych źródeł.⁷

Okres realizacji: 2009-2016

Wskaźniki realizacji projektu⁸:

Wskaźniki produktu:	Wartość docelowa wskaźnika określona w Programie	Wartość wskaźnika osiągnięta od momentu rozpoczęcia realizacji Programu	Stożenie realizacji wskaźnika określonego w Programie (%)
Wartość pożyczek i gwarancji udzielonych przedsiębiorstwom (tys. zł)	63 847,50	63 847,50	100
Liczba wspartych funduszy pożyczkowych	6	6	100

⁶ Informacja z Umowy o dofinansowanie projektu podpisanej dnia 06.11.2009 r. (wygenerowano z LSI MAKŚ wg stanu na koniec 2015 r.)

⁷ Informacja z wniosku o dofinansowanie projektu ID 30707 (wygenerowano z LSI MAKŚ wg stanu na koniec 2012 r.)

⁸ Informacja z wniosku o płatność z dnia 28.01.2016 roku. (wygenerowano z LSI MAKŚ 05.05.2016 r.)

i poręczeniowych (szt.)			
Wskaźniki rezultatu:			
Liczba przedsiębiorstw wspartych przez fundusze pożyczkowe i poręczeniowe (szt.)	460	---	---

Dokapitalizowanie funduszy poręczeniowych na Warmii i Mazurach

Beneficjent: Działdowska Agencja Rozwoju S.A. z siedzibą w Działdowie

Wartość całkowita: 42 565 000 zł

Dofinansowanie z EFRR: 42 565 000 zł⁹

Opis projektu:

Projekt zakłada prowadzenie akcji poręczeniowej na rzecz mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w ramach konsorcjum 3 funduszy lokalnych i 1 funduszu regionalnego o zasięgu obejmującym województwo warmińsko-mazurskie. Fundusze udzielać będą poręczeń do kredytów i pożyczek inwestycyjnych i obrotowych.

Cele i zadania projektu:

- wzrost potencjału gospodarczego i konkurencyjności przedsiębiorstw na Warmii i Mazurach;
- dokapitalizowanie istniejących funduszy pożyczkowych na terenie województwa,
- poprawa sytuacji ekonomicznej i rozwój regionalny;
- ułatwienie dostępu do kapitału firmom, które mają trudności lub nie są w stanie uzyskać zewnętrznego finansowania z komercyjnych źródeł¹⁰.

Okres realizacji: 2009-2016

Wskaźniki realizacji projektu¹¹:

Wskaźniki produktu:	Wartość docelowa wskaźnika określona w Programie	Wartość wskaźnika osiągnięta od momentu rozpoczęcia realizacji Programu	Stopień realizacji wskaźnika określonego w Programie (%)
Wartość pożyczek i gwarancji udzielonych przedsiębiorstwom (tys. zł)	42 565,00	42 565,00	100
Liczba wspartych funduszy pożyczkowych i poręczeniowych (szt.)	4	4	100
Wskaźniki rezultatu:			
Liczba przedsiębiorstw wspartych przez fundusze pożyczkowe i poręczeniowe (szt.)	379	455	120

Rozbudowa Techno-Parku w Ełku

Beneficjent: Miasto Ełk

⁹ Informacja z umowy o dofinansowanie projektu podpisanej dnia 06.11.2009 r. (wygenerowano z LSI MAKŚ wg stanu na koniec 2013 r.)

¹⁰ Informacja z wniosku o dofinansowanie projektu ID 22245 (wygenerowano z LSI MAKŚ wg stanu na koniec 2012 r.)

¹¹ Informacja z wniosku o płatność z dnia 04.05.2016 roku. (wygenerowano z LSI MAKŚ 05.05.2016 r.)

Wartość całkowita: 11 200 938,88 zł
Dofinansowanie z EFRR: 3 909 114,94 zł
Dofinansowanie z Budżetu Państwa: 689 843,81 zł
Wkład własny: 6 601 980,13 zł¹²

Opis projektu:

W ramach projektu wybudowano kompleks budynków, w których znajdują się: centrum badań i rozwoju, centrum logistyczno-usługowe, inkubator technologii oraz inkubator przedsiębiorczości wraz z zaawansowaną infrastrukturą do obsługi użytkowników Techno-Parku. Przedsiębiorcy uzyskują tu pomoc w zakresie doradztwa usług specjalistycznych, promowane są prace badawczo-rozwojowe i ich transfer do przemysłu.

Cele i zadania projektu:

- pobudzenie wzrostu gospodarczego miasta Ełku i regionu;
- stymulowanie współpracy pomiędzy sferą nauki i biznesu;
- aktywizacja zawodowa lokalnej społeczności – poprzez nowe miejsca pracy, możliwość założenia własnej firmy w przyjaznym otoczeniu, doradztwo naukowe i biznesowe;
- pobudzenie, restrukturyzacja i wzrost konkurencyjności gospodarki regionu;
- zapewnienie inwestorom warunków do rozwoju firm innowacyjnych oraz realizacji przedsięwzięć opartych na nowoczesnych technologiach.¹³

Okres realizacji: 2010-2012

Wskaźniki realizacji projektu¹⁴:

Wskaźniki produktu:	Wartość docelowa wskaźnika określona w Programie	Wartość wskaźnika osiągnięta od momentu rozpoczęcia realizacji Programu	Stopień realizacji wskaźnika określonego w Programie (%)
Liczba wspartych parków technologicznych i przemysłowych oraz inkubatorów przedsiębiorczości (szt.)	1	1	100
Liczba projektów współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a jednostkami badawczymi (szt.)	5	5	100
Liczba projektów BRT w MSP (szt.)	2	2	100
Wskaźniki rezultatu:			
Łączna liczba utworzonych miejsc pracy (brutto szt.)	4	4	100
Liczba utworzonych miejsc pracy dla kobiet (brutto szt.)	2	2	100
Liczba utworzonych miejsc pracy dla mężczyzn (brutto szt.)	2	2	100

Budowa nowej siedziby Warmińsko-Mazurskiej Filharmonii w Olsztynie

Beneficjent: Warmińsko-Mazurska Filharmonia im. Felixa Nowowiejskiego w Olsztynie.

¹² Informacja z umowy o dofinansowanie z 06.09.2013 r. (wygenerowano z LSI MAKS 05.05.2016 r.)

¹³ Informacja z wniosku o dofinansowanie projektu ID 29127 (wygenerowano z LSI MAKS wg stanu na koniec 2012 r.)

¹⁴ Informacja z wniosku o płatność końcową z dnia 03.12.2013 r. (wygenerowano z LSI MAKS 26.06.2014 r.)

Wartość całkowita: 63 896 820,50 zł
Dofinansowanie z EFRR: 42 864 776,14 zł
Wkład własny: 21 032 044,36 zł¹⁵

Opis projektu:

W marcu 2011 r. został oddany do użytku publiczny wybudowany w ramach projektu nowy 5-cio kondygnacyjny budynek filharmonii o powierzchni użytkowej 10 687 m², którego najważniejszą częścią jest sala koncertowa o powierzchni 876,69 m², która na widowni pomieści 505 osób. Na parterze znajdują się: hol z recepcją, punkt informacyjny, kasy biletowe oraz część gastronomiczna. Na pierwszym piętrze: garderoby dla orkiestry, biuro koncertowe, sale prób oraz część administracyjna obiektu. Na piętrze drugim umieszczono część hotelową wraz z salą konferencyjną oraz salami szkoleniowymi. Na kondygnacjach -1 i -2 zaplanowano część techniczno-magazynową z garażami podziemnymi.

Cele i zadania projektu:

- wzrost atrakcyjności regionu dla inwestorów i mieszkańców poprzez rozbudowę infrastruktury o znaczeniu ponadregionalnym;
- wzrost znaczenia kultury i turystyki jako czynników stymulujących rozwój społeczno-gospodarczy regionu;
- wypromowanie Olsztyna jako centrum artystycznego doskonale przygotowanego do propagowania muzyki symfonicznej i organizacji imprez kulturalnych i masowych;
- lepsze wykorzystanie istniejącego potencjału w celu podniesienia aktywności kulturalnej dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców miasta i regionu.¹⁶

Okres realizacji: 2007-2010

Wskaźniki realizacji projektu¹⁷:

Wskaźniki produktu:	Wartość docelowa wskaźnika określona w Programie	Wartość wskaźnika osiągnięta od momentu rozpoczęcia realizacji Programu	Stopecień realizacji wskaźnika określonego w Programie (%)
Liczba nowopowstałych (wybudowanych) obiektów kultury (szt.)	1	1	100
Liczba instytucji kultury zapewniających dostęp dla osób niepełnosprawnych (szt.)	1	1	100
Powierzchnia nowopowstałych (wybudowanych) obiektów kultury (m ²)	10 687,15	10 687,15	100
Wskaźniki rezultatu:			
Łączna liczba utworzonych miejsc pracy (brutto szt.)	17	17	100
Liczba utworzonych miejsc pracy dla kobiet (brutto szt.)	9	9	100
Liczba utworzonych miejsc pracy dla mężczyzn (brutto szt.)	8	8	100

Budowa Wodnego Centrum Rekreacyjno-Sportowego

¹⁵ Informacja z umowy o dofinansowanie projektu podpisanej dnia 15.07.2009 r. z późniejszymi zmianami (wygenerowano z LSI MAKs wg stanu na koniec 2012 r.)

¹⁶ Informacja z wniosku o dofinansowanie projektu ID 26082 (wygenerowano z LSI MAKs wg stanu na koniec 2012 r.) oraz www.muratorplus.pl/inwestycje/inwestycje-publiczne (wygenerowano w dniu 09.03.2011 r.)

¹⁷ Informacja z wniosku o płatność końcową z dnia 28.12.2011 roku (wygenerowano z LSI MAKs 15.04.2013 r.)

Beneficjent: Miasto Olsztyn
Wartość całkowita: 73 730 781,39 zł
Dofinansowanie z EFRR: 7 559 733,23 zł
Dofinansowanie z Budżetu Państwa: 1 334 070,57 zł
Wkład własny: 64 836 977,59 zł¹⁸

Opis projektu:

Wybudowany kompleks, o powierzchni użytkowej 20 207 m², składa się z: części sportowej obejmującej basen olimpijski, basen do rozgrzewki oraz basen do nauki pływania; części rekreacyjnej posiadającej takie atrakcje jak: sztuczna rzeka, masaże podwodne, bicze wodne, kaskada wodna, whirlpoole, zjeżdżalnie z hamownią czy brodzik dla dzieci; oraz części pełniącej funkcję centrum odnowy biologicznej. Wszystkie części powiązane są ze sobą wspólnym holem oraz centralną klatką schodową i windą. W sąsiedztwie holu znajduje się dodatkowo część gastronomiczna, szatnia okryć wierzchnich, pokoje administracyjne, sala konferencyjna oraz sklep sportowy.

Cele i zadania projektu:

- wzrost udziału turystyki w gospodarce regionu poprzez zwiększenie atrakcyjności oferty turystycznej Warmii i Mazur;
- poprawa sytuacji w zakresie całorocznej dostępności obiektów sportowych i rekreacyjnych na terenie miasta i regionu;
- wzrost liczby turystów poza sezonem letnim¹⁹.

Okres realizacji: 2009-2011

Wskaźniki realizacji projektu²⁰:

Wskaźniki produktu:	Wartość docelowa wskaźnika określona w Programie	Wartość wskaźnika osiągnięta od momentu rozpoczęcia realizacji Programu	Stopień realizacji wskaźnika określonego w Programie (%)
Liczba nowopowstałych (wybudowanych) obiektów turystycznych i rekreacyjnych (szt.)	1	1	100
Liczba wyposażonych obiektów turystycznych i rekreacyjnych (szt.)	1	1	100
Wskaźniki rezultatu:			
Łączna liczba utworzonych miejsc pracy (brutto szt.)	71	71	100
Liczba utworzonych miejsc pracy dla kobiet (brutto szt.)	42	42	100
Liczba utworzonych miejsc pracy dla mężczyzn (brutto szt.)	29	29	100
Liczba nowych lub utrzymanych użytkowników infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (osoby)	625 519	625 519	100

¹⁸ Informacja z umowy o dofinansowanie projektu podpisanej dnia 29.05.2009 r. z późniejszymi zmianami (wygenerowano z LSI MAKS wg stanu na koniec 2012 r.)

¹⁹ Informacja z wniosku o dofinansowanie projektu ID 28827 (wygenerowano z LSI MAKS wg stanu na koniec 2012 r.)

²⁰ Informacja z wniosku o płatność końcową z dnia 16.11.2012 r. (wygenerowano z LSI MAKS 15.04.2013 r.)

Termy Warmińskie

Beneficjent: Starostwo Powiatowe w Lidzbarku Warmińskim

Wartość całkowita: 93 076 639,25 zł

Dofinansowanie z EFRR: 67 832 904,35 zł

Wkład własny: 25 243 734,90 zł²¹

Opis projektu:

Kompleks Term Warmińskich jest obiektem wielofunkcyjnym składającym się z: zespołu term tj. basenów krytych (w tym do celów balneologicznych) oraz części rekreacyjnej wyposażonej w różne atrakcje m.in.: sauny, jacuzzi, grotty solne, solaria, fitness, gabinety odnowy biologicznej. W budynku o 3 kondygnacjach naziemnych i jednej kondygnacji podziemnej znaleźć się mają 3 sale konferencyjne o różnej wielkości, stołówka i restauracja, sala klubowa oraz kręgielnia. Wokół głównego budynku przewiduje się powstanie centrum aktywności tj. boisk sportowych, parku wspinaczkowego oraz ogrodu linowego jak również wioski wakacyjnej przeznaczonej dla rodzin z dziećmi, zwolenników aktywnego wypoczynku i turystów, składającej się z 33 domków.

Cele i zadania projektu:

- uatrakcyjnienie oferty turystycznej i rozwój regionu poprzez budowę zakładu balneologicznego na terenie powiatu lidzbarskiego;
- wzrost potencjału turystycznego i promocja regionu w oparciu o zasoby przyrodnicze i kulturowe;
- poprawa całorocznej infrastruktury wypoczynkowo-rekreacyjnej funkcjonującej w powiecie lidzbarskim;
- rozwój gospodarczy miasta i regionu poprzez zwiększenie ilości miejsc pracy.²²

Okres realizacji: 2010-2015

Wskaźniki realizacji projektu²³:

Wskaźniki produktu:	Wartość docelowa wskaźnika określona w Programie	Wartość wskaźnika osiągnięta od momentu rozpoczęcia realizacji Programu	Stopień realizacji wskaźnika określonego w Programie (%)
Liczba nowopowstałych (wybudowanych) obiektów turystycznych i rekreacyjnych (szt.)	1	1	100
Wskaźniki rezultatu:			
Łączna liczba utworzonych miejsc pracy (brutto szt.)	52	52	100
Liczba utworzonych miejsc pracy dla kobiet (brutto szt.)	26	26	100
Liczba utworzonych miejsc pracy dla mężczyzn (brutto szt.)	26	26	100

²¹ Informacja z umowy o dofinansowanie projektu podpisanej dnia 16.01.2015 r. (wygenerowano z LSI MAKŚ 05.05.2016 r.)

²² Informacja z wniosku o dofinansowanie projektu ID 29419 (wygenerowano z LSI MAKŚ wg stanu na koniec 2013 r.)

²³ Informacja z wniosku o płatność końcową z dnia 18.02.2016 r. (wygenerowano z LSI MAKŚ 05.05.2016 r.)

**Grunwald – zespół działań inwestycyjno-remontowo-konserwatorskich i muzealnych
związanych z kompleksowym zagospodarowaniem Pól Grunwaldzkich**

Beneficjent: Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie.

Wartość całkowita: 26 870 536,53 zł

Dofinansowanie z EFRR: 17 605 157,53 zł

Wkład własny: 9 265 379,00 zł²⁴

Opis projektu:

Realizacja projektu została zakończona w lipcu 2010 roku. W wyniku realizacji projektu wybudowano nowy budynek recepcyjny z parkingiem i szlakami komunikacyjnymi, powstał plac widowiskowy na 950 miejsc oraz nowoczesne pole namiotowe z zapleczem socjalnym. Poza tym, przeprowadzona została modernizacja Zespołu Pomnikowego wraz z budową infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i elektrycznej oraz renowacja ruin kaplicy pobitewnej.

Cele i zadania projektu:

- polepszenie jakości oferty turystycznej i kulturalnej w obrębie Pól Grunwaldzkich;
- wzrost udziału turystyki w gospodarce regionu poprzez poprawę atrakcyjności turystycznej Pól Grunwaldzkich.²⁵

Okres realizacji: 2008-2010.

Wskaźniki realizacji projektu²⁶:

Wskaźniki produktu:	Wartość docelowa wskaźnika określona w Programie	Wartość wskaźnika osiągnięta od momentu rozpoczęcia realizacji Programu	Stopień realizacji wskaźnika określonego w Programie (%)
Liczba nowopowstałych (wybudowanych) obiektów kultury (szt.)	3	3	100
Liczba zmodernizowanych obiektów kultury (z wyłączeniem przebudowywanych) (szt.)	2	2	100
Liczba instytucji kultury zapewniających dostęp dla osób niepełnosprawnych (szt.)	1	1	100
Powierzchnia nowopowstałych (wybudowanych) obiektów kultury (m ²)	680,35	680,35	100
Powierzchnia zmodernizowanych obiektów kultury (z wyłączeniem przebudowywanych) (m ²)	448,11	448,11	100
Wskaźniki rezultatu:			
Łączna liczba utworzonych miejsc pracy (brutto szt.)	1	1	100
Liczba utworzonych miejsc pracy dla kobiet (brutto szt.)	1	1	100
Liczba nowych osób odwiedzających	17 500	17 500	100

²⁴ Informacja z umowy o dofinansowanie projektu podpisanej dnia 24.02.2009r. z późniejszymi zmianami (wygenerowano z LSI MAKS wg stanu na koniec 2011 r.)

²⁵ Informacja z wniosku o dofinansowanie projektu ID 24163 (wygenerowano z LSI MAKS wg stanu na koniec 2011 r.) oraz www.muzeum.olsztyn.pl (wygenerowano w dniu 09.03.2011 r.)

²⁶ Informacja z wniosku o płatność końcowa z dnia 15.11.2010 roku. (wygenerowano z LSI MAKS wg stanu na koniec 2011 r.)

obiekty kultury lub osób, które przestałyby odwiedzać te obiekty gdyby nie realizacja projektu (osoby)			
--	--	--	--

Przebudowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego przy ulicy 3 Maja w Ostródzie

Beneficjent: Miasto Ostróda

Wartość całkowita: 39 054 712,26 zł

Dofinansowanie z EFRR: 19 636 519,61 zł

Wkład własny: 19 418 192,65 zł²⁷

Opis projektu:

Realizacja projektu została zakończona w listopadzie 2011 roku. W ramach projektu wybudowano wielofunkcyjny, całoroczny kompleks sportowo – rekreacyjny składający się z dwóch obiektów sportowo-rekreacyjnych. W ramach pierwszego obiektu powstał stadion piłkarski, dwa zadaszone korty do gry w tenisa, sztuczne lodowisko, ścianka wspinaczkowa oraz rampa skateboardową. W ramach drugiego obiektu, tj. Parku Collisa, powstało kilka różnego rodzaju placzków i kompleksów urządzeń rekreacyjnych przeznaczonych do wypoczynku biernego i rekreacji cichej m.in.: polany do plażowania i gimnastyki chińskiej, place do kontemplacji, placzki do gier planszowych, ścieżki zdrowia, zespół torów do mini-golfa, stoły do ping-ponga, linarium i skałki wspinaczkowe, siłownia plenerowa, tor przeszkód.

Cele i zadania projektu:

- wzrost potencjału turystycznego regionu poprzez wzbogacenie oferty usług turystycznych, sportowych i rekreacyjnych o jedyny w województwie kompleks sportowy spełniający wszystkie europejskie normy i standardy jakości UEFA.
- podnoszenie konkurencyjności i spójności społeczno-ekonomicznej regionu poprzez promowanie rozwoju turystyki oraz zdrowia i rekreacji.²⁸

Okres realizacji: 2009-2011

Wskaźniki realizacji projektu:²⁹

Wskaźniki produktu:	Wartość docelowa wskaźnika określona w Programie	Wartość wskaźnika osiągnięta od momentu rozpoczęcia realizacji Programu	Stopień realizacji wskaźnika określonego w Programie (%)
Liczba przebudowywanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych (szt.)	2	2	100
Liczba wyposażonych obiektów turystycznych i rekreacyjnych (szt.)	2	2	100
Wskaźniki rezultatu:			
Łączna liczba utworzonych miejsc pracy (brutto szt.)	8	8	100
Liczba nowych lub utrzymanych użytkowników infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (osoby)	35 000	35 000	100

²⁷ Informacja z umowy o dofinansowanie projektu podpisanej dnia 30.10.2009 r. z późniejszymi zmianami (wygenerowano z LSI MAKS wg stanu na koniec 2012 r.).

²⁸ Informacja z wniosku o dofinansowanie projektu ID 22276 (wygenerowano z LSI MAKS wg stanu na koniec 2012 r.).

²⁹ Informacja z wniosku o płatność końcową z dnia 08.05.2012 r. (wygenerowano z LSI MAKS 15.04.2013 r.)

Regionalny system gospodarki odpadami – Ochrona Wielkich Jezior Mazurskich poprzez stworzenie kompleksowego systemu gospodarki opadami

Beneficjent: Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Spytkowo Sp. z o. o.

Wartość całkowita: 47 279 244,63 zł

Dofinansowanie z EFRR: 15 369 443,36 zł

Dofinansowanie Budżetu Państwa: 2 712 254,72 zł

Wkład własny: 29 197 546,55 zł³⁰

Opis projektu:

Projekt zakładał budowę Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych oraz zamknięcie i rekultywację 15 składowisk. ZUOK będzie obsługiwał ponad 100 tys. mieszkańców gmin wiejskich i miejskich: Banie Mazurskie, Budry, Giżycko, Kruklanki, Miłki, Orzysz, Pozezdrze, Ryn, Srokowo, Węgorzewo i Wydminy. Powstała m.in. sortownia, kompostownia, segment do przerobu odpadów budowlanych oraz demontażu odpadów wielkogabarytowych oraz składowisko odpadów. Przewiduje się, że będzie tam też składowany eternit, który zakopany w ziemi jest całkowicie bezpieczny.

Cele i zadania projektu:

- zwiększenie ilości odpadów poddanych odzyskowi i redukcja ilości odpadów składowanych do 30% strumienia wyjściowego oraz zmniejszenie składowanych odpadów ulegających biodegradacji poniżej 35% ilości składowanych w 1995 roku;
- objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców oraz większości mieszkańców zorganizowanym systemem selektywnego zbierania odpadów;
- zmniejszenie ilości odpadów biodegradowalnych składowanych na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne;
- zwalczanie nielegalnego składowania odpadów;
- wykorzystanie energetyczne biogazu;
- wzrost świadomości ekologicznej oraz wdrażanie ekologicznych nawyków wśród mieszkańców regionu;
- zwiększenie ilości odpadów opakowaniowych i poużytkowych poddawanych odzyskowi i recyklingowi.³¹

Okres realizacji: 2010-2015

Wskaźniki realizacji projektu³²:

Wskaźniki produktu:	Wartość docelowa wskaźnika określona w Programie	Wartość wskaźnika osiągnięta od momentu rozpoczęcia realizacji Programu	Stopień realizacji wskaźnika określonego w Programie (%)
łączna liczba nowo wybudowanych instalacji w ramach ZUO (szt.)	3	3	100
Liczba nowo wybudowanych instalacji w ramach ZUO – kompostownie (szt.)	1	1	100
Liczba nowo wybudowanych instalacji w ramach ZUO – składowiska (szt.)	1	1	100
Liczba nowo wybudowanych instalacji w ramach ZUO – sortownie (szt.)	1	1	100

³⁰ Informacja z umowy o dofinansowanie projektu podpisanej dnia 30.07.2010 r. z późniejszymi zmianami (wygenerowano z LSI MAKS wg stanu na koniec 2013 r.)

³¹ Informacja z wniosku o dofinansowanie projektu ID 33544 (wygenerowano z LSI MAKS wg stanu na koniec 2013 r.)

³² Informacja z wniosku o płatność końcową z dnia 17.12.2013 r. (wygenerowano z LSI MAKS 26.06.2014 r.)

Wskaźniki rezultatu:			
Łączna liczba utworzonych miejsc pracy (brutto szt.)	48	48	100
Liczba utworzonych miejsc pracy dla kobiet (brutto szt.)	24	24	100
Liczba utworzonych miejsc pracy dla mężczyzn (brutto szt.)	24	24	100
Moc przerobowa ZUO (tony/rok)	40 000	40 000	100
Odpady wytworzone poddane odzyskowi (odsetek odpadów komunalnych poddawanych odzyskowi w zakładach zagospodarowania odpadów wspartych w ramach RPO WiM (%))	50	50	100

Rozbudowa infrastruktury szerokopasmowego dostępu do Internetu i sieci PIAP-ów w województwie warmińsko-mazurskim

Beneficjent: Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Wartość całkowita: 19 260 472,07 zł

Dofinansowanie z EFRR: 17 195 246,39 zł

Wkład własny: 2 065 225,68 zł³³

Opis projektu:

Realizacja projektu została zakończona w grudniu 2011 roku. Projekt zakładał zapewnienie dostępu do szerokopasmowego Internetu zainteresowanym gospodarstwom domowym, przedsiębiorstwom, jednostkom administracji, instytucjom edukacyjnym na obszarze całego województwa, szczególnie tam gdzie nie są opłacalne inwestycje prywatnych inwestorów, poprzez uruchomienie: 640 PIAP-ów, 33 telecentrów oraz rozbudowę dostępu do sieci szerokopasmowej o 290 hot-spotów.

Cele i zadania projektu:

- zwiększenie dostępu do sieci Internet i wykorzystania technik informatycznych w gospodarce i sferze społecznej Warmii i Mazur;
- stworzenie możliwości łatwego dostępu do rozwiązań telekomunikacyjnych funkcjonujących w nowoczesnym społeczeństwie;
- ułatwienie dostępu do informacji dla ludności i przedsiębiorców;
- podwyższenie jakości życia mieszkańców województwa;
- podniesienie stopnia dostępu do edukacji oraz przełamanie barier dotyczących „cyfrowego wykluczenia”.³⁴

Okres realizacji: 2010-2011

Wskaźniki realizacji projektu:³⁵

Wskaźniki produktu:	Wartość docelowa wskaźnika określona w Programie	Wartość wskaźnika osiągnięta od momentu rozpoczęcia realizacji Programu	Stopień realizacji wskaźnika określonego w Programie (%)
Liczba nowych PIAP (szt.)	640	640	100

³³ Informacja z umowy o dofinansowanie projektu podpisanej dnia 29.01.2016 r. (wygenerowano z LSI MAKŚ 05.05.2016 r.)

³⁴ Informacja z wniosku o dofinansowanie projektu ID 28196 (wygenerowano z LSI MAKŚ wg stanu na koniec 2012 r.)

³⁵ Informacja z wniosku o płatność końcową z dnia 06.07.2012 r. (wygenerowano z LSI MAKŚ 15.04.2013 r.)

Liczba zmodernizowanych centrów zarządzania siecią (szt.)	1	1	100
Wskaźniki rezultatu:			
Łączna liczba utworzonych miejsc pracy (brutto szt.)	2	2	100
Liczba osób, które uzyskały dostęp do szerokopasmowego Internetu (osoby)	201 900	625 378	309,75
Liczba osób, które uzyskały dostęp do szerokopasmowego Internetu - w tym z terenów wiejskich (osoby)	192 000	248 506	129,43
Liczba połączeń do szerokopasmowego Internetu (szt.)	1 679	1 679	100
Liczba osób korzystających miesięcznie z uruchomionych PIAP (osoby)	183 700	183 700	100

Budowa miejskiej sieci szerokopasmowej w Elblągu

Beneficjent: Miasto Elbląg

Wartość całkowita: 42 519 260,89 zł

Dofinansowanie z EFRR: 36 017 519,35 zł

Wkład własny: 6 501 741,54 zł³⁶

Opis projektu:

Realizacja projektu została zakończona w czerwcu 2011 roku. Projekt zakładał budowę szerokopasmowej miejskiej sieci teleinformatycznej, umożliwiającej szybkie i bezpieczne przesyłanie dużej ilości danych. Zbudowane zostały 2 punkty styku operatorskiego, zdublowane centrum przetwarzania danych, wewnątrzsieciowy system telefonii IP, 8 bezprzewodowych punktów dostępu do Internetu (HotSpot) i 20 punktów PIAP.

Cele i zadania projektu:

- stworzenie warunków do budowy społeczeństwa informacyjnego poprzez budowę infrastruktury sieciowej;
- umożliwienie korzystania z technik informacyjnych i komunikacyjnych,
- podwyższenie jakości życia mieszkańców;
- rozwój e-usług pozwalający na zaspokojenie specyficznych potrzeb obywateli, jak: e-zdrowie, e-edukacja, e-praca, e-handel, e-bezpieczeństwo.³⁷

Okres realizacji: 2009-2011

Wskaźniki realizacji projektu³⁸:

Wskaźniki produktu:	Wartość docelowa wskaźnika określona w Programie	Wartość wskaźnika osiągnięta od momentu rozpoczęcia realizacji Programu	Stopień realizacji wskaźnika określonego w Programie (%)
Liczba nowych PIAP (szt.)	20	20	100
Liczba nowopowstałych centrów zarządzania siecią (szt.)	1	1	100

³⁶ Informacja z umowy o dofinansowanie projektu podpisanej dnia 31.03.2010 r. z późniejszymi zmianami (wygenerowano z LSI MAKŚ wg stanu na koniec 2012 r.)

³⁷ Informacja z wniosku o dofinansowanie projektu ID 27769 (wygenerowano z LSI MAKŚ wg stanu na koniec 2012 r.)

³⁸ Informacja z wniosku o płatność końcową z dnia 21.05.2012 roku (wygenerowano z LSI MAKŚ 15.04.2013 r.)

Liczba węzłów sieci szkieletowej (szt.)	161	161	100
Długość wybudowanej sieci Internetu szerokopasmowego (km)	96,77	96,77	100
Wskaźniki rezultatu:			
Łączna liczba utworzonych miejsc pracy (brutto szt.)	6	6	100
Liczba osób, które uzyskały dostęp do szerokopasmowego Internetu (osoby)	96 000	96 000	100
Liczba połączeń do szerokopasmowego Internetu (szt.)	161	161	100
Liczba osób korzystających miesięcznie z uruchomionych PIAP (osoby)	2 000	2 000	100

Budowa, rozbudowa i unowocześnienie bazy szkolnictwa zawodowego, gastronomiczno-hotelarskiego, z uwzględnieniem dostosowania do standardów unijnych

Program „Budowa, rozbudowa i unowocześnienie bazy szkolnictwa zawodowego, gastronomiczno-hotelarskiego, z uwzględnieniem dostosowania do standardów unijnych w Zespole Szkół Nr 6 im. Macieja Rataja w Ełku, Zespole Szkół Nr 2 im. Jędrzeja Śniadeckiego w Szczytnie, Zespole Szkół Gospodarczych w Elblągu, Zespole Szkół Gastronomiczno-Spożywczych w Olsztynie” stanowi uszczegółowienie zapisów dotyczących przedsięwzięć inwestycyjnych planowanych do realizacji w ramach Modułu I Edukacja szkolna młodzieży programu „Poprawa jakości usług gastronomicznych i hotelarskich w regionie Warmii i Mazur na lata 2007-2013” przyjętego do realizacji przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego dnia 21 grudnia 2004r. Przedmiotowy Program został opracowany przez Biuro Jakości i Znaków Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, pełniącego jednocześnie rolę Koordynatora, w październiku 2008 roku. Decyzją Zarządu Województwa, w dniu 27.10.2008 r., Program został przyjęty do realizacji.

Beneficjenci: Miasto Olsztyn, Miasto Elbląg, Powiat Szczycieński, Powiat Ełcki

Koordynator: Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Wartość całkowita: 42 878 388,87 zł

Dofinansowanie z EFRR: 30 359 611,22 zł³⁹

Opis Programu:

Program zakładał modernizację czterech szkół zawodowych: w Olsztynie, Ełku, Elblągu i Szczytnie. W wyniku realizacji projektu powstały nowe, nowoczesnie wyposażone pracownie: hotelarskie, gastronomiczne, sensoryczne, chemiczne i mikrobiologiczne; obsługi konsumenta czy oceny organoleptycznej.

Cele i zadania Programu:

- podniesienie jakości kształcenia zawodowego poprzez stworzenie profesjonalnej bazy do praktycznej nauki zawodu w kierunkach gastronomia i hotelarstwo przy uwzględnieniu standardów europejskich;
- podniesienie poziomu usług gastronomiczno-hotelarskich;
- przebudowa i unowocześnienie bazy szkolnictwa zawodowego i gastronomiczno-hotelarskiego Warmii i Mazur;
- poprawa jakości kształcenia zawodowego i stworzenie możliwości uzyskania przez mieszkańców wysokich kwalifikacji;

³⁹ Dane z elektronicznej bazy projektów współfinansowanych z funduszy UE na lata 2007-2013 „KSI SIMIK” (stan na 31.12.2015 r.),

- zwiększenie potencjału branży gastronomiczno-hotelarskiej.⁴⁰

Projekty wchodzące w skład Programu⁴¹:

1. *„Budowa, rozbudowa i unowocześnianie bazy szkolnictwa zawodowego gastronomiczno-hotelarskiego z uwzględnieniem dostosowania do standardów unijnych w Zespole Szkół nr 6 im. Macieja Rataja w Ełku”.*

W ramach realizacji projektu przebudowano oraz zmodernizowano istniejący budynek szkoły oraz wybudowano 3 nowe budynki - centrum gastronomiczno-hotelarskie, sale dydaktyczno-sportową oraz budynek dydaktyczno-biblioteczny. W budynkach powstały nowoczesne i w pełni wyposażone pracownie do nauki zawodu (m. in.: pracownia bufetowa, technologii stosowanej, czekolady, garmazeryjna i kuchenna). Powierzchnia wybudowanych obiektów infrastruktury wyniosła 2 354,70 m², a przebudowywanych 6 413,90 m². W ramach wyposażenia pracowni zakupiono 12 988 sztuk nowoczesnego sprzętu. Wsparcie uzyskało 366 uczniów. W wyniku realizacji projektu utworzono 4 nowe miejsca pracy. Wskaźniki produktu i rezultatu zrealizowano w 100%.

2. *„Budowa, rozbudowa i unowocześnienie bazy szkolnictwa zawodowego, gastronomiczno-hotelarskiego z uwzględnieniem dostosowania do standardów unijnych w Zespole Szkół Gospodarczych w Elblągu”.*

W ramach projektu przebudowano pomieszczenia istniejącego budynku szkoły, rozbudowano budynek o łącznik prowadzący z zaplecza pracowni kuchni profesjonalnej do piwnicy budynku z pracowniami hotelarskimi, przebudowano budynek administracyjny na pracownie hotelarskie a także zagospodarowano teren. Utworzono: pracownie do szkolenia zawodowego kucharzy, techników żywienia i gospodarstwa domowego, dietetyków, organizatorów usług gastronomicznych, pracownie czekolady, pracownie do nauki zawodów techników usług gastronomicznych, sensorycznej, chemicznej, mikrobiologicznej oraz restauracyjnej. Powierzchnia wybudowanych obiektów infrastruktury wyniosła 38,53 m², a przebudowywanych 4 693,12 m². W ramach wyposażenia pracowni zakupiono 8 313 sztuk nowoczesnego sprzętu. Z realizacji projektu skorzystało 510 uczniów. Wskaźniki produktu i rezultatu zrealizowano w 100%.

3. *„Budowa, rozbudowa i unowocześnienie bazy szkolnictwa zawodowego, gastronomiczno-hotelarskiego z uwzględnieniem dostosowania do standardów unijnych w Zespole Szkół nr 2 im. J. Śniadeckiego w Szczytnie”.*

W ramach realizacji projektu przebudowano oraz zmodernizowano istniejący budynek szkoły, wybudowano nowy budynek oraz zagospodarowano teren. W budynkach powstały nowoczesne i w pełni wyposażone sale dydaktyczne między innymi: pracownia kuchenna, restauracyjna, bufetowa, garmazeryjna, cukiernicza i technologii stosowanej. Wszystkie pracownie wyposażone są w niezbędny nowoczesny sprzęt, potrzebny do kompleksowej nauki zawodu (łącznie 5 557 sztuk). Powierzchnia wybudowanych obiektów infrastruktury wyniosła 486,36 m², a przebudowywanych 1 057,84 m². Z projektu skorzystało 489 uczniów. Wskaźniki produktu i rezultatu zrealizowano w 100%.

⁴⁰Program „Budowa, rozbudowa i unowocześnienie bazy szkolnictwa zawodowego, gastronomiczno-hotelarskiego z uwzględnieniem dostosowania do standardów unijnych” , Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego – Biuro Jakości i Znaków Regionalnych, październik 2008 r.

⁴¹ Sprawozdanie o płatność końcową z 08.09.2011 roku (wygenerowano z LSI MAK 26.06.2014 r.) projektu pn. Budowa, rozbudowa i unowocześnienie bazy szkolnictwa zawodowego, gastronomiczno-hotelarskiego z uwzględnieniem dostosowania do standardów unijnych w Zespole Szkół nr 2 im. J. Śniadeckiego w Szczytnie oraz sprawozdanie o płatność końcową z 08.09.2011 roku (wygenerowano z LSI MAK 26.06.2014 r.) Budowa, rozbudowa i unowocześnienie bazy szkolnictwa zawodowego, gastronomiczno-hotelarskiego z uwzględnieniem dostosowania do standardów unijnych w Zespole Szkół Gastronomiczno-Spożywczych w Olsztynie.

4. „Budowa, rozbudowa i unowocześnienie bazy szkolnictwa zawodowego, gastronomiczno-hotelarskiego z uwzględnieniem dostosowania do standardów unijnych w Zespole Szkół Gastronomiczno-Spożywczych w Olsztynie”.

W ramach realizacji projektu przebudowano oraz zmodernizowano istniejący budynek szkoły, wybudowano nowy budynek trzykondygnacyjny, zbudowano linie elektroenergetyczną, c.o. oraz linie telefoniczną. W budynkach powstały nowoczesne i w pełni wyposażone sale dydaktyczne między innymi: pracownia obsługi konsumenta, pracownia analizy mikrobiologicznej, analizy chemicznej, analizy sensorycznej, pracownia czekolady, sale oceny organoleptycznej. Wszystkie pracownie są wyposażone w niezbędny nowoczesny sprzęt, potrzebny do kompleksowej nauki zawodu (17 684 sztuk). Powierzchnia wybudowanych obiektów infrastruktury wyniosła 2 555 m³, a przebudowywanych 1 139 m². Z realizacji projektu skorzystało 556 uczniów. Wskaźniki produktu i rezultatu zrealizowano w 100%.

Okres realizacji: 2009-2011

Wskaźniki realizacji Programu⁴²:

Wskaźniki produktu:	Wartość docelowa wskaźnika określona w Programie	Wartość wskaźnika osiągnięta od momentu rozpoczęcia realizacji Programu	Stopień realizacji wskaźnika określonego w Programie (%)
Liczba projektów z zakresu edukacji (szt.)	4	4	100
Liczba wspartych jednostek edukacyjnych - szkół kształcących na poziomie średnim (tj. licea, technika, szkoły zawodowe, szkoły policealne) (szt.)	5	5	100
Wskaźniki rezultatu:			
Liczba uczniów korzystających z efektów projektów (osoby)	1 921	1 921	100

Program usprawnienia powiązania komunikacyjnego w południowo-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego

Program usprawnienia powiązania komunikacyjnego w południowo-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego przewiduje realizację inwestycji z zakresu rozbudowy ważnych odcinków dróg w południowo-zachodniej części województwa obsługujących gospodarkę, w tym turystykę oraz wiążących regionalny system transportowy z siecią dróg krajowych i transeuropejską siecią transportową. Program został opracowany przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie w sierpniu 2010 r. Decyzją Zarządu Województwa, w dniu 07.09.2010 r., Program został przyjęty do realizacji.

Beneficjent: Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie

Koordynator: Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego / Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie

Wartość całkowita: 308 996 237,69 zł

Dofinansowanie z EFRR: 279 728 317,58 zł⁴³

Opis Programu:

⁴² Ibidem

⁴³ Na podstawie danych z elektronicznej bazy projektów współfinansowanych z funduszy UE na lata 2007-2013 KSI SIMIK wg stanu na dzień 31. 12. 2015 r. wygenerowanej 11. 01. 2016 r.

Realizacja *Programu* dotyczy usprawnienia ważnych dla województwa połączeń drogowych wiążących regionalny system transportowy z siecią dróg krajowych i z transeuropejską siecią transportową przebiegającą na obrzeżach województwa warmińsko-mazurskiego. *Program* obejmuje 6 projektów.

Cele i zadania Programu:

- poprawa zewnętrznej dostępności i wewnętrznej spójności transportowej województwa warmińsko-mazurskiego;
- usprawnienie istotnych dla województwa połączeń drogowych;
- podniesienie standardu dróg o znaczeniu regionalnym;
- likwidacja utrudnień w przewozie osób i towarów;
- poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- oszczędności czasu podróży;
- zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów;
- zminimalizowanie negatywnego oddziaływania drogi na środowisko.⁴⁴

Projekty wchodzące w skład Programu to:⁴⁵

1. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 521 na odcinku gr. województwa-Susz wraz z m. Susz.
2. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 521 na odcinku Susz-Iława.
3. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 536 na odcinku Iława-Sampława wraz z ul. Lubawską w Iławie.
4. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 541 na odcinku Lubawa-Lidzbark ze zmianą przebiegu w m. Lubawa.
5. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 544 na odcinku Lidzbark-Działdowo z obejściem na terenie Lidzbarka.
6. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 545 na odcinku Działdowo-Nidzica z m. Działdowo.

Okres realizacji: 2011-2015

Wskaźniki realizacji Programu⁴⁶:

Wskaźniki produktu:	Wartość docelowa wskaźnika określona w Programie	Wartość wskaźnika osiągnięta od momentu rozpoczęcia realizacji Programu	Stopień realizacji wskaźnika określonego w Programie (%)
Łączna długość nowych dróg wojewódzkich (km)	4,31	4,31	100
Łączna długość zrekonstruowanych dróg wojewódzkich (km)	105,60	105,60	100
Długość wybudowanych/przebudowanych ciągów pieszo-rowerowych (km)	1,42	1,42	100
Długość wybudowanych/przebudowanych ścieżek rowerowych (km)	2,05	2,05	100
Długość wybudowanych/przebudowanych chodników (km)	4,96	4,96	100
Liczba wybudowanych/przebudowanych obiektów inżynierskich (szt.)	5,00	5,00	100
Liczba wybudowanych/przebudowanych	17,00	17,00	100

⁴⁴Program usprawnienia powiązania komunikacyjnego w południowo-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego”, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego – Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie, sierpień 2010 r.

⁴⁵Według stanu na 31.12.2015 r.

⁴⁶Informacje z wniosków o płatność końcową dla wniosków o dofinansowanie ID 37867, 38931, 39015, 39162, 39172, 39308 wygenerowane z LSI MAKS dnia 06.05.2016 r.

skrzyżowań (szt.)			
Liczba wybudowanych/przebudowanych zatok autobusowych (szt.)	14,00	14,00	100
Wskaźniki rezultatu:			
Oszczędność czasu na nowych i zrekonstruowanych drogach w przewozach pasażerskich (euro)	13 969 785,08	13 396 785,08	100
Oszczędność czasu na nowych i zrekonstruowanych drogach w przewozach towarowych (euro)	5 461 778,91	5 461 778,91	100
Nośność wybudowanej/przebudowanej drogi (kN/oś)	80	100	100

**Program usprawnienia powiązania komunikacyjnego
w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego**

Program usprawnienia powiązania komunikacyjnego w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego przewiduje realizację inwestycji z zakresu rozbudowy ważnych odcinków dróg wojewódzkich zapewniających obsługę transportową północnej granicy województwa z sąsiadującym Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej. Program został opracowany przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie w sierpniu 2010 r. Decyzją Zarządu Województwa, w dniu 07.09.2010 r., *Program* został przyjęty do realizacji.

Beneficjent: Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie

Koordynator: Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego / Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie

Wartość całkowita: 415 134 802,43 mln zł

Dofinansowanie z EFRR: 356 938 728,26 zł⁴⁷

Opis Programu:

Realizacja *Programu* dotyczy usprawnienia ważnych dla województwa połączeń drogowych wiążących regionalny system transportowy z siecią dróg krajowych i z transeuropejską siecią transportową przebiegającą na obrzeżach województwa warmińsko-mazurskiego. *Program* obejmuje 7 projektów dotyczących rozbudowy dróg wojewódzkich.

Cele i zadania Programu:

- poprawa zewnętrznej dostępności i wewnętrznej spójności transportowej województwa warmińsko-mazurskiego;
- usprawnienie istotnych dla województwa połączeń drogowych;
- podniesienie standardu dróg o znaczeniu regionalnym;
- likwidacja utrudnień w przewozie osób i towarów;
- poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- oszczędności czasu podróży;
- zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów;
- zminimalizowanie negatywnego oddziaływania drogi na środowisko.⁴⁸

Projekty wchodzące w skład Programu to:⁴⁹

⁴⁷ Na podstawie danych z elektronicznej bazy projektów współfinansowanych z funduszy UE na lata 2007-2013 KSI SIMIK wg stanu na dzień 31. 12. 2015 r. wygenerowanej 11. 01. 2016 r.

⁴⁸ „Program usprawnienia powiązania komunikacyjnego w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego”, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego – Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie, sierpień 2010 r.

1. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 513 na odcinku Pasłęk – Orneta.
2. Rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 513 na odcinku węzeł Pasłęk Północ - Pasłęk wraz ze zmianą przebiegu na terenie Pasłęka.
3. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 513 na odcinku Orneta - Lidzbark Warmiński wraz z m. Orneta i Lidzbark Warmiński.
4. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 650 na odcinku Srokowo - Stara Różanka i drogi wojewódzkiej nr 591 na odcinku Stara Różanka - Kętrzyn wraz z ulicami Bałtycka i Traugutta w Kętrzynie.
5. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 650 na odcinku Srokowo - Węgorzewo do skrzyżowania z drogą krajową nr 63.
6. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 650 na odcinku Węgorzewo (od skrzyżowania z drogą krajową nr 63) - Banie Mazurskie wraz z m. Banie Mazurskie.
7. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 650 na odcinku Banie Mazurskie - Boćwinka i Grabowo - Gołdap wraz ze wschodnim wylotem Gołdapi (ul. Paderewskiego).
8. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 592 w ciągu ul. Kętrzyńskiej i Bohaterów Warszawy w m. Bartoszyce.

Okres realizacji: 2010-2015

Wskaźniki realizacji Programu⁵⁰:

Wskaźniki produktu:	Wartość docelowa wskaźnika określona w Programie	Wartość wskaźnika osiągnięta od momentu rozpoczęcia realizacji Programu	Stopecień realizacji wskaźnika określonego w Programie (%)
Łączna długość nowych dróg wojewódzkich (km)	0,38	0,38	100
Łączna długość zrekonstruowanych dróg wojewódzkich (km)	149,41	149,41	100
Długość wybudowanych/przebudowanych ciągów pieszo-rowerowych (km)	12,47	12,47	100
Długość wybudowanych/przebudowanych ścieżek rowerowych (km)	13,50	13,50	100
Długość wybudowanych/przebudowanych chodników (km)	15,50	15,50	100
Liczba wybudowanych/przebudowanych obiektów inżynierskich (szt.)	140,00	140,00	100
Liczba wybudowanych/przebudowanych skrzyżowań (szt.)	65,00	65,00	100
Liczba wybudowanych/przebudowanych zatok autobusowych (szt.)	84,00	84,00	100
Liczba wybudowanych/przebudowanych przejść dla pieszych (szt.)	27,00	27,00	100
Wskaźniki rezultatu:			
Oszczędność czasu na nowych i zrekonstruowanych drogach w przewozach pasażerskich (euro)	22 895 295,15	22 895 295,15	100
Oszczędność czasu na nowych i zrekonstruowanych drogach w przewozach towarowych (euro)	10 341 760,55	10 341 760,55	100

⁴⁹ Według stanu na 31.12.2013 r.

⁵⁰ Dane z wniosków o płatność: Końcówką dla wniosków o dofinansowanie ID 38779, 38512, 39115, 38912, 38504, 39138, 35911, 38338 (wygenerowane z LSI MAKS 06.05.2016 r.).

Budowa ekologicznych mini przystani żeglarskich wraz z systemami odbioru i segregacji odpadów na wybranych obszarach regionu warmińsko-mazurskiego

Program pn. „Budowa ekologicznych mini przystani żeglarskich wraz z systemami odbioru i segregacji odpadów na wybranych obszarach regionu warmińsko - mazurskiego” powstał z inicjatywy Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju i Bezpieczeństwa Wielkich Jezior Mazurskich i jest kontynuacją działań związanych z poprawą stanu infrastruktury przystani żeglarskich i bezpieczeństwa ekologicznego na akwenach wodnych Warmii i Mazur, określonych w „Strategii budowy ekologicznych mini przystani żeglarskich wraz z systemem odbioru i segregacji odpadów na obszarze Wielkich Jezior Mazurskich”.

Program został przyjęty do realizacji decyzją Zarządu Województwa, w dniu 08.09.2009 r.

Beneficjenci: Gmina Pisz, Gmina Miejsko-Wiejska Węgorzewo, Gmina Wiejska Ława, Gmina Mrągowo, Gmina Miejska Mikołajki, Gmina Ryn, Gmina Miasto Ława, Gmina Zalewo, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajobrazowe Kamień, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajobrazowe Wilkasy, Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie oraz Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej „Korektywa”

Koordynator: Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Bezpieczeństwa Wielkich Jezior Mazurskich w Szczytnie

Wartość całkowita: 42 689 412,74 zł

Dofinansowanie z EFRR: 22 648 034,34 zł⁵¹

Opis Programu:

Program zakłada budowę sieci przystani o unikalnej infrastrukturze i wysokiej jakości usług. Do podstawowego zakresu usług oferowanych przez przystanie zaliczyć można: cumowanie jachtów, usługi socjalno-bytowe (woda, WC, prysznic, pralnio-suszarnia oraz mini zaplecze kuchenne), odbiór ścieków jachtowych i nieczystości stałych, dostęp do energii elektrycznej i wody na pomoście, możliwość wymiany butli gazowych. Przystanie, które będą dysponowały odpowiednią infrastrukturą i zapleczem technicznych będą mogły też świadczyć usługi: gastronomiczne, noclegowe, handlowe, szkoleniowe czy wypożyczania sprzętu wodnego.

Cele i zadania Programu:

- poprawa bezpieczeństwa ekologicznego w regionie;
- wykreowanie nowych centrów ruchu turystycznego;
- rozwoju poziomu i skali usług świadczonych dla żeglarzy i turystów;
- zwiększenie napływu kapitału inwestycyjnego związanego ze wzrostem atrakcyjności regionu;
- poprawa warunków do żeglowania oraz bezpieczeństwa turystów.⁵²

Projekty wchodzące w skład Programu to:⁵³

1. Budowa ekologicznych mini przystani żeglarskich wraz z systemami odbioru i segregacji odpadów na wybranych obszarach regionu warmińsko-mazurskiego – Gmina Ława.
2. Budowa ekologicznych mini przystani żeglarskich wraz z systemami odbioru i segregacji odpadów na wybranych obszarach regionu warmińsko-mazurskiego – Gmina Miejska Mrągowo.
3. Budowa ekologicznych mini przystani żeglarskich wraz z systemami odbioru i segregacji odpadów na wybranych obszarach regionu warmińsko-mazurskiego – Gmina Węgorzewo.

⁵¹ Na podstawie danych z elektronicznej bazy projektów współfinansowanych z funduszy UE na lata 2007-2013 KSI SIMIK wg stanu na dzień 31. 12. 2015 r. wygenerowanej 11. 01. 2016 r.

⁵² Program „Budowy ekologicznych mini przystani żeglarskich wraz z systemami odbioru i segregacji odpadów na wybranych obszarach regionu warmińsko-mazurskiego”, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Bezpieczeństwa Wielkich Jezior Mazurskich, 2008 rok.

⁵³ Według stanu na dzień 31.12.2013 r.

4. Budowa ekologicznych mini przystani żeglarskich wraz z systemami odbioru i segregacji odpadów na wybranych obszarach regionu warmińsko-mazurskiego – Gmina Pisz.
5. Budowa ekologicznych mini przystani żeglarskich wraz z systemami odbioru i segregacji odpadów na wybranych obszarach regionu warmińsko-mazurskiego – Gmina Zalewo.
6. Budowa ekologicznych mini przystani żeglarskich wraz z systemami odbioru i segregacji odpadów na wybranych obszarach regionu warmińsko-mazurskiego – PTTK Kamień.
7. Budowa ekologicznych mini przystani żeglarskich wraz z systemami odbioru i segregacji odpadów na wybranych obszarach regionu warmińsko-mazurskiego – PTTK Wilkasy.
8. Budowa ekologicznych mini przystani żeglarskich wraz z systemami odbioru i segregacji odpadów na wybranych obszarach regionu warmińsko-mazurskiego – Gmina Mikołajki.
9. Budowa ekologicznej mini przystani żeglarskiej nad Jeziorem Jeziorak w Hławie.
10. Zapobieganie degradacji środowiska mazurskich jezior poprzez modernizację zaplecza technicznego jednostek wodnych Policji.
11. Budowa ekologicznych mini przystani żeglarskich wraz z systemami odbioru i segregacji odpadów na wybranych obszarach regionu warmińsko-mazurskiego – TKKF „Korektywa”.
12. Budowa ekologicznych mini przystani żeglarskich wraz z systemami odbioru i segregacji odpadów na wybranych obszarach regionu warmińsko-mazurskiego – Gmina Ryn.

Okres realizacji: 2009-2014

Wskaźniki realizacji Programu:⁵⁴

Wskaźniki produktu:	Wartość docelowa wskaźnika określona w Programie	Wartość wskaźnika osiągnięta od momentu rozpoczęcia realizacji Programu	Stopień realizacji wskaźnika określonego w Programie (%)
Liczba projektów z zakresu prewencji zagrożeń (szt.)	11,00	11,00	100
Liczba specjalistycznego sprzętu (o wartości powyżej 3 500 zł) do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof	5,00	5,00	100
Wskaźniki rezultatu:			
Liczba osób objętych selektywną zbiórką odpadów w wyniku realizacji projektów (os)	242 146,00	242 146,00	100
Liczba osób objętych ochroną i innymi środkami ochrony (os)	755 032,00	755 032,00	100

**Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej
w Regionie Wielkich Jezior Mazurskich – MASTERPLAN dla Wielkich Jezior Mazurskich**

We wrześniu 2008 r. Fundacja Ochrony Wielkich Jezior Mazurskich przedłożyła Samorządowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego Program pn. *MASTERPLAN dla Regionu Wielkich Jezior Mazurskich (aktualizacja w zakresie gospodarki wodno-ściekowej)*, który był aktualizacją dokumentu opracowanego w 1993 roku na zlecenie Ministerstwa Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Zgodnie z przyjętą ścieżką realizacji Programu zadania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracjach od 2 do 15 tys. RLM⁵⁵ przewidziano do dofinansowania w ramach RPO WiM na lata 2007-2013, natomiast zadania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracjach

⁵⁴Dane z wniosków o płatność: końcową dla wniosków o dofinansowanie ID 22029, 24326, 32818, 27001, 33423, 24981, 29265, 28939, 32817, 31541, 35336, 38065 (wygenerowane z LSI MAKŚ dnia 06.05.2016 r.)

⁵⁵ Równoważna liczba mieszkańców

powyżej 15 tys. RLM przewidziano do realizacji w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Program „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej w Regionie Wielkich Jezior Mazurskich – MASTERPLAN dla Wielkich Jezior Mazurskich” obejmuje swoim zakresem wszystkie zadania Programu MASTERPLAN dla Regionu Wielkich Jezior Mazurskich (aktualizacja w zakresie gospodarki wodno-ściekowej), z zakresu gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracjach od 2 do 15 tys. RLM (przewidywanych do dofinansowania z RPO WiM) realizowane w gminach Regionu Wielkich Jezior Mazurskich. W przypadku przedmiotowego Programu odstąpiono od wcześniejszego przyjęcia treści Programu i decyzją Zarządu Województwa w dniu 30.09.2008 r. od razu wyrażono zgodę na podpisanie umów wstępnych z Beneficjentami.

Beneficjenci: Gmina Biała Piska, Gmina Dźwierzuty, Gmina Gołdap (2 projekty), Gmina Mikołajki, Gmina Piecki, Gmina Pozezdrze, Gmina Ruciane-Nida, Gmina Ryn (3 projekty), Gmina Stare Juchy, Gmina Świętajno (2 projekty), Gmina Wydminy (2 projekty)

Koordynator: Fundacja Ochrony Wielkich Jezior Mazurskich w Giżycku

Wartość całkowita: 148 043 785,48 zł

Dofinansowanie z EFRR: 94 332 355,50 zł⁵⁶

Opis Programu:

W ramach Programu przewidziano modernizację i rozbudowę infrastruktury wodno – ściekowej w 11 gminach Regionu Wielkich Jezior Mazurskich. Planowane inwestycje obejmowały m.in. rozbudowę sieci wodociągowych w celu zaopatrzenia w wodę terenów dotychczas niezwodociągowanych oraz połączenia istniejących sieci w system pierścieniowy, modernizację systemu stacji uzdatniania wody, modernizację oczyszczalni ścieków w celu zwiększenia ich przepustowości, budowę kolektorów tłocznych i grawitacyjnych, budowę separatorów zanieczyszczeń.

Cele i zadania Programu:

- trwałe zachowanie cennych walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz poprawa jakości środowiska regionu poprzez poprawę jakości wód powierzchniowych;
- polepszenie dystrybucji i jakości wody do picia;
- stworzenie możliwości rozwoju turystyki i nowych miejsc pracy.⁵⁷

Projekty wchodzące w skład Programu to:⁵⁸

1. *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej w Regionie Wielkich Jezior Mazurskich – MASTERPLAN dla Wielkich Jezior Mazurskich – Gmina Pozezdrze.*
2. *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej w Regionie Wielkich Jezior Mazurskich – MASTERPLAN dla Wielkich Jezior Mazurskich – Gmina Piecki.*
3. *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej w Regionie Wielkich Jezior Mazurskich – MASTERPLAN dla Wielkich Jezior Mazurskich – Gmina Ruciane – Nida.*
4. *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej w Regionie Wielkich Jezior Mazurskich – MASTERPLAN dla Wielkich Jezior Mazurskich – Gmina Biała Piska.*
5. *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej w Regionie Wielkich Jezior Mazurskich – MASTERPLAN dla Wielkich Jezior Mazurskich – Gmina Wydminy.*
6. *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej w Regionie Wielkich Jezior Mazurskich – MASTERPLAN dla Wielkich Jezior Mazurskich – Gmina Mikołajki.*

⁵⁶ Na podstawie danych z elektronicznej bazy projektów współfinansowanych z funduszy UE na lata 2007-2013 KSI SIMIK wg stanu na dzień 31. 12. 2015 r. wygenerowanej 11. 01. 2016 r.

⁵⁷ „MASTERPLAN dla Regionu Wielkich Jezior Mazurskich” Aktualizacja w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, Fundacja Ochrony Wielkich Jezior Mazurskich, sierpień 2008 r.

⁵⁸ Według stanu na dzień 31.12.2015 r.

7. *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej w Regionie Wielkich Jezior Mazurskich – MASTERPLAN dla Wielkich Jezior Mazurskich – Gmina Dźwierzuty (projekt był w fazie realizacji).*
8. *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej w Regionie Wielkich Jezior Mazurskich – MASTERPLAN dla Wielkich Jezior Mazurskich” – Gmina Stare Juchy.*
9. *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej w Regionie Wielkich Jezior Mazurskich – MASTERPLAN dla Wielkich Jezior Mazurskich – Gmina Świętajno.*
10. *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej w Regionie Wielkich Jezior Mazurskich – MASTERPLAN dla Wielkich Jezior Mazurskich – Gmina Gołdap.*
11. *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej w Regionie Wielkich Jezior Mazurskich – MASTERPLAN dla Wielkich Jezior Mazurskich – Gmina Ryn.*
12. *Budowa kanalizacji sanitarnej i wodociągu w obrębie miejscowości Ryńskie Pole - Siejkowo - Ławki – Skorupki.*
13. *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej w Regionie Wielkich Jezior Mazurskich – MASTERPLAN dla Wielkich Jezior Mazurskich – Gmina Gołdap (II etap - rozbudowa i przebudowa stacji wodociągowej w Gołdapi).*
14. *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej w Regionie Wielkich Jezior Mazurskich – MASTERPLAN dla Wielkich Jezior Mazurskich – budowa sieci kanalizacji sanitarnej, stacji uzdatniania wody oraz modernizacja oczyszczalni ścieków (etap II) w aglomeracjach Świętajno i Spychowo.*
15. *Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągu w obrębie miejscowości Ryn, Krzyżany, Słabowo, Wejdyki.*

Okres realizacji: 2008-2014

Wskaźniki realizacji Programu⁵⁹:

Wskaźniki produktu:	Wartość docelowa wskaźnika określona w Programie	Wartość wskaźnika osiągnięta od momentu rozpoczęcia realizacji Programu	Stopień realizacji wskaźnika określonego w Programie (%)
Długość wybudowanej sieci wodociągowej (km)	156,60	156,60	100
Długość przebudowanej sieci wodociągowej (km)	0,56	0,56	100
Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej (km)	520,75	520,75	100
Długość przebudowanej sieci kanalizacyjnej (km)	0,15	0,15	100
Liczba przebudowanych oczyszczalni ścieków (szt.)	6,00	6,00	100
Wskaźniki rezultatu:			
Liczba osób przyłączonych do sieci kanalizacyjnej w wyniku realizacji projektu (osoby)	20 051	20 051	100
Liczba osób przyłączonych do sieci wodociągowej w wyniku realizacji projektu (osoby)	18 380	18 380	100
Liczba utworzonych miejsc pracy dla kobiet (brutto)	1,00	1,00	100
Liczba utworzonych miejsc pracy dla mężczyzn (brutto)	3,00	3,00	100
Moc instalacji odzysku osadów	152,80	152,80	100

⁵⁹ Dane z wniosków o płatność końcową dla wniosków o dofinansowanie ID (wygenerowano z LSI MAKŚ dnia 06.05.2016 r.)

ściekowych (tony/rok)			
-----------------------	--	--	--

Program Rozwoju Turystyki w obszarze Kanału Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego

Program Rozwoju Turystyki w obszarze Kanału Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego powstał w październiku 2008 r. na mocy porozumienia członków Związku Gmin Kanału Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego. Stanowi on uszczegółowienie zadań wchodzących w skład projektów w obszarze Komponentu I dokumentu pn. „*Program Rozwoju Turystyki w obszarze Kanału Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego na lata 2004-2006 z perspektywą lat 2007-2013*”. Komponent I określany, jako zintegrowany projekt rozwoju lokalnego, realizowany w ramach osi priorytetowych *Turystyka, Rozwój, restrukturyzacja i rewitalizacja miast, Infrastruktura transportowa regionalna i lokalna oraz Środowisko przyrodnicze* dofinansowany jest ze środków RPO WiM na lata 2007-2013. Jednocześnie w ramach innych komponentów „*Programu Rozwoju Turystyki w obszarze Kanału Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego na lata 2004-2006 z perspektywą lat 2007-2013*” realizowany jest projekt polegający na poprawie stanu toru wodnego i urządzeń hydrotechnicznych Kanału Elbląskiego współfinansowany ze środków Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Zarząd Województwa, w dniu 16.10.2008 roku, zaakceptował projekt Porozumienia w sprawie realizacji zintegrowanego projektu rozwoju lokalnego pt. „*Program Rozwoju Turystyki w obszarze Kanału Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego*”. Projekty wchodzące w skład *Programu* zostały zatwierdzone, na podstawie ekspertyzy opracowanej przez Wojciecha Samulowskiego pt. „*Ocena zgłoszeń do Programu Rozwoju Turystyki w obszarze Kanału Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego*”, w dniu 12.06.2007 roku.

Beneficjenci: Gmina Miejska Ostróda (4 projekty), Gmina Ostróda, Gmina Miejska Iława (4 projekty), Gmina Iława (3 projekty), Gmina Miłomłyn (3 projekty), Gmina Miasto Elbląg, Gmina Miejska Pasłęk (3 projekty), Gmina Małdyty, Powiat Elbląski (2 projekty), Powiat Iławski, Powiat Ostródzki, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie (2 projekty), Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego (Dep. Turystyki)

Koordynator: Warmińsko – Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego w Olsztynie

Wartość całkowita: 185 321 595,77 zł

Dofinansowanie z EFRR: 129 811 462,75 zł⁶⁰

Opis Programu:

Przedsięwzięcia wchodzące w skład *Programu* dotyczą: zagospodarowania nadbrzeży jezior, stworzenia bazy rekreacyjno-biwakowej, ścieżek rowerowych, urządzenia plaż, renowacji obiektów dziedzictwa kulturowego, budowy stancji wodnych wyposażonych w sprzęt pływający czy też stworzenie uzdrowiska. *Program* obejmuje swym zasięgiem gminy powiatów elbląskiego, iławskiego i ostródzkiego oraz miasto na prawach powiatu – Elbląg (razem 16 jednostek).

Cele i zadania Programu:

- aktywizacja gospodarcza obszaru Kanału Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego poprzez stworzenie komplementarnej oferty turystycznej w oparciu o lokalne zasoby przyrodnicze i kulturowe;
- rozwój różnych form turystyki (wodnej, pieszej, rowerowej) na Żuławach Elbląskich i Pojezierzu Iławskim poprzez budowę wysokiej jakości infrastruktury turystycznej;
- poprawa żeglowności i bezpieczeństwa na szlakach wodnych Żuław Wiślanych i Zalewu Wiślanego;
- zwiększenie ruchu turystycznego poprzez wydłużenie sezonu turystycznego;
- ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego na Żuławach Elbląskich i Pojezierzu Iławskim;

⁶⁰ Na podstawie danych z elektronicznej bazy projektów współfinansowanych z funduszy UE na lata 2007-2013 KSI SIMIK wg stanu na dzień 31. 12. 2015 r. wygenerowanej 11. 01. 2016 r.

- poprawa stanu technicznego infrastruktury technicznej obszaru;
- promocja walorów turystycznych Żuław Wiślanych i Pojezierza Iławskiego.⁶¹

Projekty wchodzące w skład Programu to:⁶²

1. Zwiększenie oferty turystycznej Żeglugi Ostródzko-Elbląskiej w Ostródzie.
2. Zagospodarowanie turystyczne nabrzeża jeziora Drwęckiego w Ostródzie – etap II.
3. Zagospodarowanie turystyczne nabrzeża jeziora Drwęckiego w Ostródzie – etap III.
4. Urządzenie ogólnodostępnych plaż w miejscowościach Kątno, Stare Jabłonki, gm. Ostróda.
5. Zagospodarowanie turystyczne nabrzeży lokalnych akwenu w Iławie – etap I Zagospodarowanie turystyczne brzegów rzeki Iławki i jeziora Jeziorak.
6. Zagospodarowanie turystyczne nabrzeży lokalnych akwenu w Iławie - etap II "Budowa centrum turystyczno-rekreacyjnego".
7. Zagospodarowanie turystyczne nabrzeży lokalnych akwenu w Iławie - etap III Budowa sceny i zadaszenia amfiteatru.
8. Budowa ścieżek rowerowych wzdłuż wschodniego brzegu jeziora Jeziorak.
9. Uzdrowisko w Siemianach - I etap - Budowa ścieżek rowerowych.
10. Odbudowa i budowa ścieżek rowerowych wraz z ciągiem rowerowym wzdłuż Kanału Elbląskiego.
11. Budowa bazy rekreacyjno-biwakowej przy pochylni Buczyniec.
12. Odbudowa Ratusza Staromiejskiego w Elblągu.
13. Zintegrowany system promocji turystycznej obszaru Kanału Elbląskiego.
14. Poprawa funkcjonalności ruchu kołowego i pieszego Starego Miasta w Pasłęku.
15. Rewitalizacja pomieszczenia zamkowego w Pasłęku – remont i przebudowa sali widowiskowo-kinowej.
16. Remont murów obronnych w Pasłęku.
17. Przebudowa drogi powiatowej nr 1329 w Iławie, ulice Dąbrowskiego i ul. Zalewskiej.
18. Budowa Obwodnicy Północnej w Iławie.
19. Budowa drogi gminnej Szalkowo - Tynwałd – Makowo.
20. Przebudowa drogi powiatowej Nr 1179N Drulity- Marzewo- Sambród- Małdyty-droga Nr 7.
21. Przebudowa i modernizacja infrastruktury technicznej i drogowej przy nabrzeżu jeziora Drwęckiego w Ostródzie.
22. Przebudowa drogi powiatowej Nr 1103N Bielnik Drugi-Jegłownik-Gronowo Elbląskie-Stare Dolno-Marwica na odcinku Stare Dolno-Powodowo-Wysoka od km 21+048 do km 23+248 o długości 2,2 km , Gm. Rychliki.
23. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 526 na odcinku Śliwice-Kąty – 2,4 km z przebudową mostu.
24. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 527 na odcinku Rychliki-Jelonki wraz z infrastrukturą towarzyszącą.
25. Przebudowa drogi gminnej Miłomłyn-Winiec.
26. Przebudowa drogi gminnej o nawierzchni ulepszonej Dziśnity (trasa E7)-Szymonówko.

Okres realizacji: 2008-2014

Wskaźniki realizacji Programu⁶³:

Wskaźniki produktu:	Wartość docelowa wskaźnika określona w	Wartość wskaźnika osiągnięta od momentu	Stopień realizacji wskaźnika określonego

⁶¹ „Program Rozwoju Turystyki Kanału Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego na lata 2004-2006 z perspektywą lat 2007-2013 – komponent I, aktualizacja”, Związek Gmin Kanału Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego, październik 2008 r.

⁶² Według stanu na dzień 31.12.2015 r.

⁶³ Dane z wniosków o płatność końcową dla wniosków o dofinansowanie projektu ID 23329, 28418, 28269, 14086, 11920, 26586, 30477, 37692, 31463, 23328, 23025, 21738, 21818, 13105, 38359, 34314, 21808, 12871, 20011, 28888, 25422, 27879, 23550, 38436, 34236, 24566 (wygenerowane dnia 06.05.2016 r.)

	Programie	rozpoczęcia realizacji Programu	w Programie (%)
Liczba nowopowstałych / zmodernizowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych (szt.)	17	17	100
Liczba nowopowstałych / zmodernizowanych obiektów kultury (szt.)	2	2	100
Liczba specjalistycznych imprez targowych (szt.)	12	12	100
Liczba przebudowanych/zmodernizowanych/doposażonych budynków (szt.)	1	1	100
Liczba zrewitalizowanych obszarów (szt.)	2	2	100
Długość zrekonstruowanych dróg wojewódzkich (km)	10,43	10,43	100
Długość zrekonstruowanych dróg powiatowych (km)	12,62	12,62	100
Długość zrekonstruowanych dróg gminnych (km)	6,9	6,9	100
Długość zrekonstruowanych dróg – gminne i powiatowe na terenach wiejskich (km)	16,69	16,69	100
Łączna długość nowych dróg gminnych (km)	6,23	6,23	100
Łączna długość zrekonstruowanych dróg (km)	28,95	28,95	100
Liczba wybudowanych/przebudowanych skrzyżowań (szt.)	4	4	100
Liczba wybudowanych/przebudowanych zatok autobusowych (szt.)	8	8	100
Liczba wybudowanych/przebudowanych obiektów inżynierskich (szt.)	14	14	100
Liczba wybudowanych/przebudowanych punktów oświetleniowych (szt.)	46	46	100
Liczba wybudowanych/przebudowanych przejść dla pieszych (szt.)	11	11	100
Liczba wybudowanych/przebudowanych obiektów infrastruktury ochrony środowiska (szt.)	2	2	100
Liczba wybudowanych obwodnic (szt.)	1	1	100
Długość wybudowanych obwodnic (km)	1,47	1,47	100
Długość wybudowanych ciągów rowerowo-piesznych (km)	2,22	2,22	100
Długość wybudowanych ścieżek rowerowych (km)	13,77	13,77	100
Długość wybudowanych szlaków turystycznych (km)	107,23	107,23	100
Długość wybudowanej/wyremontowanej infrastruktury technicznej (m)	1 943	1 943	100
Długość wybudowanej/przebudowanej sieci kanalizacji deszczowej (km)	1,48	1,48	100
Długość wybudowanych/przebudowanych chodników (km)	2,16	2,16	100
Powierzchnia wybudowanych/przebudowanych/wyremontowanych terenów przeznaczonych na plac parkingowy (m ²)	800,52	800,52	100
Długość przebudowanych/wyremontowanych/zmodernizowanych dróg lokalnych na obszarze objętym wsparciem (km)	0,44	0,44	100
Wskaźniki rezultatu:			
Liczba utworzonych miejsc pracy (szt.)	36	36	100
Liczba stworzonych ofert turystycznych (szt.)	15	15	100
Liczba osób odwiedzających zmodernizowane obiekty	5 000	5 000	100

kultury (os)			
Liczba osób korzystających z obiektów turystycznych (os/rok)	189 788	189 788	100
Oszczędność czasu na nowych i zrekonstruowanych drogach w przewozach pasażerskich (PLN)	10 118 282,96	10 432 356,30	103,1
Oszczędność czasu na nowych i zrekonstruowanych drogach w przewozach towarowych (PLN)	1 619 609,57	1 682 001,28	103,85
Skrócenie czasu przejazdu pomiędzy dwoma punktami w sieci (minuty)	3,68	3,68	100
Natężenie ruchu na drodze (pojazdy/h)	3,79	3,79	100
Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów (m ²)	60 915,35	60 915,35	100
Długość wybrzeża plażowego udostępnionego dla celów rekreacyjnych (km)	0,16	0,16	100
Nośność wybudowanej/przebudowanej drogi (kN/oś)	40-80	100-150	100

Oprócz wniosków składanych dla projektów ujętych w indykatywnym wykazie indywidualnych projektów kluczowych beneficjenci mogli ubiegać się o dofinansowanie projektów w trybie konkursowym. Szczegółowe informacje odnośnie podpisanych umów (projektów zatwierdzonych do dofinansowania) w ramach RPO WiM prezentuje tabela nr 1.

Tabela nr 1

Podpisane umowy o dofinansowanie projektów w ramach RPO WiM 2007-2013 w podziale na poszczególne działania (stan na 31.12.2015 r.) – projekty konkursowe

Nr osi/ działania	Nazwa osi / działania	Liczba podpisanych umów	Całkowita wartość projektów (PLN)	Dofinansowanie z UE wg podpisanych umów (PLN)
1	Przedsiębiorczość	1 250	2 229 974 769,51	781 839 214,90
1.1	Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw	1 204	2 155 193 515,19	722 325 366,57
1.1.1	Inwestycje w infrastrukturę badawczą instytucji B+RT oraz specjalistyczne ośrodki kompetencji technologicznych	5	16 789 519,93	12 332 141,45
1.1.2	Tworzenie parków technologicznych, przemysłowych i inkubatorów przedsiębiorczości	9	33 533 970,47	15 193 766,03
1.1.3	Inwestycje infrastrukturalne tworzące powiązania kooperacyjne pomiędzy jednostkami naukowymi, badawczo-rozwojowymi, a przedsiębiorstwami	20	49 816 313,41	29 764 676,83
1.1.4	Budowa i rozbudowa klastrów o znaczeniu lokalnym i regionalnym	5	5 819 917,42	3 329 282,95
1.1.5	Wsparcie MŚP - promocja produktów i procesów przyjaznych dla środowiska	40	56 511 986,83	17 781 580,23
1.1.6	Wsparcie na nowe inwestycje dla dużych przedsiębiorstw	27	171 962 172,56	54 300 309,57
1.1.7	Dotacje inwestycyjne dla mikroprzedsiębiorstw i sektora MŚP w zakresie innowacji i nowych technologii	344	611 795 917,57	191 153 012,00
1.1.8	Wsparcie przedsiębiorstw przemysłowo-naukowych	9	48 902 350,19	17 175 450,35

1.1.9	Inne inwestycje w przedsiębiorstwa	727	1 059 416 470,70	311 677 290,08
1.1.10	Przygotowywanie stref przedsiębiorczości	17	88 533 237,93	59 978 903,63
1.1.11	Regionalny System Wspierania Innowacji	1	12 111 658,18	9 638 953,45
1.2	Wzrost potencjału instytucji otoczenia biznesu	11	43 710 565,63	39 360 910,72
1.2.1	Instytucje otoczenia biznesu	6	7 841 392,42	5 981 616,88
1.2.2	Fundusze poręczeniowe i pożyczkowe	2	20 984 000,00	20 984 000,00
1.2.3	System obsługi inwestora na poziomie regionalnym	3	14 885 173,21	12 395 293,84
1.3	Wspieranie wytwarzania i promocji produktów regionalnych	35	31 070 688,69	20 152 937,61
2	Turystyka	124	857 519 660,28	334 074 410,90
2.1	Wzrost potencjału turystycznego	103	830 090 254,55	312 481 075,40
2.1.1	Baza noclegowa i gastronomiczna	31	376 461 660,35	99 753 900,07
2.1.2	Infrastruktura uzdrowiskowa	4	47 863 184,21	38 816 987,89
2.1.3	Infrastruktura sportowo-rekreacyjna	14	254 245 804,35	100 611 635,68
2.1.4	Publiczna infrastruktura turystyczna i około turystyczna	33	70 276 364,96	33 839 865,07
2.1.5	Dziedzictwo kulturowe	12	39 217 106,17	21 629 516,99
2.1.6	Infrastruktura kultury	9	42 026 134,51	17 829 169,70
2.2	Promocja województwa i jego oferty turystycznej	21	27 429 405,73	21 593 335,50
3	Infrastruktura społeczna	92	322 577 181,98	225 565 990,49
3.1	Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną	63	82 272 235,36	60 324 127,19
3.2	Wysoki poziom zabezpieczenia i dostępności medycznej i opiekuńczej	29	240 780 232,04	165 241 863,30
3.2.1	Infrastruktura ochrony zdrowia	25	219 661 489,84	148 917 206,88
3.2.2	Pozostała infrastruktura społeczna	4	21 118 742,20	16 324 656,42
4	Rozwój, restrukturyzacja i rewitalizacja miast	208	681 142 985,86	357 514 409,93
4.1	Humanizacja blokowisk	84	203 618 117,41	95 100 190,50
4.1.1	Poprawa warunków technicznych budynków zrealizowanych w technologii z wielkiej płyty	78	199 506 835,56	92 076 886,53
4.1.2	Wzmocnienie funkcji społecznych	6	4 111 281,85	3 023 303,97
4.2	Rewitalizacja miast	116	400 397 732,45	218 524 188,40
4.3	Restrukturyzacja terenów powojennych i przemysłowych	8	77 127 136,00	43 890 031,03
5	Infrastruktura transportowa regionalna i lokalna	125	1 143 359 803,61	704 002 969,71
5.1	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury transportowej warunkującej rozwój regionalny	79	962 262 989,74	606 407 189,99
5.1.1	Infrastruktura kolejowa	1	177 634 510,47	108 520 406,30
5.1.2	Tabor kolejowy	1	28 261 811,53	18 217 563,72
5.1.4	Infrastruktura portowa	5	42 054 473,29	20 374 266,22
5.1.5	Śródlądowe drogi wodne	2	10 308 875,18	7 067 543,68
5.1.6	Infrastruktura drogową warunkująca	70	704 003 228,27	452 227 410,07

	rozwój regionalny			
5.2	Infrastruktura transportowa służąca rozwojowi lokalnemu	46	199 613 581,16	113 089 560,88
5.2.1	Infrastruktura drogowa warunkująca rozwój lokalny	42	144 571 593,83	88 465 571,60
5.2.2	Infrastruktura energii elektrycznej	4	36 525 311,04	9 130 208,12
6	Środowisko Przyrodnicze	241	458 129 115,32	249 955 119,83
6.1	Poprawa i zapobieganie degradacji środowiska poprzez budowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury ochrony środowiska	52	176 306 406,35	109 398 011,30
6.1.1	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	16	44 231 435,89	24 934 610,21
6.1.2	Gospodarka wodno-ściekowa	34	127 565 703,69	82 908 262,25
6.1.3	System odbioru nieczystości z łodzi na jeziorach	2	4 509 266,77	1 555 138,84
6.2	Ochrona środowiska przed zanieczyszczeniami i zniszczeniami	189	281 822 708,97	140 557 108,53
6.2.1	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	102	212 171 614,35	88 897 015,34
6.2.2	Bezpieczeństwo ekologiczne	87	69 651 094,62	51 660 093,19
7	Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego	327	389 142 909,82	241 025 210,49
7.1	Tworzenie infrastruktury społeczeństwa informacyjnego	19	52 522 720,10	40 524 354,39
7.2	Promocja i ułatwianie dostępu do usług teleinformatycznych	308	336 620 189,72	200 500 856,10
7.2.1	Usługi i aplikacje dla obywateli	109	141 517 442,47	115 925 748,40
7.2.2	Usługi i aplikacje dla MŚP	180	166 556 232,20	61 095 799,72
7.2.3	Kształcenie kadr dla informatyki	19	28 546 515,05	23 479 307,98
RAZEM		2 367	6 082 321 711,80	2 893 977 326,25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z elektronicznej bazy projektów współfinansowanych z funduszy UE na lata 2007-2013 KSI SIMIK07-13, www.funduszeuropejskie.gov.pl. Pobrano 11.01.2016 r.

W ramach naborów w trybie konkursowym do końca 2015 r. wybranych do dofinansowania zostało 2 367 projektów (bez pomocy technicznej) na wartość dofinansowania z EFRR 2,89 mld zł. Od początku realizacji programu najwięcej środków zostało zakontraktowanych na realizację projektów w ramach osi priorytetowej 1 *Przedsiębiorczość* (1 250 umowy na dofinansowanie z UE 781,84 mln zł). Większość środków w ramach I osi zakontraktowano na wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw (1 204 umów, 722,33 mln zł), w tym na dotacje inwestycyjne dla sektora MŚP w zakresie innowacyjności oraz na inwestycje, które przyczynią się do utworzenia nowych miejsc pracy lub utrzymają już istniejące.

Przykładem dobrych praktyk w ramach osi I *Przedsiębiorczość* może być projekt, realizowany ze środków działania 1.1.6 *Wsparcie na nowe inwestycje dla dużych przedsiębiorstw*, p.n. *Rozbudowa i modernizacja Oddziału Zakaźnego Szpitala w Ostródzie poprzez wprowadzenie nowych usług z wykorzystaniem Komór Meltzera (wartość dofinansowania z EFRR – 3,2 mln zł)*⁶⁴. W ramach projektu pozyskana została innowacyjna technologia – *Ciąg technologiczny do wspomaganie Komór Meltzera*, umożliwiającą zmianę procesu świadczenia usług leczenia chorób zakaźnych wysokiego ryzyka w sposób dotychczas nie stosowany w województwie warmińsko-mazurskim. Ciąg

⁶⁴ Wybrany z grupy 5 projektów o najwyższej wartości dofinansowania w ramach poddziałania 1.1.6

technologiczny do wspomagania Komór Meltzera składa się z: systemu instalacji nawiewowo-wywiewnej, systemu klimatyzacji zamkniętych, z zespołu filtrów absolutnych Hepa, systemu podtrzymywania podciśnienia, systemu śluz ograniczających i oczyszczających przepływ bakterii, systemu video com do celów obserwacji i komunikacji z pacjentem oraz systemu monitorującego funkcje życiowe. Dzięki zastosowaniu tej innowacyjnej technologii nieobecnej na rynku województwa, można leczyć pacjentów chorych na: choroby szczególnie niebezpieczne (zakażeni wirusem HIV), choroby odkleszczowe (borelioza, zapalenie mózgu), SARS, Ptasią Grypę, gorączki krwotoczne, wąglik, choroby infekcyjne (neuroinfekcje). Beneficjentem projektu był Powiatowy Zespół Opieki Zdrowotnej S.A. w Ostródzie⁶⁵.

Kolejnym obszarem wsparcia, które otrzymało znaczną wartość dofinansowania z EFRR była V oś *Infrastruktura transportowa regionalna i lokalna* (125 umowy na wartość dofinansowania z EFRR 704 mln zł). Największym zainteresowaniem beneficjentów cieszyło się działanie 5.1.6 *Infrastruktura drogowa warunkująca rozwój regionalny* (podpisano 70 umów na wartość dofinansowania UE 452,23 mln zł), minimalnym zaś poddziałanie 5.1.5 *Śródlądowe drogi wodne* w ramach, którego podpisano 2 umowy (7,1 mln zł).

Przykładem dobrych praktyk w ramach V osi *Infrastruktura transportowa regionalna i lokalna* może być projekt, realizowany ze środków działania 5.1.4 *Infrastruktura portowa*, p.n. *Budowa portu pasażerskiego Eko-Marina w Giżycku*⁶⁶. W wyniku realizacji inwestycji powstał nowoczesny port pasażerski, z pełnym zapleczem technicznym i sanitarnym, poprawiający bezpieczeństwo pasażerów oraz przewoźników. W skład Eko-Mariny wchodzi: wyremontowany i zmodernizowany budynek główny o powierzchni użytkowej 2 431,60 m² mieszczący sanitariaty, pomieszczenia dla Policji, WOPR-u, oraz obsługi portu; budynek techniczno-gospodarczy przy sanitariatach; port pasażerski, w którym stworzono 138 stanowisk cumowniczych i 6 stanowisk technicznych dla wieloosobowych jednostek pływających; uzbrojenie terenu EKO-MARINY w sieć energetyczna i oświetlenie terenu; drogi, place wewnętrzne oraz parking na 168 miejsc parkingowych dla samochodów osobowych i 4 dla autobusów. Łączna powierzchnia terenu wchodząca w zakres EKO-MARINY wynosi około 69 415 m², w tym ok. 33 450 m² – jezioro Niegocin. Beneficjentem projektu była Gmina Miejska Giżycko. Całkowita wartość dofinansowania – 19 728 904,73 zł, wartość dofinansowanie z EFRR – 7 486 261,32 zł⁶⁷.

Istotną część środków została zakontraktowana ponadto w ramach IV osi *Rozwój, restrukturyzacja i rewitalizacja miast* (208 umów na wartość dofinansowania z EFRR 357,51 zł) oraz II osi *Turystyka* (124 umowy na wartość dofinansowania z EFRR 334,07 mln zł).

W ramach osi *Rozwój, restrukturyzacja i rewitalizacja miast* najwięcej środków przekazano na realizację inwestycji związanych z rewitalizacją śródmieścia miast oraz na poprawę stanu technicznego budynków mieszkalnych natomiast w ramach osi *Turystyka* najwięcej środków zakontraktowano na infrastrukturę sportowo-rekreacyjną i na rozwój bazy noclegowej i gastronomicznej.

Na koniec 2015 roku kontraktacja środków RPO WiM sięgnęła ponad 98,2% alokacji na lata 2007-2013 i wyniosła ogółem 4 374 mln zł. Zakończono realizację 2 304 projektów⁶⁸.

Do października 2015 r. w ramach realizacji RPO WiM na lata 2007-2013 osiągnięto następujące efekty rzeczowe⁶⁹:

⁶⁵ Dane z Wniosku o dofinansowanie projektu z dnia 09.02.2010 r. (wygenerowano z LSI MAKS w dniu 20.02.2012 r.).

⁶⁶ Przykład dobrych praktyk zaczerpnięty ze Sprawozdania rocznego za 2011 r. z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013

⁶⁷ Dane z wniosku o dofinansowanie projektu z dnia 27.10.2011r. (wygenerowano z LSI MAKS w dniu 21.02.2012r.)

⁶⁸ Dane w oparciu o [Stan wdrażania Programów Regionalnych 2007-2013 - 31 grudnia 2015 r.](#)

⁶⁹ Informacja otrzymana z Biura Koordynacji Departamentu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego tut. UM dnia 09.05.2016 r. według stanu na 10.10 2015 r.

Tabela nr 2.

Wartość wskaźników realizacji RPO WiM 2007-2013 na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie wg stanu na 10.10.2015 r.

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość wskaźnika
Długość wybudowanych/przebudowanych szlaków turystycznych	km	996,03
Długość wybudowanych/przebudowanych ścieżek rowerowych	km	87,10
Liczba przebudowanych/wybudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych	szt.	96
Liczba osób korzystających z obiektów turystycznych	os./rok	514 315
Liczba nowych miejsc noclegowych	szt.	1 760
Liczba wybudowanych hoteli 5*	szt.	2
Liczba wybudowanych hoteli 4*		7
Liczba korzystających z wybudowanej/rozbudowanej/zmodernizowanej/wyposażonej bazy gastronomicznej	os.	70 591
Liczba nowopowstałych / zmodernizowanych obiektów turystycznych (hotelarskich / gastronomicznych / hotelarsko - gastronomicznych)	szt.	47
Liczba imprez promujących tradycje kulinarne Warmii i Mazur	szt.	14
Liczba kampanii reklamowych krajowych/zagranicznych promujących lokalne i regionalne produkty turystyczne	szt.	42
Liczba specjalistycznego sprzętu medycznego dostępnego w regionalnych i ponadlokalnych placówkach opieki zdrowotnej	szt.	642
liczba zakupionego sprzętu/aparatury medycznej	szt.	2 804
Liczba wyposażonych instytucji ochrony zdrowia	szt.	25
Liczba przebudowanych/zmodernizowanych instytucji ochrony zdrowia	szt.	10
Liczba studentów/uczniów/kursantów korzystających z infrastruktury wspartej w wyniku realizacji projektów (osoby bezpośrednio korzystające z efektów projektów)	osoby	5 953
Liczba zakupionego sprzętu/pomocy naukowych	szt.	84 607
Liczba szkół wyposażonych w aparaturę naukowo-badawczą	szt.	24
Liczba przebudowanych/wybudowanych obiektów infrastruktury - szkoły wyższe	szt.	3
Liczba przebudowanych/wybudowanych obiektów infrastruktury - szkoły kształcące na poziomie średnim (licea, technika, szkoły zawodowe, szkoły policealne)	szt.	43
Liczba wspartych jednostek edukacyjnych - szkoły kształcące na poziomie średnim (licea, technika, szkoły zawodowe, szkoły policealne) oraz szkoły wyższe	szt.	77
Liczba obiektów infrastruktury szkolnej zapewniającej dostęp dla osób niepełnosprawnych	szt.	34
Liczba nowopowstałych /zmodernizowanych obiektów kultury	szt.	17

Liczba budynków poddanych termomodernizacji	szt.	398
Długość wybudowanych dróg	km	36,36
Długość wybudowanych dróg wojewódzkich	km	6,04
Długość wybudowanych dróg powiatowych	km	21,22
Długość wybudowanych dróg gminnych	km	9,1
Długość przebudowanych dróg	km	599,32
Długość przebudowanych dróg wojewódzkich	km	336,25
Długość przebudowanych dróg powiatowych	km	207,21
Długość przebudowanych dróg gminnych	km	55,86
Długość zrekonstruowanych linii kolejowych	km	55,22
Liczba zakupionych jednostek taboru kolejowego (szynobusy)	szt.	3
Liczba zakupionych środków transportu (Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie)	szt.	27
Liczba zakupionych środków transportu (Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie)	szt.	25
Liczba zakupionego wyposażenia/sprzętu (Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie)	szt.	27
Liczba zakupionego wyposażenia/sprzętu (Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie)	szt.	91
Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km	742,03
Długość wybudowanej sieci wodociągowej	km	237,89
Liczba projektów z zakresu energii odnawialnej	szt.	102
Liczba osób objętych selektywną zbiórką odpadów w wyniku realizacji projektów	tys. osób	296,73
Liczba osób zabezpieczonych przed powodzią w wyniku realizacji projektów	tys. osób	551,99
Długość wybudowanej sieci Internetu szerokopasmowego	km	477,44
Liczba nowych PIAP	szt.	747
Liczba osób korzystających miesięcznie z uruchomionych PIAP	tys. osoby	193,156
Liczba osób, które uzyskały dostęp do szerokopasmowego Internetu	tys. osób	383,55
Przewidywana całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów	szt.	6838,19

Źródło: Biuro Koordynacji Departamentu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego UM (otrzymane dnia 09.05.2016 r.)

III. Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej na lata 2007-2013

2 października 2007 r., decyzją Komisji Europejskiej nr K(2007)4568, przyjęto do realizacji Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej na lata 2007-2013. W wyniku przeprowadzonej w 2010 r. procedury przeglądu śródkresowego programu oraz zagospodarowania dodatkowych środków finansowych pochodzących z Krajowej Rezerwy Wykonania i Dostosowania Technicznego, wprowadzono zmiany w Programie Rozwój Polski Wschodniej. 23 grudnia 2011 r. Komisja Europejska podjęła decyzję nr K(2011)9789 zmieniającą decyzję z 2007 r., w sprawie przyjęcia Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej na lata 2007-2013 w ramach pomocy wspólnotowej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego objętego celem Konwergencji w Polsce.

Celem PO RPW 2007-2013 było przyspieszenie tempa rozwoju społeczno-gospodarczego 5 województw Polski Wschodniej, tj. lubelskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Realizacji powyższego celu służyć miały takie działania jak: stymulowanie rozwoju konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy, zwiększenie dostępu do Internetu szerokopasmowego, rozwój wybranych funkcji metropolitarnych miast wojewódzkich, poprawa dostępności i jakości powiązań komunikacyjnych, jak również zwiększenie roli zrównoważonej turystyki w gospodarczym rozwoju makroregionu.

Cele programu realizowane były w ramach 6 osi priorytetowych:

- I. Nowoczesna gospodarka
- II. Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego
- III. Wojewódzkie ośrodki wzrostu
- IV. Infrastruktura transportowa
- V. Zrównoważony rozwój potencjału turystycznego opartego o warunki naturalne
- VI. Pomoc techniczna

Instytucją Zarządzającą PO RPW 2007-2013 jest Minister Rozwoju, w imieniu którego obowiązki pełni Departament Programów Ponadregionalnych w Ministerstwie Rozwoju. Instytucją Pośredniczącą programu została Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości.

Pula środków przeznaczonych na program z EFRR wyniosła 2 387,71 mln euro.

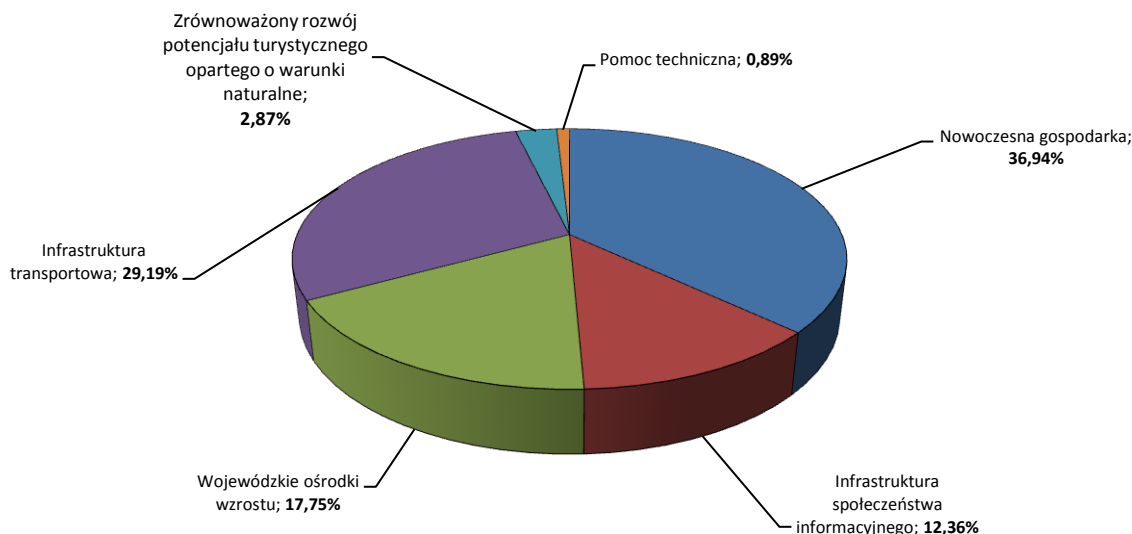
W ramach ogólnej alokacji EFRR na PO RPW 2007-2013 składały się:

- 992,19 mln euro przeznaczone przez Radę Europejską na wsparcie regionów: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko – mazurskie (zajmujących pięć ostatnich miejsc w UE-25 o najniższym PKB na mieszkańca);
- 1 281,6 mln euro środki dodatkowe przyznane przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej ;
- 62,91 mln euro środki przydzielone programowi z Krajowej Rezerwy Wykonania;
- 51 mln euro środki z Dostosowania Technicznego.

Oprócz środków pochodzących z EFRR, w realizację PO RPW 2007-2013 zaangażowane były także krajowe środki publiczne w kwocie ok. 421,36 mln euro oraz środki prywatne⁷⁰.

⁷⁰ Szczegółowy opis priorytetów dla Programu Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013 z dnia 21 maja 2014 r.

Wykres nr 4
Podział środków z UE w ramach priorytetów PO RPW (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Szczegółowego opisu priorytetów dla Programu Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013 z dnia 21 maja 2014 r.*

Na liście projektów indywidualnych PO RPW 2007-2013 w województwie warmińsko-mazurskim w 2015 r. wpisanych było 19 projektów indywidualnych na szacowaną kwotę dofinansowania z EFRR około 1 571,8 mln zł (w tym 4 projekty realizowane na obszarze 5 województw Polski Wschodniej).

Wykaz projektów indywidualnych z terenu województwa warmińsko-mazurskiego dla PO RPW 2007-2013 wg stanu na sierpień 2015 r. przedstawia się następująco:

1. *Rozbudowa, modernizacja i wyposażenie zespołu laboratoriów edukacyjno-badawczych technologii, jakości i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności* (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie).
2. *Udoskonalenie infrastruktury i wyposażenia laboratoryjnego nauk technicznych i informatycznych* (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie).
3. *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury dydaktycznej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu, służącej do kształcenia kadr nowoczesnej gospodarki, ze szczególnym nastawieniem na nowoczesne technologie informatyczne* (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu).
4. *Budowa i wyposażenie Policijnego Centrum Dydaktyczno-Badawczego w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie dla wzmocnienia bezpieczeństwa kraju* (Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie).
5. *Elbląski Park Technologiczny na Modrzewinie Południe* (Gmina Miasta Elbląg).
6. *Budowa i uruchomienie Olsztyńskiego Parku Naukowo-Technologicznego* (Gmina Olsztyn).
7. *Kompleksowe przygotowanie terenu pod inwestycje w Miejskiej Strefie Rozwoju "Techno-Park" w Ełku* (Miasto Ełk).
8. *Modernizacja i rozwój zintegrowanego systemu transportu zbiorowego w Olsztynie* (Gmina Olsztyn).
9. *Obwodnica Ełku (etap III i IV) w ciągu drogi krajowej nr 16 i nr 65* (GDDKiA Oddział w Olsztynie).
10. *Zachodnia obwodnica Mrągowa w ciągu drogi krajowej nr 59* (GDDKiA Oddział w Olsztynie).
11. *Obwodnica Olecka w ciągu drogi krajowej nr 65* (GDDKiA Oddział w Olsztynie).
12. *ARENA OSTRÓDA Centrum Targowo-Konferencyjne Warmii i Mazur* (Demuth Alfa Sp. z o.o. Ostróda spółka komandytowo-akcyjna).
13. *ARENA OSTRÓDA Centrum Targowo-Konferencyjne Warmii i Mazur – II etap* (Demuth Alfa Sp. z o.o. Ostróda spółka komandytowo-akcyjna).
14. *Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej – województwo warmińsko-mazurskie* (Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie).

15. *Trasy rowerowe w Polsce Wschodniej – województwo warmińsko-mazurskie (Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie).*
16. *Promocja zrównoważonego rozwoju turystyki (Polska Organizacja Turystyczna).*
17. *Program Promocji Gospodarczej Polski Wschodniej (Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych).*
18. *Reporeczenia i pożyczki szansą na zwiększenie finansowania zewnętrznego MSP. Instrument wsparcia funduszy poręczeniowych w Polsce Wschodniej (Bank Gospodarstwa Krajowego).*
19. *Trasy rowerowe w Polsce Wschodniej – promocja (Samorząd Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach).*

Z 15 projektów indywidualnych znajdujących się na liście podstawowej w województwie warmińsko-mazurskim (z wyłączeniem projektów obejmujących swoim zasięgiem wszystkie 5 województw Polski Wschodniej), do końca 2015 r., podpisane zostały umowy o dofinansowanie dla wszystkich 15 projektów na kwotę dofinansowania z EFRR 1 418,04 mln zł.

Tabela nr 2

Umowy o dofinansowanie projektów z LPI podpisane z beneficjentami z województwa warmińsko-mazurskiego w ramach PO RPW 2007-2013 (wg stanu na 31.12.2015 r.)

L.p.	Beneficjent	Nazwa projektu	Wartość przyznanego dofinansowania (mln PLN)	Opis projektu
1.	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	<i>Udoskonalenie infrastruktury i wyposażenia laboratoryjnego nauk technicznych i informatycznych</i>	80,87	Realizacja projektu została zakończona. Przedmiotem projektu była budowa i wyposażenie: Regionalnego Centrum Informatycznego UWM; kompleksu 3 budynków naukowo-dydaktycznych Wydziału Nauk Technicznych w Olsztynie oraz rozbudowa, modernizacja i wyposażenie Centrum Studiów Bałtyckich w Ełku. Dodatkowo dzięki oszczędnościom na pracach budowlanych w ramach Projektu Techno zmodernizowano i rozbudowano obiekt na Centrum Edukacji Technologicznej Stara Kottłownia ⁷¹ .
2.	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	Rozbudowa, modernizacja i wyposażenie zespołu laboratoriów edukacyjno-badawczych technologii, jakości i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności	106,10	Realizacja projektu została zakończona. Przedmiotem projektu była rozbudowa, modernizacja i wyposażenie kompleksu obiektów: Centrum Edukacyjno-Badawczego Mleczarstwa, Ośrodka Kontroli Bezpieczeństwa Zdrowotnego Żywności i Profilaktyki Weterynaryjnej, Ośrodka Oceny Produktów Pochodzenia Zwierzęcego, zespołu laboratoriów diagnostyki molekularnej oraz budowa i wyposażenie Centrum Akwakultury i Inżynierii Ekologicznej. W ramach projektu osiągnięto następujące efekty: <ul style="list-style-type: none"> • Wybudowano nowoczesne Centrum Akwakultury i Inżynierii Ekologicznej o powierzchni 2,5 tys. m². W części dot. akwakultury hodowane będą organizmy wodne (ryby, bezkręgowce) zarówno słodko- jak i słono-wodne. W części przeznaczonej na potrzeby inżynierii ekologicznej testowane będą nowe technologie oczyszczania ścieków przemysłowych, przede wszystkim powstałych np. w gorzelniach, czy mleczarniach z dużą ilością miogenów. • Zmodernizowano i rozbudowano Centrum Edukacyjno-Badawcze Mleczarstwa. W zmodernizowanej hali znalazły się m. in.: dział odbioru i magazynowania mleka, aparatuwnia służąca do termiczno-mechanicznej obróbki przerabianych surowców, dział produkcji koncentratów mlecznych, dział masłowni, dział obróbki membranowej mleka i serwatki • Zmodernizowano, rozbudowano i wyposażono Ośrodek Oceny Produktów Pochodzenia Zwierzęcego na Wydziale Bioinżynierii Zwierząt oraz Laboratorium Doświadczalne Trzody Chlewnej w Bałcynach. Studenci Wydziału Bioinżynierii Zwierząt mają do dyspozycji 3,4 tys. m² powierzchni, na której znajduje się 6 specjalistycznych laboratoriów: Analizy i Oceny Jakości Pasz, Kriokonserwacji Nasienia, Monitoringu Jakości i Bezpieczeństwa Produktów Pszczelich, Oceny Jakości Jaj, Oceny Mleka Surowego, Oceny

⁷¹ <http://www.uwm.edu.pl/bio/artykuly/1337035.pdf>

				<p>Mięsa i Produktów Mięsnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmodernizowano i wyposażono Laboratorium Diagnostyki Molekularnej Wydziału Biologii. Do dyspozycji studentów są pracownie: analizy kwasów nukleinowych, cytometrii przepływowej, analizy białek, mikroskopowe, zwierzęcych kultur in vitro, hodowli roślin i roślinnych kultur in vitro, mikrobiologiczne, izotopowe oraz immunohistochemiczne. W kilkunastu pracowniach dydaktycznych studenci mogą kształcić się m.in. z ewolucji molekularnej, inżynierii genetycznej, czy proteomiki. • Zmodernizowano, rozbudowano i wyposażono Ośrodek Kontroli Bezpieczeństwa Zdrowotnego Żywności i Profilaktyki Weterynaryjnej na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej. W ramach projektu wybudowano m.in. unikatowe obiekty: Pawilon Zakażeń Eksperymentalnych Ptaków oraz Zakażeń Eksperymentalnych Ssaków. Pawilony zostały wyposażone między innymi w system filtracji HEPA powietrza wlotowego i wylotowego, zapewniający utrzymanie stref zróżnicowanego podciśnienia, instalacje dezynfekcji ścieków oraz kamery do obserwacji zwierząt⁷².
3.	Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie	<i>Budowa i wyposażenie Policyjnego Centrum Dydaktyczno-Badawczego w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie dla wzmocnienia bezpieczeństwa kraju</i>	51,56	Realizacja projektu została zakończona. Przedmiotem projektu była budowa i wyposażenie Uczelniano-Policyjnego Systemu Biblioteczno-Informacyjnego oraz Policyjnego Centrum Analityczno-Badawczego. Nowy system biblioteczno-informacyjny opiera się na pracowni internetowej oraz digitalizacji przez co zapewnia szybki i łatwy dostęp do wiedzy oraz sprawną obróbkę wydawnictw i dokumentów. Natomiast Centrum Analityczno-Badawcze składa się z 9 specjalistycznych pracowni kryminalistycznych wraz z laboratorium Infocencisc, które pozwala poszerzać wiedzę z zakresu kryminalistyki badań komputerowych (praktyczne metody postępowania z elektronicznymi dowodami, bazy fałszywych kart płatniczych, badani z zakresu piractwa komputerowego, itp.). W skład pracowni wchodzi m.in. pracownia antynarkotykowa ze specjalistycznym sprzętem, oraz pracownia analizy kryminalistycznej z oprogramowaniem do prowadzenia analiz akt postępowania oraz przedstawiania zdarzenia przestępczego w czasie ⁷³ .
4.	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu	<i>Rozbudowa i modernizacja infrastruktury dydaktycznej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu, służącej do kształcenia kadr nowoczesnej gospodarki, ze szczególnym nastawieniem na nowoczesne technologie informatyczne</i>	21,07	Realizacja projektu została zakończona. Przedmiotem projektu była modernizacja i przebudowa budynków dydaktycznych, rozbudowa i wyposażenie laboratoriów, oraz wdrożenie systemu zdalnego nauczania. Realizacja projektu umożliwiła uczelni włączenie się do nowoczesnych infrastruktur badawczych, w tym do szerokopasmowej ogólnopolskiej sieci optycznej PIONIER. W nowym budynku powstało 12 laboratoriów; biologii i ekologii monitoringu środowiska, technologii środowiska, chemii środowiska, diagnostyki i naprawy maszyn, maszyn i napędów elektronicznych, elektrotechniki i metrologii, mechaniki płynów i hydrauliki, mechatroniki, inżynierii materiałowej, instalacji budowlanych oraz CAD/CAM; nowoczesna aula; dwa audytoria; sale wykładowe. W roku 2012 laboratoria zostały wyposażone w nowoczesny sprzęt i specjalistyczne urządzenia. W ramach projektu dokonano informatyzacji uczelni poprzez wdrożenie sieci LAN i kompletnej platformy telekomunikacyjnej VoIP ⁷⁴ .
5.	Gmina Miasto Elbląg	<i>Elbląski Park Technologiczny na Modrzewinie Południe</i>	50,51	Realizacja projektu została zakończona. Przedmiotem projektu była budowa budynku Elbląskiego Parku Technologicznego oraz infrastruktury technicznej, w tym sieci kanalizacyjnej, wodociągowej i ciepłowniczej, oświetlenia i dróg wewnętrznych. Powstało 67 ha terenów inwestycyjnych w nowej dzielnicy Elbląga-Modrzewinie Południe, gdzie sercem jest Centrum Biznesu Rozwoju i Innowacji o pow. 5 832 m ² , w który znajdują: metaloznawstwa, jakości ochrony środowiska (2 laboratoria: Laboratorium Zaawansowanych Analiz Środowiskowych oraz Laboratorium Środowiska Pracy i Emisji),

⁷² Ibidem.

⁷³ www.polskawschodnia.gov.pl.

⁷⁴ www.rozbudowa.pwsz.elblag.pl.

				transferu technologii informatycznych oraz technologii drewna i mebli ⁷⁵ .
6.	Miasto Elk	<i>Kompleksowe przygotowanie terenu pod inwestycje w Miejskiej Strefie Rozwoju „Techno-Park” w Elku</i>	5,05	Realizacja projektu została zakończona. Przedmiotem projektu było uzbrojenie terenów pod działalność inwestycyjną, w tym budowa i modernizacja sieci dróg wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną: oświetleniem, siecią kanalizacyjną, wodociągową, energetyczną i teletechniczną.
7.	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Olsztynie	<i>Zachodnia obwodnica Mrągowa w ciągu drogi krajowej nr 59</i>	113,85	Realizacja projektu została zakończona. Przedmiotem projektu była budowa ok. 7 km nowego odcinka drogi krajowej nr 59 pełniącego funkcję zachodniej obwodnicy miasta Mrągowa. Nowa droga łączy drogę krajową nr 16 z drogą krajową nr 59 i wyprowadza ruch tranzytowy poza obszar zurbanizowany miasta. Wybudowana droga klasy GP posiada 3 pasy ruchu (przekrój 2+1). Najciekawszym obiektem inwestycji jest 6-przęsłowa estakada E-4 nad rzeką Dajna, ulicą Młynową i dojazdem do Mrongoville. W ramach projektu wybudowano nowe skrzyżowania, rondo, kładki dla pieszych, estakady i wiadukty ⁷⁶ .
8.	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Olsztynie	<i>Obwodnica Elku (etap III i IV) w ciągu drogi krajowej nr 16 i nr 65</i>	113,01	Realizacja projektu została zakończona. Przedmiotem projektu była budowa ok. 5 km nowego odcinka drogi krajowej nr 16 pełniącego funkcję obwodnicy miasta Elku. Realizacja projektu umożliwiła wyprowadzenie z miasta Elk ruchu tranzytowego w ciągu drogi krajowej nr 16 i drogi krajowej nr 65 oraz przyczyniła się do poprawy bezpieczeństwa i warunków na drodze poprzez rozdzielenie uczestników ruchu tranzytowego i miejskiego. W ramach projektu wybudowano: skrzyżowanie typu średnie rondo, dwa węzły typu WB, most, tunel pod linią kolejową, 2 wiadukty kolejowe i 1 wiadukt drogowy, oświetlenie uliczne, ekrany akustyczne ⁷⁷ .
9.	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Olsztynie	<i>Obwodnica Olecka w ciągu drogi krajowej nr 65</i>	91,97	Przedmiotem projektu jest budowa ok. 8 km nowego odcinka drogi krajowej nr 65 pełniącego funkcję obwodnicy Olecka łączącego m. Sedranki i m. Kukowo. Inwestycja poprawi warunki ruchu tranzytowego usprawniając dojazd do przejścia granicznego Gołdap – Gusiew z Obwodem Kaliningradzkim oraz odciążą istniejącą drogę na odcinku przebiegającym przez miasto Olecko. 21.02.2013 r. nastąpiło otwarcie obwodnicy do użytku ⁷⁸ .
10.	Gmina Olsztyn	<i>Budowa i uruchomienie Olsztyńskiego Parku Naukowo-Technologicznego</i>	43,67	Przedmiotem projektu jest budowa kompleksu obiektów badawczo-laboratoryjnych na potrzeby „parku”, uzbrojenie terenu oraz wyposażenie w aparaturę badawczą. Do końca 2012 roku zakończono budowę dróg dojazdowych 1KDL i 1KDD wraz ze skrzyżowaniem z al. Piłsudskiego, trwały prace budowlane na obiektach OPN-T, prace związane z zagospodarowaniem terenu. Otwarcie nastąpiło 6 listopada 2013 r. ^{79,80} .
11.	Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie	<i>Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej – województwo warmińsko-mazurskie</i>	226,34	Realizacja projektu obejmuje 2 komponenty: <ul style="list-style-type: none"> • budowę regionalnej sieci szerokopasmowej województwa warmińsko-mazurskiego, • szkolenia osób zagrożonych „wykluczeniem cyfrowym” (maks. do 10% wartości projektu). Do końca 2013 roku Województwo Warmińsko-Mazurskie: <ul style="list-style-type: none"> – pozyskało 100% materiałów geodezyjnych dla sieci i węzłów, – dokonało ok. 97% uzgodnień z właściwymi organami dla węzłów, – pozyskało ok. 44% map do celów projektowych dla sieci

⁷⁵ www.paiz.gov.pl/strefa_inwestora/parki_przemyslowne_i_tehnologiczne/elblag.

⁷⁶ www.polskawschodnia.gov.pl.

⁷⁷ www.gddkia.gov.pl.

⁷⁸ <http://obwodnicaolecka.com/aktualnosci.php>.

⁷⁹ www.parktechnologiczny.olsztyn.eu.

⁸⁰ <http://portal.warmia.mazury.pl/pl/rozwoj-regionu/1578-otwarcie-olsztyńskiego-parku-naukowo-technologicznego>.

				oraz 10% dla węzłów, zakończyło proces projektowania w ok. 3% dla sieci i 2% dla węzłów. ⁸¹
12.	Demuth Alfa Sp. z o.o. Ostróda S.K.A.	<i>Arena Ostróda Centrum Targowo-Konferencyjne Warmii i Mazur</i>	37,90	Realizacja projektu została zakończona. Przedmiotem projektu była rozbudowa funkcjonującej w Ostródzie infrastruktury targowej. Projekt obejmował rozbudowę jednej z dwóch istniejących hal targowych i wybudowanie na jej miejscu obiektu o większej powierzchni i nowoczesnych rozwiązaniach technicznych. Druga z hal została poddana modernizacji. Oba budynki zostały ze sobą połączone tak, aby stanowiły kompleks. Powstały kompleks podzielony jest na 3 hale wystawiennicze o powierzchni ok. 19 tys. m ² , dodatkowo w hali głównej usytuowany został obszar konferencyjny o powierzchni ok. 2 tys. m ² . Kompleks uzupełnia zaplecze techniczne, w skład którego wchodzi restauracja na 800 osób, sale spotkań biznesowych oraz klub biznesmena ⁸² .
13.	Demuth Alfa Sp. z o.o. Ostróda S.K.A.	<i>Arena Ostróda Centrum Targowo-Konferencyjne Warmii i Mazur – II etap</i>	40,92	Projekt stanowi kontynuację inwestycji pn. „Arena Ostróda Centrum Targowo-Konferencyjne Warmii i Mazur”. Przedmiotowy projekt zakłada rozbudowę Centrum Targowo-Konferencyjnego o dodatkową halę o powierzchni użytkowej ponad 21 tys. m ² , połączoną z dotychczasowymi halami przeszklonym łącznikiem, pełniącym funkcję reprezentacyjną. Po zakończeniu projektu (maj 2014 r.) w ramach obu etapów inwestycji udostępnionych będzie ponad 42 tys. m ² powierzchni wystawienniczej spełniającej wszelkie standardy nowoczesnego obiektu wystawienniczego, umożliwiające organizowanie imprez o znaczeniu krajowym i międzynarodowym ⁸³ .
14.	Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie	<i>Trasy rowerowe w Polsce Wschodniej – województwo warmińsko-mazurskie</i>	71,23	Projekt stanowi zbiór inwestycji realizowanych lokalnie, które mają za zadanie budowę lub poprawę stanu infrastruktury rowerowej na potrzeby rowerowego ruchu lokalnego jak i długodystansowej turystyki rowerowej. W wyniku realizacji projektu w województwie warmińsko-mazurskim powstanie najdłuższa oznakowana trasa rowerowa o łącznej długości ponad 420 km. Planowana trasa przebiegać będzie przez miejscowości: Kępa Rybacka, Elbląg, Łęcze, Suchacz, Tolkmicko, Chojnowo, Frombork, Nowa Pasłęka, Braniewo, Pierzchały, Płoskinia, Długobór, Kajnity, Pieniężno, Lełkowo, Kandyty, Górowo Iławeckie, Wielochowo, Lidzbark Warmiński, Stoczek Klasztorny, Krekole, Galiny, Bartoszyce, Liski, Sępólno, Proсна, Glitajny, Korsze, Drogosze, Barciany, Srokowo, Leśniewo, Guja, Węgorzewo, Grądy Węgorzewskie, Banie Mazurskie, Boćwinka, Gołdap, Czarne, Dubeninki, Kiepojcie, Stańczyki, i Przesławki, do granicy z województwem podlaskim w miejscowości Żerdziany (gmina Dubeninki) ^{84,85} .
15.	Gmina Olsztyn	<i>Modernizacja i rozwój zintegrowanego systemu transportu zbiorowego w Olsztynie</i>	363,99	Projekt zakłada kompleksową przebudowę systemu komunikacji miejskiej w Olsztynie. Obejmuje: budowę ponad 10 km linii tramwajowej; zakup taboru tramwajowego; budowę bus pasów wzdłuż sześciu ulic; Pstrowskiego, al. Niepodległości, Mochneckiego, Grunwaldzkiej, Śliwy, al. Warszawskiej; budowę nowej ulicy Obiegowej; wprowadzenie inteligentnego systemu sterowania ruchem ulicznym z priorytetem dla komunikacji miejskiej; wprowadzenie systemu biletów elektronicznych. Do końca 2013 r. rozpoczęto prace przy ulicach Płoskiego, Tuwima, Obiegowej, Dworcowej i Towarowej ^{86,87,88} .

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zawartych na Listach Projektów Indywidualnych dla Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej – aktualizacja sierpień 2015 r.

⁸¹ <http://wrota.warmia.mazury.pl/Informatyzacja/SSPW/Dokumentacja-projektu-pt.-Siec-Szerokopasmowa-Polski-Wschodniej-wojewodztwo-warmińsko-mazurskie.html>.

⁸² www.mtmostroda.pl/.

⁸³ www.porpw.parp.gov.pl/index/more/29434.

⁸⁴ www.wrota.warmia.mazury.pl artykuł „Projekt Trasy rowerowe w Polsce Wschodniej – Województwo Warmińsko-mazurskie z 06.09.2012 r.

⁸⁵ <http://provestiqo.pl/trasy-rowerowe-w-polsce-wschodniej/>.

⁸⁶ www.olsztyn.gazeta.pl artykuł *Tramwaje opóźnione i jakie są tego konsekwencje* (wygenerowane 07.05.2013 r.).

⁸⁷ www.tramwaje.olsztyn.eu, artykuł *Nie tylko tramwaje* (wygenerowano 08.05.2013 r.).

⁸⁸ http://olsztyn.gazeta.pl/olsztyn/1,35189,14423983,Plany_ratusza_po_zerwaniu_kontraktu_tramwajowego.html.

Projekty indywidualne, które swoim zasięgiem obejmowały wszystkie 5 województw Polski Wschodniej to:

1. *Reporeczenia i pożyczki szansą na zwiększenie finansowania zewnętrznego MSP. Instrument wsparcia funduszy poręczeniowych w Polsce Wschodniej:* Przedmiotem projektu jest organizacja i wzmocnienie działalności reporeczeniowej dla funduszy prowadzących działalność poręczeniową w 5 województwach Polski Wschodniej. Poręczenia udzielane będą funduszom, wyłonionym w trybie konkursowym, które wykażą najbardziej efektywne wsparcie poręczeniami dla sektora MSP, przy jednoczesnym zachowaniu minimalnego poziomu ryzyka. Maksymalna kwota dofinansowania z EFRR wynosi 149,3 mln zł.
2. *Program Promocji Gospodarczej Polski Wschodniej:* Przedmiotem projektu jest promocja gospodarcza województw Polski Wschodniej obejmująca m.in. badania marketingowe pod kątem pozyskiwania inwestorów zagranicznych oraz wyłonienie potencjalnych rynków eksportowych, identyfikację potencjału inwestycyjnego i eksportowego, kampanię promocyjną w mediach krajowych i zagranicznych, tworzenie materiałów promocyjnych, baz danych, portali, wortalu, serwisów i stron internetowych, organizację imprez targowo-wystawienniczych, konferencyjno-kongresowych, forów ekonomicznych, misji branżowych i wizyt studyjnych. Maksymalna kwota dofinansowania z EFRR wynosi 80,6 mln zł.
3. *Promocja zrównoważonego rozwoju turystyki:* Przedmiotem projektu jest kompleksowa promocja rozwoju turystyki w Polsce Wschodniej. Projekt składa się z 2 komponentów: przygotowanie studium uwarunkowań atrakcyjności turystycznej Polski Wschodniej, w tym dokonanie analizy segmentów turystyki oraz typów turystów odgrywających kluczową rolę w regionalnych gospodarkach makroregionu, oraz promocji Polski Wschodniej jako miejsca aktywnego wypoczynku. Maksymalna kwota dofinansowania z EFRR wynosi 19,4 mln zł.
4. *Trasy rowerowe w Polsce Wschodniej – promocja:* Celem projektu jest rozwój turystyki rowerowej w Polsce Wschodniej. W ramach projektu wspierane będą działania mające na celu promocję tras rowerowych realizowanych w ramach Programu. Projekt będzie komplementarny w stosunku do projektów realizowanych w ramach komponentu budowa tras rowerowych. Działania promocyjne będą polegały na wypromowaniu tras rowerowych, jako produktu turystycznego przyciągającego dodatkowy strumień turystów i pobudzającego przedsiębiorczość na przyległych terenach, znajdujących się wzdłuż przebiegu trasy. W ramach projektu finansowane będą działania polegające m.in. na: stworzeniu systemu identyfikacji wizualnej, zaplanowaniu i realizacji działań informacyjno-promocyjnych oraz zaprojektowaniu, zbudowaniu i zarządzaniu portalem internetowym dla użytkowników tras. Maksymalna kwota dofinansowania z EFRR wynosi 21,1 mln zł.

Poza dofinansowaniem otrzymanym na realizację projektów indywidualnych, beneficjenci z województwa mogli ubiegać się o dofinansowanie projektów w ramach PO RPW 2007-2013 również w trybie konkursowym. Do 31.12.2015 r. spośród wniosków złożonych przez beneficjentów z województwa warmińsko-mazurskiego podpisano 19 umów o dofinansowanie. Są to:

1. *Zakup aparatury naukowo-badawczej na potrzeby Centrum Innowacyjnych Technik Diagnostycznych i Terapeutycznych, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie* (kwota dofinansowania z EFRR 20,6 mln zł). Realizacja projektu została zakończona. W ramach projektu zakupiono i wyposażono w aparaturę naukowo-badawczą 3 laboratoria: badań nad komórkami macierzystymi, nowoczesnych technik obrazowania i wideochirurgii oraz medycyny molekularnej. Laboratorium Badań nad Komórkami Macierzystymi to wysokospecjalistyczne laboratorium powstałe dla Wydziału Nauk Medycznych, wyposażone m.in. w kriostat, wibrator, homogenizator tkanek, ultraszybki sorter komórek oraz komorę laminarną. Natomiast Laboratorium Nowoczesnych Technik Obrazowania i Wideochirurgii oraz Laboratorium Medycyny Molekularnej powstałe na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej, wyposażone zostały

- mi.in. w rezonans magnetyczny, kardiomonitor, pulsometr, zestaw aparatury do laparoskopii i artroskopii oraz autoklaw laboratoryjny⁸⁹.
2. *Wyposażenie w sprzęt aparaturowy Centrum nutri-bio-chemicznego Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie* (kwota dofinansowania z EFRR 18,5 mln zł). Realizacja projektu została zakończona. Projekt polegał na utworzeniu nowoczesnego zespołu specjalistycznych laboratoriów przystosowanych do prowadzenia działalności badawczej z zakresu produkcji rolno-spożywczej, gospodarki żywnościowej, różnorodności biologicznej i ochrony środowiska. W ramach projektu powstało 5 wyposażonych w nowoczesny sprzęt laboratoriów: Laboratorium Biochemicznej Oceny Jakości Żywnościowych Surowców Zwierzęcych oraz Dobrostanu Zwierząt, Laboratorium Badań i Ochrony Bioróżnorodności, laboratorium Agrobiochemiczne, Laboratorium Badań Żywnościowo-Żywnościowych oraz Laboratorium Oceny Jakości Wód i Zasobów Hydrosfery⁹⁰.
 3. *Wyposażenie w sprzęt aparaturowy laboratoriów nauk technicznych na rzecz zwiększenia ogólnodostępnej oferty badawczej UWM w Olsztynie* (kwota dofinansowania z EFRR 13,4 mln zł). Realizacja projektu została zakończona. Zakupiono sprzęt aparaturowy, w który zostały wyposażone laboratoria na Wydziale Nauk Technicznych, Wydziale Matematyki i Informatyki oraz Wydziale Geodezji i Gospodarki Przestrzennej UWM. W ramach projektu powstało 7 nowoczesnie wyposażonych laboratoriów: Laboratorium geotechniki i budownictwa drogowego, Laboratorium budowli i konstrukcji inżynierskich, Laboratorium materiałów budowlanych i fizyki budowli, Laboratorium spektroskopii fotoakustycznej, Laboratorium pozyskiwania oraz przetwarzania obrazów naziemnych, lotniczych i satelitarnych, Laboratorium geodezyjnych pomiarów inżynierskich oraz Laboratorium pozyskiwania i przetwarzania geo-danych dla potrzeb Systemów Informacji Przestrzennej⁹¹.
 4. *Wyposażenie laboratoriów Centrum logistycznego w specjalistyczny sprzęt – dla wzrostu konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw*, Gmina Miasto Elbląg (kwota dofinansowania z EFRR 10 mln zł). Realizacja projektu została zakończona. Projekt polegał na wyposażeniu w specjalistyczny sprzęt 3 nowopowstałych w Elbląskim Parku Technologicznym – Modrzewina Południe laboratoriów: Laboratorium Zaawansowanych Analiz Środowiskowych, Laboratorium Środowiska Pracy i Emisji oraz Laboratorium Technologii Drewna i Mebli⁹².
 5. *Wzmocnienie potencjału innowacyjnego i rozwój klastra stolarki otworowej w Polsce Wschodniej*, Warmińsko-Mazurska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości (wartość dofinansowania z EFRR 2,4 mln zł). Realizacja projektu przewidziana jest do końca 2014 roku. W ramach projektu prowadzone będą m. in. badania promocyjne, badania rynków krajowych i zagranicznych oraz misja branżowa do Gruzji⁹³.
 6. *RAZEM CIEPLEJ – Rozwój Warmińsko-Mazurskiego Klastra Ciepłowniczego*, Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. (wartość dofinansowania z EFRR 3,3 mln zł). Realizacja projektu przewidziana była do końca 2012 r. Przedmiotem projektu były działania mające na celu rozwój powiązań kooperacyjnych pomiędzy podmiotami działającymi w branży usług ciepłowniczych, poprzez: organizację i funkcjonowanie Biura Klastrow, organizację zagranicznych misji branżowych, promocję i pozyskiwanie nowych członków Klastra, identyfikowanie nowych inicjatyw klastrowych, opracowywanie dokumentów operacyjnych Klastra oraz podnoszenie innowacyjności i konkurencyjności Klastra przez zakup wyników badań, analiz, ekspertyz, technologii, know-how⁹⁴.
 7. *Kierunki rozwoju subregionalnych biegunów wzrostu i instrumentów wsparcia przedsiębiorczości na przykładzie Elbląga i Suwałk*, Gmina Miasto Elbląg (wartość dofinansowania z EFRR 844,9 tys. zł). Realizacja projektu została zakończona. Projekt realizowany w latach 2009-2011, przez Gminę

⁸⁹ www.parp.gov.pl.

⁹⁰ Ibidem.

⁹¹ Ibidem.

⁹² Ibidem.

⁹³ www.warmińsko-mazurskie.coie.gov.pl.

⁹⁴ www.razemcieplej.pl.

miasto Elbląg i Gminę miasto Suwałki, zakładał stworzenie *Strategii rozwoju ponadregionalnego w Polsce Wschodniej na przykładzie Elbląga i Suwałk* poprzez zbudowanie stałej platformy współpracy oraz na podstawie przeprowadzonych badań i analiz w 4 obszarach: ogólnej sytuacji społeczno-gospodarczej Elbląga i Suwałk, rozwoju społeczeństwa informacyjnego Elbląga i Suwałk, potencjału turystycznego oraz potencjału innowacyjnego Elbląga i Suwałk⁹⁵.

8. *Platforma współpracy EGO SA*, Gmina Miasto Ełk (wartość dofinansowania z EFRR 2,5 mln zł). Realizacja projektu została zakończona. W ramach projektu zbudowano Partnerstwo, w skład którego weszły: Miasto Ełk, Gmina Olecko, Gmina Gołdap, Gmina Miasto Augustów oraz Miasto Suwałki. Partnerstwo realizuje działania na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru EGO SA w szczególności w dziedzinie turystyki. W ramach projektu przeprowadzono: badania i analizy rynku i ruchu turystycznego Polski Północno-Wschodniej, seminaria tematyczne, ogólnopolskie konferencje, przygotowano materiały promocyjne i informatyczne (bilbordy, przewodniki turystyczne, ulotki, broszury), nakręcono film promujący region⁹⁶.
9. *Wzmocnienie potencjału innowacyjnego i rozwój klastra stolarki otworowej w Polsce Wschodniej – kontynuacja działań*, Fundacja „Wspieranie i Promocja Przedsiębiorczości na Warmii i Mazurach” (wartość dofinansowania z EFRR 1,8 mln zł). W ramach projektu przewidziano m.in. działania promocyjne, badania rynków krajowych i zagranicznych oraz misję branżową do Gruzji. Projekt będzie realizowany do końca stycznia 2014 roku⁹⁷.
10. *Koncepcja rewitalizacji i rozbudowy drogi wodnej między Wielkimi Jeziorami Mazurskimi a Kanałem Augustowskim na obszarze województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego*, Powiat Ełcki (wartość dofinansowania z EFRR 1 mln zł). Realizacja projektu została zakończona. W ramach projektu powstała *Koncepcja rewitalizacji drogi wodnej między Wielkimi Jeziorami Mazurskimi a Kanałem Augustowskim na obszarze województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego*, będąca dokumentem o charakterze strategii dla piętnastu samorządów (Samorządu Województwa Podlaskiego i Warmińsko-Mazurskiego, Powiatów: Ełckiego, Giżyckiego, Grajewskiego i Piskiego, Miasta: Ełk i Giżycko, Gminy: Ełk, Giżycko, Kalinowo, Miłki, Orzysz, Płaska i Rajgród) biorących udział w projekcie oraz plan wspólnego wykorzystania regionów: połączenia ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, konnych, dróg wodnych, co będzie stymulowało napływ turystów i kapitału inwestycyjnego. „Koncepcja...” opierała się na analizie 22 wariantów przebiegu trasy, z których do dalszych opracowań wybrano 2 – warianty „optymalne”. O środki na realizację zadań wynikających z „Koncepcji...” partnerzy planują ubiegać się w ramach kolejnych wspólnych projektów⁹⁸.
11. *Budowa, modernizacja i wyposażenie centrum Gastronomii z Dietetyką i Biooceną Żywności, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie* (wartość dofinansowania 10,68 mln zł).
12. *Budowa sieci FTTH przez firmę IVENDO, IVENDO*(wartość dofinansowania 1,23 mln zł)
13. *Rozwój sieci światłowodowej- inwestor FAN-TEX A.G. HIRSZTRITT* (wartość dofinansowanie 2,09 mln zł).
14. *Budowa sieci FTTH przez firmę Netkom, NETKOM* (wartość dofinansowania 626 tys. zł)
15. *Budowa sieci internetu szerokopasmowego na terenie powiatu olsztyńskiego, PPHU MACROSAT*, (wartość dofinansowania 248 tys. zł).
16. *Rozwój sieci światłowodowej FTTH IWKD w województwie warmińsko-mazurskim, PHU IWKD A. Gwóźdź*, (wartość dofinansowania 4,09 mln zł).
17. *Inwestycja w nowoczesną sieć FTTH – Internet bez ograniczeń, TONETIC*, (wartość dofinansowania 1,43 mln zł).
18. *Budowa sieci dystrybucyjnej FTTH przez firmę Bartnet* (wartość dofinansowania 164 tys. zł)
19. *Szerokopasmowe Działdowo, ORANGE Warszawa*, (wartość dofinansowania 1,56 mln zł)

⁹⁵ www.elblag-suwalki.pl.

⁹⁶ www.egosg.org.

⁹⁷ www.warmińsko-mazurskie.coie.gov.pl, artykuł *Rozwój klastrów nabiera rozpędu* z 16.04.2012 r.

⁹⁸ http://mazurskiszlakwodny.pl/pl/1-0_projekcie.html.

Ponadto podmioty z województwa warmińsko-mazurskiego do końca 2015 r. miały możliwość uczestniczyć jako partner w 12 projektach realizowanych przez beneficjentów spoza regionu:

1. *Innowacyjny Klaster Zdrowie i Turystyka „Uzdrowiska – Perły Polski Wschodniej”*, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie (wartość dofinansowania z EFRR 3,1 mln zł). Z województwa warmińsko-mazurskiego uczestnikiem projektu jest gmina Gołdap.
2. *Klaster Instytucji Otoczenia Biznesu*, Polskie Stowarzyszenie Doradcze i Konsultingowe (wartość dofinansowania z EFRR 3,4 mln zł). Z województwa warmińsko-mazurskiego uczestnikiem projektu jest Centrum Nowych Technologii w Ełku.
3. *Północno-Wschodni Klaster Edukacji Cyfrowej*, Park Naukowo-Technologiczny Polska-Wschód Sp. z o.o. w Suwałkach (wartość dofinansowania z EFRR 3,6 mln zł). Z województwa warmińsko-mazurskiego uczestnikami projektu są: Agencja Interaktywna PUMO w Olsztynie, Wszechnica Mazurska w Olecku oraz MTL Creation w Olecku.
4. *Rozwój Kooperacji firm z branży bielizniarskiej z regionów Polski Wschodniej*, Podlaski Klaster Bielizny (wartość dofinansowania z EFRR 3,3 mln zł). Z województwa warmińsko-mazurskiego uczestnikiem projektu jest MADA J. Tomalik, M. Obuchowicz Sp. j. w Olsztynie.
5. *Tworzenie i rozwój sieci współpracy Centrów Obsługi Inwestora*, Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A. (wartość dofinansowania z EFRR 13,2 mln zł). Z województwa warmińsko-mazurskiego uczestnikiem projektu jest Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie.
6. *Podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw z Polski Wschodniej w ramach Wschodniego Klastra Obróbki Metali*, Wojewódzki Klub Techniki i Racjonalizacji (wartość dofinansowania z EFRR 2,7 mln zł). Z województwa warmińsko-mazurskiego uczestnikami projektu są: ES-SYSTEM Wilkasy Sp. z o.o. w Giżycku, HYDRAMET sp. z o. o. w Giżycku-Gajewie, IRYD Sp. z o.o. w Gołdapi, JARMEX Jarosław Kulesza w Ełku, MG MURBET Sp. z o.o. w Ełku oraz HYDRO-TERM Popławski Jerzy w Ełku.
7. *Lokalne Centrum Obsługi Inwestora – Eastern European Gateway*, Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania wokół Łysej Góry (wartość dofinansowania z EFRR 7,5 mln zł). Z województwa warmińsko-mazurskiego uczestnikiem projektu jest Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie Południowa Warmia w Barczewie.
8. *Rozwój Klastra Informatycznego firm Wschodniej Polski*, Stowarzyszenie Informatyka Podkarpacka (wartość dofinansowania z EFRR 3 mln zł).
9. *Wschodni Klaster Budowlany*, Polskie Stowarzyszenie Doradcze i Konsultingowe (wartość dofinansowania z EFRR 3 mln zł). Z województwa warmińsko-mazurskiego uczestnikami projektu są: Budomex Puza Sp. J. z Gołdapi oraz Prefabet Ełk Sp. z o.o.
10. *Klaster Marek Turystycznych Polski Wschodniej*, Polskie Stowarzyszenie Doradcze i Konsultingowe (wartość dofinansowania z EFRR 3 mln zł). Z województwa warmińsko-mazurskiego uczestnikami projektu są: Hotel Anders w Starych Jabłonkach, Hotel Krasicki w Lidzbarku Warmińskim, Zamek Ryn, Hotel Platinum Aqua Fun and Events w Ostródzie, Hotel Willa Port Conference Resort and SPA w Ostródzie oraz Stowarzyszenie Agroturystyczne Mazurska Kraina.
11. *Rozwój i współpraca pierścieniowych gmin Polski Wschodniej*, Gmina Zamość (wartość dofinansowania z EFRR 844,3 tys. zł). Z województwa warmińsko-mazurskiego uczestnikiem projektu jest gmina Ełk.
12. *Odlotowa Polska Wschodnia*, Gmina Krosno (wartość dofinansowania z EFRR 1,6 mln zł). Z województwa warmińsko-mazurskiego uczestnikiem projektu jest gmina Ełk.

W skali całego PO RPW 2007-2013, do końca 2015 r. podpisano 304 umowy o wartości dofinansowania z EFRR prawie 10,2 mld zł., co stanowi ok. 102,2% alokacji przeznaczonej dla Programu na lata 2007-2013⁹⁹.

⁹⁹ www.polskawschodnia.2007-2013.gov.pl, Stan realizacji Programu Rozwój Polski Wschodniej na IV kwartał 2015 r. (wg danych KSI SIMIK na dzień 31.12.2015 r.)

Wg stanu na 22.02.2016 r. w ramach PO RPW osiągnięto następujące efekty¹⁰⁰:

- Zbudowano/zmodernizowano ponad 70 obiektów uczelni i szkół wyższych, z których korzysta obecnie ponad 110 tys. studentów.
- Zakupiono sprzęt dydaktyczny i badawczy o wartości ok. 850 mln zł.
- Utworzono 70 nowych kierunków studiów i specjalizacji.
- Utworzono ok. 300 etatów badawczych.
- Zawarto ok. 300 porozumień o strategicznej współpracy między uczelniami a firmami.
- Wybudowano/rozbudowano 12 parków przemysłowych, naukowo-technologicznych lub inkubatorów, z których usług skorzystało już ok. 1530 przedsiębiorców, a 95 firm rozpoczęła w nich swoją działalność.
- Uzbrojono ponad 400 ha terenów inwestycyjnych.
- Ok. 2,9 tys. firm skorzystało z preferencyjnych pożyczek i poręczeń.
- Dzięki realizacji *Programu Promocji Gospodarczej Polski Wschodniej* ponad 2 tys. przedsiębiorców i ponad 400 przedstawicieli samorządów uczestniczyło w 185 międzynarodowych wydarzeniach promocyjnych, dzięki którym zawarto blisko tysiąc kontraktów na kwotę ponad 440 mln zł, zwiększono eksport firm o 41%, sprzedaż o 20% a produkcję o 17%.
- Utworzono 550 nowych etatów u przedsiębiorców.
- Wybudowano i/lub przebudowano łącznie 353 km dróg krajowych i wojewódzkich oraz 23 obwodnice.
- Wybudowano dwa mosty na Wiśle i jeden na Wisłoku.
- Zakupiono 423 sztuki taboru (autobusy, trolejbusy, tramwaje).
- Zbudowano 10,5 tys. km światłowodów oraz 1 065 węzłów szkieletowych i dystrybucyjnych.
- Przeprowadzono 8 tys. szkoleń dla osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym.
- Utworzono 2 tys. km Wschodniego Szlaku Rowerowego Green Velo.

¹⁰⁰ Informacja prasowa Ministerstwa Rozwoju z dnia 22.02.2016 r. *Rozwój Polski Wschodniej: jeden program – pięć województw – ogrom możliwości.*

IV. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 został przyjęty decyzją Komisji UE dnia 7 grudnia 2007 r. W dniu 21 grudnia 2011 r. Komisja Europejska podjęła Decyzję nr K(2011)9376 w sprawie zmiany Programu Infrastruktura i Środowisko. Zmieniona wersja Programu (wersja 3.0) wynika z przeprowadzonego śródkresowego przeglądu wdrażania oraz uwzględnia alokację dodatkowych środków UE pochodzących z Krajowej Rezerwy Wykonania oraz Dostosowania Technicznego.

Celem PO liś 2007-2013 była poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej. Alokacja środków unijnych przeznaczonych na realizację programu wynosiła ponad 28,33 mld euro (łącznie ze środkami z Krajowej Rezerwy Wykonania i Dostosowania Technicznego). Skala zaangażowania środków oznacza, iż był to program o największej wartości w historii dotychczasowej polityki spójności UE. Program ten był specyficzny również dlatego, że jako jedyny w Polsce był finansowany z dwóch funduszy unijnych: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (w kwocie 6 mld euro) i Funduszu Spójności (w kwocie 22,4 mld euro). Dodatkowe 9,3 mld euro stanowiły krajowe środki publiczne (budżet państwa, budżet JST) oraz środki prywatne.

W ramach programu realizowanych było aż 15 priorytetów:

- I. Gospodarka wodno-ściekowa
- II. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi
- III. Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska
- IV. Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska
- V. Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych
- VI. Drogowa i lotnicza sieć TEN-T
- VII. Transport przyjazny środowisku
- VIII. Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe
- IX. Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna
- X. Bezpieczeństwo energetyczne, w tym dywersyfikacja źródeł energii
- XI. Kultura i dziedzictwo kulturowe
- XII. Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia
- XIII. Infrastruktura szkolnictwa wyższego
- XIV. Pomoc techniczna – EFRR
- XV. Pomoc techniczna – FS

Instytucją zarządzającą PO liś 2007-2013 jest minister właściwy ds. rozwoju, który wykonuje swoje funkcje przy pomocy Departamentu Programów Infrastrukturalnych i Departamentu Systemu Wsparcia Programów Infrastrukturalnych w Ministerstwie Rozwoju. Instytucjami Pośredniczącymi programu zostały: Ministerstwo Środowiska (priorytety I-V), Ministerstwo Gospodarki (priorytety IX-X), Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (priorytet XI), Ministerstwo Zdrowia (priorytet XII) oraz Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (priorytet XIII).

W województwie warmińsko-mazurskim w ramach PO liś 2007-2013 na liście projektów Indywidualnych (LPI) w 2015 r. (aktualizacja LPI z lutego 2015 r.) wpisanych było 25 projektów kluczowych (w tym przedsięwzięcia przewidziane do realizacji na obszarze więcej niż jednego województwa) oraz 1 projekt rezerwowy.

Na liście podstawowej znalazły się następujące projekty (tabela nr 4).

Tabela nr 3

Projekty indywidualne z województwa warmińsko-mazurskiego przewidziane do realizacji w ramach PO liś 2007-2013 (wg stanu na luty 2015 r.)

L.p.	Beneficjent	Nazwa projektu	Wartość przyznanego dofinansowania (mln PLN)	Opis projektu
1.	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	<i>Poprawa gospodarki wodno-ściekowej aglomeracji Elk</i>	34,16	Celem projektu jest uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Elk. Realizacja projektu zakłada renowację, rozbudowę i modernizację infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej oraz dostosowanie jej do wymogów aktualnego Prawa Wodnego i dyrektyw unijnych.
2.	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. w Elblągu	<i>Racjonalizacja gospodarki odpadami komunalnymi i rekultywacja wysypisk w Elblągu</i>	44,72	Celem projektu jest rozbudowa i unowocześnienie oraz wyposażenie w maszyny i urządzenia służące do gromadzenia, transportu, unieszkodliwiania i odzysku Zakładu Utylizacji Odpadów w Elblągu. Projekt w sposób kompleksowy porządkuje, unowocześnia i racjonalizuje system gospodarki odpadami na obszarze miasta Elbląga oraz w pięciu gminach powiatu elbląskiego: Elbląg, Gronowo Elbląskie, Markusy, Milejewo, Tolkmicko.
3.	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie	<i>System zagospodarowania odpadów komunalnych w Olsztynie. Budowa Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów</i>	116,65	Głównym celem projektu jest uporządkowanie gospodarki odpadami na terenie 37 gmin środkowej części województwa warmińsko-mazurskiego, położonych na terenie 8 powiatów: powiatu m. Olsztyn, bartoszyckiego, lidzbarskiego, mrągowskiego, olsztyńskiego, piskiego, szczycieńskiego oraz kętrzyńskiego, poprzez stworzenie kompleksowego systemu zagospodarowania odpadów komunalnych powstających na ich terenie.
4.-6.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, Żuławski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Elblągu, Gmina Miasto Elbląg	<i>Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław (3 projekty)</i>	165,10	Celem projektu jest odbudowa i modernizacja systemu ochrony przeciwpowodziowej Żuław, zabezpieczenie ludzi i gospodarki przed stratami, przyrody przed degradacją oraz powstrzymanie procesu peryferyzacji obszaru Żuław. Efektem projektu będzie podwyższenie bezpieczeństwa wałów przeciwpowodziowych kluczowych rzek Żuław, w tym rzeki Elbląg oraz zabezpieczenie sprawnego funkcjonowania systemu odwodnieniowego zabudowy polderowej poprzez modernizację stacji pomp.
7.	GDDKiA	<i>Budowa drogi ekspresowej S7 Elbląg (S22) - Olsztynek (S51) odcinek Elbląg - Miłomłyn</i>	1 396,67	Celem projektu była budowa odcinków drogi ekspresowej S-7, będącej częścią transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T, łączącej Gdańsk (A1) z Rabką. Przedmiotowy projekt dotyczył budowy drogi na odcinku Elbląg-Miłomłyn.
8.	GDDKiA	<i>Budowa drogi S7 Olsztynek (S51) - Płońsk (S10) odcinek Olsztynek (S51) - Nidzica</i>	1 015,21	Celem projektu była budowa odcinków drogi ekspresowej S-7, będącej częścią transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T, łączącej Gdańsk (A1) z Rabką. Przedmiotowy projekt dotyczył budowy drogi na odcinku Olsztynek-Nidzica.
9.	GDDKiA	<i>Prace przygotowawcze dla wybranych inwestycji planowanych do realizacji w perspektywie finansowej UE 2014-2020</i>	88,95	Przedmiotem projektu jest opracowanie dokumentacji, niezbędnej dla przygotowania do realizacji szeregu inwestycji drogowych zlokalizowanych w ramach docelowej sieci transportowej TEN-T na terenie Polski w ramach 74 umów. Prace przygotowawcze będące przedmiotem projektu obejmują opracowanie dokumentacji: przetargowych, przedprojektowych, projektowych i studialnych, a także materiałów niezbędnych do uzyskania decyzji administracyjnych (np. DUŚ, ZRID). Okres realizacji projektu 2007-2015.
10.-12.	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	<i>Modernizacja linii kolejowej E65/C-E65 na odcinku Warszawa-Gdynia (3 projekty: obszar LCS Iława, LCS Malbork, w zakresie warstwy nadrzędnej LCS, ERTMS/ETCS/GSM-R, DSAT oraz zasilania układu trakcyjnego, obszar LCS Działdowo</i>	2 262,60	Realizacja projektu „Modernizacja linii kolejowej E65/C –E65 na odcinku Warszawa-Gdańsk” obejmuje w sumie 5 projektów z czego 3 przewidziane są do realizacji w województwie warmińsko-mazurskim. Są to: obszar LCS Działdowo, obszar LCS Iława, LCS Malbork oraz projekt w zakresie warstwy nadrzędnej LCS, ERTMS/ETCS/GSM-R, DSAT oraz zasilania układu trakcyjnego.

13.	PKP Intercity S.A.	<i>Zakup kolejowego taboru pasażerskiego do obsługi połączeń dalekobieżnych – ETAP I</i>	317,30	Przedmiotem projektu jest zakup nowego taboru przeznaczanego do obsługi dalekobieżnych kolejowych przewozów pasażerskich na następujących liniach kolejowych: Warszawa-Gdynia, Warszawa-Katowice/Gliwice/Bielsko Biała, Warszawa-Kraków/Rzeszów, Warszawa-Wrocław. Realizacja projektu przyczyni się do skrócenia czasu podróży, poprzez zwiększenie prędkości maksymalnej, wzrostu liczby pasażerów w transporcie kolejowym poprzez polepszenie oferty przewozowej oraz poprawy jakości taboru kolejowego oraz mobilności osób niepełnosprawnych. Projekt, poprzez komplementarność z pozostałymi przedsięwzięciami realizowanymi ze środków UE oraz środków publicznych przyczyni się do powstrzymania niekorzystnej tendencji zwiększania udziału transportu drogowego w przewozach pasażerów oraz zmniejszenia uciążliwości transportu dla otoczenia, w tym poprawy bezpieczeństwa ruchu kolejowego.
14.	PKP Intercity S.A.	<i>Budowa hali wielopociągowej dla potrzeb taboru pasażerskiego do obsługi połączeń dalekobieżnych – ETAP II</i>	27,99	
15.	Samorząd Województwa Pomorskiego	<i>Zakup i modernizacja kolejowego taboru pasażerskiego o napędzie elektrycznym, do obsługi połączeń międzyregionalnych na obszarze co najmniej dwóch województw</i>	40,44	Projekt obejmuje zakup 8 używanych elektrycznych zespołów trakcyjnych (EZT) i ich modernizację. Pojazdy będą eksploatowane w następujących relacjach: Gdynia-Elbląg, Gdynia-Malbork-Łława/Olsztyn oraz Gdynia-Laskowice Pomorskie/Bydgoszcz. W wyniku realizacji projektu nastąpi polepszenie jakości wykonywanych przewozów przez skrócenie czasu i podniesienie komfortu podróży, zwiększenie bezpieczeństwa pasażerów, itp.
16.	Przewozy Regionalne Sp. z o.o.	<i>Wyposażenie zaplecza technicznego Spółki "Przewozy Regionalne" w infrastrukturę służącą do utrzymania kolejowego taboru pasażerskiego</i>	55,96	Przedmiotem projektu jest doposażenie zaplecza technicznych Spółki "Przewozy Regionalne" w nowoczesne urządzenia oraz rozbudowanie istniejących i budowa nowych obiektów o podwyższonym standardzie. Doposażenie i rozbudowa zaplecza dla potrzeb utrzymania kolejowego taboru pasażerskiego jest niezbędna z uwagi na potrzebę: – wykonywania napraw bieżących i przeglądów kontrolnych; – zmechanizowania, dozbrojenia technicznego (urządzenia i instalacje), nowocześniejszego procesu technologicznego wykonywania czynności obiegowo naprawczych; – zagospodarowania odpadów i nieczystości powstałych w trakcie realizacji zadań; – przystosowania infrastruktury związanej z transportem wewnątrzzakładowym dla potrzeb realizacji czynności obsługowo-naprawczych taboru; – modernizację infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i energetycznej w tym sieci trakcyjnej.
17.	PKP PLK S.A.	<i>Prace na wybranych liniach kolejowych w perspektywie UE 2014-20120 – prace przygotowawcze</i>	24,10	Projekt obejmuje realizację Studiów Wykonalności dla następujących projektów planowanych do realizacji w perspektywie UE 2014-2020:1. Prace na odcinku Kutno-Toruń, prace na odcinku Ełk-Korsze wraz z elektryfikacją, prace na odcinku Łódź Kaliska-Zduńska Wola-Ostrów Wlkp., prace na odcinku Kraków Płaszów-Oświęcim, prace na odcinku Kluczbork-Oleśnica-Wrocław Mikołajów, prace na odcinku Legnica-Rudna Gwizdanów, prace na odcinku Opole Groszowice-Wrocław Brochów, prace na odcinku Skawina-Zakopane, prace na odcinku Wyczerpy-Chorzew Siemkowice, prace na odcinku Częstochowa-Zawiercie, prace na odcinku Skarżysko-Kielce-Kozłów, prace na odcinku Toszek Pótnoc-Rudziniec Gliwicki-Stare Kozle. Opracowanie w obecnej perspektywie finansowej UE Studium Wykonalności dla przedmiotowych projektów umożliwi przyspieszenie rozpoczęcia prac budowlanych planowanych na lata 2014-2020.
18.	Gmina Miasto Elbląg	<i>Modernizacja i rozbudowa infrastruktury Portu Morskiego w Elblągu (w obrębie Starego Miasta)</i>	26,06	Celem projektu jest przebudowa nadbrzeża portu wraz z przebudową kładek dla pieszych.

19.	Komenda Wojewódzka PSP w Białymstoku, Komenda Wojewódzka PSP w Lublinie, Komenda Wojewódzka PSP w Olsztynie	<i>Trans-BiaLubOl. Poprawa bezpieczeństwa na drogach w województwie lubelskim, podlaskim i warmińsko-mazurskim</i>	7,38	Przedmiotem projektu był zakup pojazdów wyposażonych w sprzęt służący do usuwania skutków wypadków drogowych na drogach krajowych województwa lubelskiego, podlaskiego oraz warmińsko-mazurskiego. Projekt zapewnić miał szybsze i skuteczniejsze działania w zakresie usług ratowniczych, wpływając bezpośrednio na szansę uratowania zdrowia i życia ofiar wypadków.
20.	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych	<i>Budujemy miasteczka ruchu drogowego</i>	7,02	Projekt dotyczy budowy miasteczek ruchu drogowego w celu propagowania działań mających na celu podniesienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez edukację dzieci i młodzieży w zakresie wychowania komunikacyjnego, poprzez: a) popularyzowanie zasad i przepisów ruchu drogowego; b) kształtowanie nawyków prawidłowego zachowania się w ruchu drogowym; c) stworzenie warunków dla dzieci i młodzieży do przeprowadzania egzaminów na kartę rowerową i motorowerową; d) popularyzowanie roweru jako środka transportu i rekreacji; e) promowanie bezpiecznych zachowań wśród uczestników ruchu drogowego.
21.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie (lider projektu)	<i>Usprawnienie ratownictwa na drogach – etap II</i>	5,65	Projekt obejmuje zakup specjalistycznego sprzętu niezbędnego do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych w celu usprawnienia dostępu i ewakuacji osób poszkodowanych w wypadkach na drogach.
22.	GDDKiA	<i>Budowa drogi Nr 16 Olsztyn - Augustów (z wyłączeniem obwodnicy Ełku), odcinek Barczewo-Borki Wielkie</i>	403,94	Celem projektu była budowa drogi krajowej nr 16 na odcinku Barczewo – Borki Wielkie z pominięciem obwodnicy Ełku. Projekt zakłada rozbudowę istniejącej drogi krajowej nr 16 do przekroju dwujezdniowego dwupasowego klasy GP.
23.	PSE Operator S.A.	<i>Budowa linii Ełk Bis – Łomża wraz z budową stacji Łomża i stacji Ełk Bis (etap I i II) – część Projektu Połączenie elektroenergetyczne Polska -Litwa</i>	220,13	Realizacja odcinków a) Budowa 2- torowej linii 400 kV Ełk Bis - Łomża, b) Rozbudowa stacji 220/110 kV Ełk o rozdzielnię 400 kV – etap I i II, c) Budowa Stacji 400 kV Łomża, ma na celu wzmocnienie sieci elektroenergetycznej w Polsce północno-wschodniej. Projekt ma wpływ na poprawę bezpieczeństwa energetycznego Polski, zwłaszcza części północno-wschodniej. Ma bardzo duże znaczenie w skali całego kraju.
24.	PSE Operator S.A.	<i>Budowa linii Ełk Bis – Granica RP – część Projektu Połączenie elektroenergetyczne Polska-Litwa</i>	185,85	Realizacja odcinka Budowa 2- torowej linii 400 kV Ełk – Granica RP (kierunek Alytus) ma na celu budowę elektroenergetycznego połączenia transgranicznego między Polską a Litwą. Projekt ma wpływ na poprawę bezpieczeństwa energetycznego Polski, zwłaszcza części północno-wschodniej. Ma bardzo duże znaczenie w skali całego kraju.
25.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Olsztynie	<i>Centrum urazowe w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Olsztynie szansą kompleksowego leczenia pacjentów z urazami wielonarządowymi</i>	9,54	Celem projektu był remont pomieszczeń, budowa ładowiska oraz zakup sprzętu specjalistycznego i aparatury medycznej na potrzeby centrum urazowego w szpitalu o najwyższym poziomie referencyjności w województwie warmińsko-mazurskim. Utworzenie centrum urazowego w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Olsztynie wpłynie na poprawę jakości i dostępności do specjalistycznej diagnostyki oraz kompleksowego leczenia pacjentów z urazami wielonarządowymi, poprzez zmniejszenie powikłań pourazowych oraz obniżenie śmiertelności i kalectwa pourazowego.
26.	Urząd Morski w Gdyni	<i>Przebudowa wejścia do portu Elbląg wraz z pogłębieniem torów podejściowych do portów Zalewu Wiślanego, (projekt rezerwowo)</i>	56,51	Celem projektu jest dostosowanie parametrów toru podejściowego do powstającej nowej infrastruktury.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zawartych na Listach Projektów Indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – aktualizacja luty 2015 roku.

Do końca 2015 r. w ramach programu PO IiŚ 2007-2013 w województwie warmińsko-mazurskim podpisanych zostało 24 umowy z beneficjentami projektów kluczowych na kwotę dofinansowania z UE 6,42 mld zł.

Oprócz projektów realizowanych w trybie indywidualnym, beneficjenci mogli ubiegać się o dofinansowanie również w naborach w trybie konkursowym. Do 31 grudnia 2015 r. w ramach PO IiŚ 2007-2013 wybrano do dofinansowania 123 projekty realizowane na terenie województwa warmińsko-mazurskiego na kwotę dofinansowania 853,19 mln zł (Tabela nr 5).

Tabela nr 4

Podpisane umowy o dofinansowanie projektów z UE realizowane na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w ramach PO IiŚ 2007-2013 (wg stanu na 31.12.2015 r.)

Nr osi/ działania	Nazwa osi/ działania	Liczba podpisanych umów	Całkowita wartość projektu (PLN)	Dofinansowanie z UE wg podpisanych umów (PLN)
1	Gospodarka wodno-ściekowa	22	362 960 287,03 zł	181 378 555,84 zł
1.1	Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM	22	362 960 287,03 zł	181 378 555,84 zł
2	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	4	172 548 403,52 zł	76 767 237,97 zł
2.1	Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych	4	172 548 403,52 zł	76 767 237,97 zł
4	Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska	4	58 680 439,30 zł	14 431 736,78 zł
4.1	Wsparcie systemów zarządzania środowiskowego i ekoznaków	2	93 328,78 zł	38 140,00 zł
4.4	Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie gospodarki wodno-ściekowej	1	43 000 972,61 zł	10 332 244,50 zł
4.6	Wsparcie dla przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów innych niż komunalne	1	15 586 137,91 zł	4 061 352,28 zł
5	Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych	23	27 325 741,29 zł	22 408 153,08 zł
5.1	Wspieranie kompleksowych projektów z zakresu ochrony siedlisk przyrodniczych (ekosystemów) na obszarach chronionych oraz zachowanie różnorodności gatunkowej	13	21 955 003,19 zł	17 855 770,52 zł
5.2	Zwiększenie drożności korytarzy ekologicznych	1	642 479,13 zł	541 157,43 zł
5.3	Opracowanie planów ochrony	3	2 600 339,05 zł	2 207 752,34 zł
5.4	Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających ochronie środowiska, w tym różnorodności biologicznej	6	2 127 919,92 zł	1 803 472,79 zł
7	Transport przyjazny środowisku	8	336 037 059,10 zł	211 337 534,21 zł
7.1	Rozwój transportu kolejowego	6	100 921 208,07 zł	64 874 729,71 zł
7.2	Rozwój transportu morskiego	1	37 558 297,94 zł	27 303 177,06 zł

7.3	Transport miejski w obszarach metropolitalnych	1	197 557 553,09 zł	119 159 627,44 zł
8	Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe	2	121 860 264,29 zł	94 551 122,50 zł
8.1	Bezpieczeństwo ruchu drogowego	1	13 959 308,21 zł	11 856 411,97 zł
8.2	Drogi krajowe poza Siecia TEN-T	1	107 900 956,08 zł	82 694 710,53 zł
9	Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna	38	506 680 186,58 zł	150 333 763,73 zł
9.1	Wysokosprawne wytwarzanie energii	2	44 067 235,48 zł	15 846 712,00 zł
9.2	Efektywna dystrybucja energii	4	96 184 105,27 zł	43 453 954,81 zł
9.3	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej	28	25 247 830,41 zł	15 296 757,08 zł
9.4	Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych	4	341 181 015,42 zł	75 736 339,84 zł
10	Bezpieczeństwo energetyczne, w tym dywersyfikacja źródeł energii	3	136 130 167,87 zł	39 655 935,00 zł
10.2	Budowa systemów dystrybucji gazu ziemnego na terenach niezgazyfikowanych i modernizacja istniejących systemów dystrybucji	3	136 130 167,87 zł	39 655 935,00 zł
11	Kultura i dziedzictwo kulturowe	2	55 623 640,62 zł	31 934 340,95 zł
11.1	Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym	1	43 617 410,05 zł	23 303 104,24 zł
11.3	Infrastruktura szkolnictwa artystycznego	1	12 006 230,57 zł	8 631 236,71 zł
12	Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia	17	37 458 598,46 zł	30 396 157,63 zł
12.1	Rozwój systemu ratownictwa medycznego	15	31 008 212,32 zł	24 913 437,33 zł
12.2	Inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia o znaczeniu ponadregionalnym	2	6 450 386,14 zł	5 482 720,30 zł
RAZEM		123	1 815 304 788,06 zł	853 194 537,69 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z elektronicznej bazy projektów współfinansowanych z funduszy UE na lata 2007-2013 KSI SIMIK07-13, www.funduszeuropejskie.gov.pl. Pobrano 11.01.2016 r.

Najwięcej umów zawarto w sektorze środowiska (53 umowy na kwotę dofinansowania UE 295 mln zł), z czego większość, w ramach priorytetu V *Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych* (23) oraz priorytetu I *Gospodarka wodno-ściekowa* (22). z beneficjentami z sektora transportu zawarto 10 umów na kwotę dofinansowania środkami UE w wysokości 305,88 mln zł, z czego 8 umów podpisano w ramach priorytetu VII *Transport przyjazny środowisku*. W sektorze energetyki zawarto 41 umów (189,98 mln zł), w sektorze zdrowia – 17 umów (30,4 mln zł), natomiast w ramach sektora kultury – 2 umowy (31,9 mln zł).

Najwięcej umów w województwie warmińsko-mazurskim podpisano w działaniu 9.3 termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej, w ramach którego zawarto 28 umów na kwotę dofinansowania z UE prawie 15,3 mln zł.

Kolejnymi działaniami, które charakteryzowały się znacznym zainteresowaniem beneficjentów z regionu były: działanie 1.1 *Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM* – do końca 2015 r. podpisano 22 umów na kwotę dofinansowania z UE 181,3 mln zł. działanie 12.1 *Rozwój systemu ratownictwa medycznego* – 15 umów na kwotę dofinansowania blisko 25 mln zł oraz działanie 5.1 *Wspieranie kompleksowych projektów z zakresu ochrony siedlisk przyrodniczych (ekosystemów) na obszarach chronionych oraz zachowanie różnorodności gatunkowej* – 13 umów na kwotę dofinansowania z UE 17,9 mln.

Pod względem wielkości przyznanego dofinansowania z PO IiŚ 2007-2013 w województwie warmińsko-mazurskim do końca 2015 r. dominowały projekty z: działania 8.2 *Drogi krajowe poza siecią TEN-T*, 9.4 *Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych* oraz działania 7.1 *Rozwój transportu kolejowego*.

Do końca 2015 r. w skali całego kraju w ramach PO IiŚ 2007-2013 podpisano 3 329 umów na kwotę dofinansowania z UE 120,9 mld zł, co stanowi ponad 101,5% dostępnej alokacji w ramach programu. Najwięcej umów zawarto w sektorze środowiska¹⁰¹ (1 058 umów na kwotę dofinansowania 20,5 mld zł), z czego większość, bo 547 w ramach priorytetu I *Gospodarka wodno-ściekowa*. Z beneficjentami z sektora transportu¹⁰² zawarto 386 umów na kwotę dofinansowania środkami UE w wysokości prawie 85,8 mld zł, z czego aż 209 umów podpisano w ramach priorytetu VII *Transport przyjazny środowisku*. W sektorze energetyki¹⁰³ zawarto 897 umów (6,55 mld zł), zdrowia – 356 umowy (1,6 mld zł), szkolnictwa wyższego – 59 umowy (2,7 mld zł), natomiast w ramach sektora kultury – 79 umów (2,3 mld zł). Umowy o najwyższej wartości dofinansowania zostały podpisane w priorytecie VI *Drogowa i lotnicza sieć TEN-T* (39,95 mld zł) oraz priorytecie VII *Transport przyjazny środowisku* (32,68 mld zł).

W wyniku ich realizacji PO IŚ do września 2015 r. osiągnięto następujące wskaźniki¹⁰⁴:

- wybudowano/zmodernizowano 265 oczyszczalni ścieków;
- wybudowano/przebudowano 14 913 km sieci kanalizacyjnej;
- wybudowano/wyremontowano lub przebudowano 204 km wałów przeciwpowodziowych;
- wybudowano 39 spalarni i kompostowni; 229 gatunków zagrożonych objęto działaniami ochronnymi lub odbudową;
- przebudowano 8 portów lotniczych w zakresie ochrony i bezpieczeństwa;
- wybudowano 1 390 km autostrad i dróg ekspresowych;
- zmodernizowano 688 km linii kolejowych;
- zakupiono lub zmodernizowano 438 sztuk wagonów kolejowych oraz 695 wagonów taboru miejskiego;
- wybudowano 48 farm wiatrowych, a dodatkowa moc zainstalowana w elektrowniach wykorzystujących OZE wyniosła 838 MW;
- wybudowano 2 631 km sieci gazociągów;
- wybudowano 384 km elektroenergetycznych sieci przemysłowych;
- 560 obiektów poddano termomodernizacji;
- Wybudowano/przebudowano 125 obiektów uczelni wyższych i uczelni;
- 59 szkół wyższych wyposażono w aparaturę naukowo-badawczą na potrzeby dydaktyki;
- Utworzono 3,5 tys. dodatkowych miejsc dla studentów kierunków priorytetowych;
- odrestaurowano i odremontowano 9 231 obiektów/zbiorów zabytkowych;

¹⁰¹ Dane dotyczą 5 priorytetów: I *Gospodarka wodno-ściekowa*, II *Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi*, III *Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska*, IV *Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska* oraz V *Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych*.

¹⁰² Dane dotyczą 3 priorytetów: VI *Drogowa i lotnicza sieć TEN-T*, VII *Transport przyjazny środowisku* oraz VIII *Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe*.

¹⁰³ Dane dotyczą 2 priorytetów: IX *Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna* oraz X *Bezpieczeństwo energetyczne, w tym dywersyfikacja źródeł energii*.

¹⁰⁴ Folder promujący inwestycje realizowane w POIŚ *Tysiące powodów do satysfakcji* (wrzesień 2015 r.), www.pois.2007-2013.gov.pl

- wybudowano/przebudowano 47 obiektów instytucji kultury oraz 37 szkół i uczelni artystycznych;
- zmodernizowano i wyposażono 106 szpitalnych oddziałów ratunkowych oraz zakupiono 322 ambulanse na potrzeby ratownictwa medycznego;
- zmodernizowano 11 baz lotniczego pogotowia ratowniczego;
- 79 instytucji zdrowia wyposażono w nowoczesny specjalistyczny sprzęt;
- wykonano 1,19 mln badań specjalistycznych na zakupionym sprzęcie.

V. Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka został przyjęty decyzją Komisji Europejskiej dnia 2 października 2007 r. W wyniku przeglądu śródkresowego Programu oraz po przyznaniu dodatkowych środków z Krajowej Rezerwy Wykonania i Dostosowania Technicznego wprowadzono zmiany w Programie, które decyzją Komisji Europejskiej nr K(2011)9788 zatwierdzono w dniu 22 grudnia 2011 r.

Głównym celem PO IG 2007-2013 było wspieranie działań z zakresu innowacyjności produktowej, procesowej, marketingowej i organizacyjnej, które w sposób bezpośredni lub pośredni przyczyniają się do powstawania i rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw.

Na realizację projektów w ramach PO IG 2007-2013 przeznaczono ogółem ok. 10,2 mld euro środków publicznych oraz środki prywatne. Na kwotę tę składają się środki publiczne pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 8,65 mld euro oraz publiczne środki krajowe w kwocie 1,52 mld euro.

W ramach PO IG 2007-2013 realizowanych było 9 priorytetów:

- I. Badania i rozwój nowoczesnych technologii
- II. Infrastruktura strefy B+R
- III. Kapitał dla innowacji
- IV. Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia
- V. Dyfuzja innowacji
- VI. Polska gospodarka na rynku międzynarodowym
- VII. Społeczeństwo informacyjne – budowa elektronicznej administracji
- VIII. Społeczeństwo informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki
- IX. Pomoc techniczna

Instytucją Zarządzającą PO IG 2007-2013 jest Departament Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju w Ministerstwie Rozwoju. Instytucjami Pośredniczącymi zostały: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (priorytety I-II), minister właściwy do spraw rozwoju (priorytety III-VI) oraz Departament Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Cyfryzacji (priorytety VII-VIII).

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w ramach PO IG 2007-2013 do realizacji w ramach listy projektów indywidualnych (LPI¹⁰⁵) przewidziano następujące projekty na łączną kwotę dofinansowania UE 90,1 mln zł¹⁰⁶:

1. *Rewitalizacja Kanału Elbląskiego na odcinku Jezioro Dłużno-Miłomłyn, Miłomłyn-Zalewo, Miłomłyn-Ostróda-Stare Jabłonki*: Projekt realizowany jest ze względu na swoje niepowtarzalne walory przyrodniczo-krajobrazowe. W zakres prac wchodzi poprawa funkcjonalności toru wodnego, pochylni oraz śluz jak również stworzenie infrastruktury informacyjnej obejmującej wykonanie tablic obiektów, tablic ze schematami dróg wodnych, bakenów oraz odnowienie Izby Historii Kanału. Beneficjentem projektu jest Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Umowę na realizację projektu podpisano 4 lipca 2011 r. na kwotę dofinansowania z EFRR 48,42 mln zł.
2. *Pętla żuławska – rozwój turystyki wodnej*: Projekt realizowany przez Samorząd Województwa Pomorskiego w partnerstwie z: Samorządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Gdańsku oraz partnerami lokalnymi zakłada powstanie portów i przystani żeglarskich oraz pomostów cumowniczych służących zarówno aktywnemu uprawianiu sportów wodnych, jak również innym formom turystyki. Zaplanowane działania mają przyczynić się do wzrostu bezpieczeństwa żeglugi oraz do zwiększenia dostępności

¹⁰⁵ Lista projektów indywidualnych dla Programu Innowacyjna Gospodarka (czerwiec 2014 r.).

¹⁰⁶ Dane pochodzące z elektronicznej bazy projektów współfinansowanych z funduszy UE na lata 2007-2013 KSI SIMIK07-13, www.funduszeuropejskie.gov.pl. Pobrano 11.01.2016 r.

turystyki wodnej, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Umowę na realizację projektu podpisano 8 września 2010 r. na kwotę dofinansowania z EFRR 41,71 mln zł.

W ramach projektu „Pętla Żuławska” realizowane są¹⁰⁷:

1. Budowa przystani żeglarskiej w Braniewie – gmina miasta Braniewo.
2. Budowa przystani żeglarskiej w Nowej Pasłęce – gmina Braniewo.
3. Budowa przystani żeglarskiej w Błotniku – gmina Cedry Wielkie.
4. Rozbudowa portu żeglarskiego JachtKlub Elbląg w Elblągu – miasto Elbląg.
5. Rozbudowa portu żeglarskiego we Fromborku – gmina Frombork.
6. Budowa przystani żeglugi turystycznej w Gniewie – gmina Gniew.
7. Budowa przystani żeglarskiej przy Wzgórzu Zamkowym w Gniewie – gmina Gniew.
8. Budowa mostu zwodzonego nad śluzą w Przegalinie – gmina miasta Gdańska.
9. Budowa przystani żeglarskiej w Sobieszewie – gmina miasta Gdańska.
10. Rozbudowa portu jachtowego w Krynicy Morskiej – gmina miasta Krynica Morska.
11. Budowa przystani żeglarskiej „Park Północny” w Malborku – gmina miejska Malbork.
12. Budowa przystani pasażerskiej na rzece Nogat w Malborku – gmina miejska Malbork.
13. Budowa przystani żeglarskiej w Ostonce – gmina Nowy Dwór Gdański.
14. Budowa pomostów cumowniczych w Drewnicy – gmina Stegna.
15. Budowa przystani żeglarskiej w Rybinie – gmina Stegna.
16. Budowa przystani żeglarskiej w Białej Górze – powiat sztumski.
17. Rozbudowa portu w Kątach Rybackich – gmina Sztutowo.
18. Budowa przystani żeglarskiej w Sztutowie – gmina Sztutowo.
19. Budowa pomostów cumowniczych – gmina miejska Tczew.
20. Rozbudowa portu w Tolkmicku – gmina Tolkmicko.
21. Budowa pomostów cumowniczych przy śluzach: Biała Góra, Szonowo, Rakowiec, Michałowo, Gdańsk Głowa, Przegalina – RZGW Gdańsk.
22. Elektryfikacja śluzy Gdańsk Głowa – RZGW Gdańsk.
23. System informacji i promocji turystyki wodnej (tablice informacyjne, strona internetowa, wydawnictwa, itp.) – województwo pomorskie.

Poza projektami realizowanymi w trybie indywidualnym, beneficjenci mogli ubiegać się o dofinansowanie z UE projektów w naborach konkursowych. Do 31 grudnia 2015 r. do dofinansowania z EFRR zatwierdzono 240 projektów realizowanych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, na kwotę dofinansowania prawie 395,89 mln zł (Tabela nr 6).

Tabela nr 5

Podpisane umowy o dofinansowanie projektów realizowanych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w ramach PO IG 2007-2013 (wg stanu na 31.12.2015 r.)

Nr osi/ działania	Nazwa osi/ działania	Liczba podpisanych umów	Całkowita wartość projektów (PLN)	Dofinansowanie z EFRR wg podpisanych umów (PLN)
1	Badania i rozwój nowoczesnych technologii	15	75 052 256,21	35 504 755,42
1.3	Wsparcie projektów B+R na rzecz przedsiębiorców realizowanych przez jednostki naukowe	3	20 854 023,55	11 430 348,39
1.4	Wsparcie projektów celowych	12	54 198 232,66	24 074 407,03
2	Infrastruktura sfery B+R	1	13 139 477,76	9 530 938,84

¹⁰⁷ <http://www.petla-zulawska.pl/index.php?id=podstrony&idd=33&kat=15&lang=pol>. Podkreśleniem zaznaczono projekty których realizacja została zakończona..

2.1	Rozwój ośrodków o wysokim potencjale badawczym	1	13 139 477,76	9 530 938,84
3	Kapitał dla innowacji	4	53 232 755,85	44 582 993,08
3.1	Inicjowanie działalności innowacyjnej	3	52 708 948,85	44 406 352,46
3.3	Tworzenie systemu ułatwiającego inwestowanie w MSP	1	523 807,00	176 640,62
4	Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia	49	588 193 992,47	233 017 790,34
4.1	Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R	4	33 585 178,12	14 492 729,50
4.2	Stymulowanie działalności B+R przedsiębiorstw oraz wsparcie w zakresie wzornictwa przemysłowego	4	34 425 820,00	8 551 935,00
4.3	Kredyt technologiczny	21	91 638 857,12	43 239 295,19
4.4	Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym	17	396 952 009,97	154 527 289,33
4.5	Wsparcie inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki	3	31 592 127,26	12 206 541,32
5	Dyfuzja innowacji	6	863 592,00	726 114,20
5.4	Zarządzanie własnością intelektualną	6	863 592,00	726 114,20
6	Polska gospodarka na rynku międzynarodowym	59	28 978 752,18	22 405 701,49
6.1	Paszport do eksportu	47	4 289 531,78	2 000 396,01
6.2	Rozwój sieci centrów obsługi inwestorów i eksporterów oraz powstawanie nowych terenów inwestycyjnych	11	23 391 426,74	19 721 954,26
6.5	Promocja polskiej gospodarki	1	1 297 793,66	683 351,22
8	Spółeczeństwo informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki	106	75 850 941,49	50 125 986,44
8.1	Wspieranie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej	21	9 202 408,28	6 130 015,65
8.2	Wspieranie wdrażania elektronicznego biznesu typu B2B	45	16 964 169,39	8 820 709,66
8.3	Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu-eInclusion	27	32 729 858,91	27 131 769,28
8.4	Zapewnienie dostępu do Internetu na etapie "ostatniej mili"	13	16 954 504,91	8 043 491,85
RAZEM		240	835 311 767,96	395 894 279,81

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z elektronicznej bazy projektów współfinansowanych z funduszy UE na lata 2007-2013 KSI SIMIK07-13, www.funduszeuropejskie.gov.pl. Pobrano 11.01.2016 r.

Najwięcej umów zawarto w ramach priorytetu VIII *Spółeczeństwo informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki* (106 umów na kwotę dofinansowania UE 50,1 mln zł) oraz w ramach

priorytetu VI *Polska gospodarka na rynku międzynarodowym* (59 umów na kwotę dofinansowania UE 22,4 mln zł), najmniej zaś w ramach priorytetu III *Kapitał innowacji* (4 umowy na kwotę dofinansowania UE 44,5 mln zł) oraz priorytetu V *Dyfuzja innowacji* (6 umów na kwotę dofinansowania UE 726 tys. zł).

Najwięcej umów w województwie warmińsko-mazurskim realizowano w działaniu 6.1 *Paszport do eksportu*, w ramach którego podpisano 47 umów na kwotę dofinansowania z EFRR równą 2 mln zł. Projekty te skierowane były na kompleksowe wsparcie przedsiębiorców MSP zainteresowanych nawiązaniem kontaktów handlowych z partnerami zagranicznymi, obejmujących w szczególności szkolenia i doradztwo w zakresie promocji i sprzedaży za granicą, promocję eksportu, badania rynków zagranicznych oraz udział w imprezach targowo-wystawienniczych. Kolejnym pod względem ilości podpisanych umów było działanie 8.2 *Wspieranie wdrażania elektronicznego biznesu typu B2B* – 45 umów na kwotę dofinansowania z EFRR 8,8 mln zł.

Pod względem wielkości zakontraktowanego dofinansowania z EFRR przeważa działanie 4.4 *Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym* – podpisano 17 umów na kwotę dofinansowania 154,5 mln zł. Ww. projekty skierowane były na nowe inwestycje obejmujące zastosowanie nowych, wysoko innowacyjnych rozwiązań w szczególności technologicznych w produkcji i usługach, w tym prowadzących do zmniejszenia szkodliwego oddziaływania na środowisko. Przykładem projektu realizowanego w ramach powyższego działania jest projekt *Wdrożenie innowacyjnych rozwiązań technologicznych i produktowych połączonych z rozwojem działalności produkcyjnej i badawczo-rozwojowej przedsiębiorstwa* firmy Bogart Sp. z o.o. w Dobrym Mieście (wartość dofinansowania UE 5 mln zł). W ramach projektu rozbudowana została między innymi automatyczna linia SMT do montażu podzespołów elektronicznych, o urządzenia najnowszej generacji o najwyższej gęstości połączeń, szwedzkiej marki MYDATA, wśród nich dokonano uruchomienia i włączono do linii produkcyjnej Drukarkę MY500 JetPrinting Technology, dzięki której w procesie produkcyjnym całkowicie wyeliminowany został szablon, skracając czas przygotowania produkcji i umożliwiając częste dowolne zmiany w projektach PCB. Kolejnym zainstalowanym urządzeniem jest Piec Asscon VP 1000-44 przeznaczony do lutowania elektronicznych podzespołów strukturalnych (SMD) na płytkach obwodów drukowanych¹⁰⁸.

Najmniej umów zawarto w ramach działania 2.1 *Rozwój ośrodków o wysokim potencjale badawczym*, działania 3.3 *Tworzenie systemu ułatwiającego inwestowanie w MSP* oraz działania 6.5 *Promocja polskiej gospodarki* – w ramach tego typu projektów podpisano po 1 umowie na kwoty dofinansowania równe odpowiednio 9,5 mln zł, 176,6 tys. zł i 683 tys. zł.

Z działania 2.1 *Rozwój ośrodków o wysokim potencjale badawczym* zrealizowano projekt pt. *Wyposażenie i modernizacja zintegrowanych laboratoriów naukowo-badawczych Centrum Doskonałości BIOANIREP* (wartość dofinansowania UE 9,5 mln zł). Celem projektu było stworzenie specjalistycznej bazy naukowo-badawczej poprzez rozbudowę istniejącego zaplecza naukowo-badawczego i stworzenie nowoczesnych, zintegrowanych pracowni specjalistycznych, umożliwiających prowadzenie kompleksowych badań oraz wzrost transferu wiedzy i wyników badań do przedsiębiorstw funkcjonujących w sektorach: biotechnologia, usługi lekarsko-weterynaryjne, przemysł farmaceutyczny oraz pośrednio przemysł spożywczy i paszowy. Beneficjentem projektu był Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN w Olsztynie. Realizacja zadań projektowych odbywała się w terminie od 1 stycznia 2009 r. do 31 marca 2011 r.¹⁰⁹.

Do końca 2015 r. w całym kraju w ramach PO IG 2007-2013, podpisano 17 787 umów na dofinansowanie z EFRR w kwocie 44,68 mld zł. Oznacza to, iż alokacja dla programu na lata 2007-2013 została wykorzystana w 105%. Najwięcej umów podpisano w ramach osi priorytetowej VIII *Spółeczeństwo informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki* (7 777 umów na kwotę dofinansowania UE 5,2 mld zł) oraz VI *Polska gospodarka na rynku międzynarodowym* (5 091 umów,

¹⁰⁸ <http://www.bogart.pro/mozliwosci-technologiczne-smd-tht.html>.

¹⁰⁹ <http://bioanirep.pan.olsztyn.pl/index.php?id=102>.

1,77 mld zł), najmniej zaś w ramach osi priorytetowej *VII Społeczeństwo informacyjne - budowa elektronicznej administracji* (40 umów, 3,82 mld zł). Pod względem wartości przyznanego dofinansowania z UE najwięcej środków zakontraktowano w ramach osi priorytetowej *IV Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia* – 15,57 mld zł (co stanowi 100,55% alokacji na priorytet), najmniej w ramach osi priorytetowej *III Kapitał dla innowacji* – 1,46 mld zł (co stanowi 111,46% alokacji na priorytet).

W wyniku realizacji projektów w ramach PO IG 2007-2013 w całej Polsce do czerwca 2015 r. osiągnięto następujące wskaźniki produktu i rezultatu¹¹⁰:

- wsparto 10 949 projektów, w tym 4 431 z zakresu społeczeństwa informacyjnego;
- utworzono 24 543 nowe miejsca pracy;
- zgłoszono 1 547 zgłoszeń patentowych;
- wybudowano/zmodernizowano 329 laboratoriów;
- wsparto 428 nowopowstałych przedsiębiorstw (w okresie 2 lat od utworzenia);
- 1 174 wsparte przedsiębiorstwa wprowadziły innowacje samodzielnie;
- Wsparto 640 przedsiębiorstw, które rozpoczęły lub rozwinęły dotychczas prowadzoną działalność B+R;
- zrealizowano 27 projektów przy współpracy jednostek naukowo-badawczych i przedsiębiorstw;
- z usług wspartych Instytucji Otoczenia Biznesu skorzystało 13 101 przedsiębiorstw;
- przygotowano 80 terenów inwestycyjnych;
- wsparto 4 229 przedsiębiorstw, w tym 2 587 mikro, 1 037 małych, 603 średnich oraz 2 duże;
- wdrożonym lub zintegrowanym systemem informatycznym typu B2B objęto 23 173 przedsiębiorstwa;
- 22 352 gospodarstwa domowe uzyskało szerokopasmowy dostęp do Internetu;
- wsparto 140 inwestycji w budowę szerokopasmowego Internetu;
- przygotowano 3 914 usług elektronicznych;
- przeszkolono 20 190 osób w zakresie informatyki i wykorzystania Internetu;
- udostępniono on-line 7 rejestrów publicznych oraz 18 usług publicznych ujętych w klasyfikacji UE.

¹¹⁰ Sprawozdanie okresowe z realizacji Programu Innowacyjna Gospodarka za I półrocze 2015 r.

VI. Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007-2013

Program został zatwierdzony przez Komisję Europejską w dniu 28 września 2007 r. W dniu 5 grudnia 2011 r. Komisja Europejska zatwierdziła zmiany wprowadzone w Programie Kapitał Ludzki wynikające z przeglądu śródkresowego oraz realokacji dodatkowych środków finansowych pochodzących z Krajowej Rezerwy Wykonania.

Celem głównym Programu Kapitał Ludzki był wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej. Realizacja programu przebiegała m.in. poprzez aktywizację zawodową, rozwijanie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, efektywnego zarządzania w administracji państwowej.

Budżet PO KL na lata 2007-2013 wynosił ponad 11,7 mld euro (ok. 10 mld euro to środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego, a pozostałe 1,7 mld euro to środki krajowe), z czego region Warmii i Mazur dysponował kwotą 410,9 mln euro (z czego 349,26 mln euro to środki EFS, łącznie ze środkami z Krajowej Rezerwy Wykonania).

Program Operacyjny Kapitał Ludzki obejmuje 10 priorytetów, wdrażanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. W ramach komponentu centralnego wdrażanych było 5 priorytetów, natomiast 4 priorytety były wdrażane w ramach komponentu regionalnego (Priorytet X to Pomoc techniczna¹¹¹). Około 60% środków przeznaczonych zostało na wsparcie realizowane przez poszczególne regiony, natomiast 40% środków było wdrażanych w ramach tzw. komponentu centralnego przede wszystkim jako wsparcie dla struktur i systemów instytucjonalnych.

Komponent centralny PO KL obejmuje następujące priorytety:

- I. Zatrudnienie i integracja społeczna
- II. Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących
- III. Wysoka jakość systemu oświaty
- IV. Szkolnictwo wyższe i nauka
- V. Dobre rządzenie

Komponent regionalny PO KL obejmuje poniższe priorytety:

- I. Rynek pracy otwarty dla wszystkich
- II. Promocja integracji społecznej
- III. Regionalne kadry gospodarki
- IV. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Ponadto realizowany był Priorytet X Pomoc techniczna, którego celem było zapewnienie właściwego zarządzania, wdrażania, oraz promocji Europejskiego Funduszu Społecznego oraz monitorowanie postępów realizacji PO KL 2007-2013.

Funkcję Instytucji Zarządzającej pełnił *Departament Europejskiego Funduszu Społecznego w Ministerstwie Rozwoju*. Instytucjami Pośredniczącymi komponentu centralnego zostały: *Departament Wdrażania EFS Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej* (priorytety I-II), *Departament Funduszy Strukturalnych Ministerstwa Edukacji Narodowej* (priorytet III) oraz *Narodowe Centrum Badań i Rozwoju* (priorytet IV), W ramach komponentu regionalnego rolę Instytucji Pośredniczących pełniły poszczególne urzędy marszałkowskie lub wojewódzkie urzędy pracy, zaś w przypadku województwa świętokrzyskiego – Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego.

¹¹¹ Pomoc techniczna jest komponentem wszystkich programów operacyjnych: sektorowych i regionalnych. Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym Pomoc Techniczna (IZ PO PT) pełni rolę koordynatora Pomocy technicznej we wszystkich programach operacyjnych i jest odpowiedzialna za realizację *Wytucznych w zakresie korzystania z pomocy technicznej* – dokumentu obowiązującego wszystkie programy operacyjne. *Wytuczne* definiują ogólne zasady korzystania z Pomocy technicznej w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO), natomiast załączniki do przedmiotowych *Wytucznych* określają specyficzne zasady korzystania z Pomocy technicznej w ramach poszczególnych sektorowych programów operacyjnych.

W ramach Programu Kapitał Ludzki potencjalni beneficjenci mogli ubiegać się o dofinansowanie projektów w 2 trybach naborów wniosków – systemowym i konkursowym. Szczegółowe informacje odnośnie liczby podpisanych umów realizowanych w województwie warmińsko-mazurskim przedstawia tabela poniżej (Tabela nr 7).

Tabela nr 6

Podpisane umowy o dofinansowanie projektów realizowanych w województwie warmińsko-mazurskim w ramach PO KL 2007-2013 (wg stanu na 31.12.2015 r.)

Nr osi/ działania	Nazwa osi/ działania	Liczba podpisanych umów	Całkowita wartość projektów (PLN)	Dofinansowanie z EFS wg podpisanych umów (PLN)
1	Zatrudnienie i integracja społeczna	9	6 401 525,47	4 691 851,58
1.3	Ogólnopolskie programy integracji i aktywizacji zawodowej	3	571 488,62	485 731,33
1.5	Wspieranie rozwiązań na rzecz godzenia życia zawodowego i rodzinnego	6	5 830 036,85	4 206 120,25
2	Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących	53	26 572 953,18	17 287 671,91
2.1	Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki	53	26 572 953,18	17 287 671,91
3	Wysoka jakość systemu oświaty	46	83 995 508,85	71 396 182,52
3.3	Poprawa jakości kształcenia	24	65 632 843,67	55 787 917,12
3.4	Otwartość systemu edukacji w kontekście uczenia się przez całe życie	10	5 569 886,60	4 734 403,61
3.5	Kompleksowe wspomaganie rozwoju szkół	12	12 792 778,58	10 873 861,79
4	Szkolnictwo wyższe i nauka	9	38 651 037,22	32 853 381,64
4.1	Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego uczelni oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy	7	36 163 686,82	30 739 133,80
4.2	Rozwój kwalifikacji kadr systemu B+R i wzrost świadomości roli nauki w rozwoju gospodarczym	2	2 487 350,40	2 114 247,84
5	Dobre rządzenie	58	62 439 027,23	53 073 173,14
5.2	Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej	27	38 394 159,33	32 635 035,43
5.4	Rozwój potencjału trzeciego sektora	25	21 737 950,20	18 477 257,67
5.5	Rozwój dialogu społecznego	6	2 306 917,70	1 960 880,04
6	Rynek pracy otwarty dla wszystkich	324	807 967 111,95	681 212 879,53
6.1	Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie	212	687 735 715,72	579 016 192,74
6.2	Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia	30	116 398 788,46	98 938 970,19
6.3	Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich	82	3 832 607,77	3 257 716,60

7	Promocja integracji społecznej	385	423 655 562,80	282 757 228,39
7.1	Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji	130	199 642 622,36	169 696 229,01
7.2	Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej	154	212 313 152,43	103 116 179,57
7.3	Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji	95	4 525 231,79	3 846 447,02
7.4	Niepełnosprawni na rynku pracy	6	7 174 556,22	6 098 372,79
8	Regionalne kadry gospodarki	459	326 003 733,89	262 850 194,66
8.1	Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie	408	262 861 052,25	209 467 544,91
8.2	Transfer wiedzy	51	63 142 681,64	53 382 649,75
9	Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach	1011	385 139 981,97	320 800 542,09
9.1	Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty	418	218 173 460,59	184 087 123,58
9.2	Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego	160	94 061 262,24	77 032 507,86
9.3	Upowszechnienie formalnego kształcenia ustawicznego	25	19 514 425,44	16 587 261,62
9.4	Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty	66	24 309 526,02	18 379 875,51
9.5	Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich	310	14 650 613,24	12 447 683,25
9.6	Upowszechnianie uczenia się dorosłych	32	14 430 694,44	12 266 090,27
Razem		2354	2 160 826 442,56	1 726 923 105,46

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z elektronicznej bazy projektów współfinansowanych z funduszy UE na lata 2007-2013 KSI SIMIK07-13, www.funduszeuropejskie.gov.pl. Pobrano 11.01.2016 r.

Do końca 2015 r. w ramach PO KL 2007-2013 realizowano w województwie warmińsko-mazurskim łącznie 2 354 projekty o łącznej wartości dofinansowania UE 1,72 mld zł, z czego 175 umów (179,3 mln zł) w ramach komponentu centralnego i 2 168 (1,54 mld zł) w ramach komponentu regionalnego. W komponentie regionalnym najwięcej umów podpisano w ramach działania 9.1 *Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty* (418 umów o łącznej wartości dofinansowania z EFS 184,08 mln zł), 8.1 *Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie* (408 umów, 209,46 mln zł) oraz 9.5 *Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich* (310 umów, 12,44 mln zł). Najwyższą wartość dofinansowania z EFS przyznano natomiast dla projektów realizowanych w ramach działania 6.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie* – 579 mln zł w ramach 212 podpisanych umów.

Przykładem dobrych praktyk dla projektów realizowanych w województwie warmińsko-mazurskim w 2013 r. mogą być projekty nagrodzone w ramach konkursu *Ambasador EFS 2013 w ramach Dobrych Praktyk PO KL w województwie warmińsko-mazurskim*. Spośród 15 projektów, które spełniły wymagania formalne, Kapituła konkursu wybrała 4 projekty nagrodzone tytułem *Dobra praktyka EFS na Warmii i Mazurach* w kategoriach:

- edukacja – projekt pn. *Akademia młodych inżynierów* realizowany przez Stowarzyszenie Ośrodek Rozwoju Współpracy Międzyregionalnej INTERMARIUM, w okresie od 01.07.2013 r. do 30.06.2015 r. Projekt dał szansę rozwoju 264 uczniom z 4 gimnazjów w Ostródzie, Giętrzwaldzie

i Jedwabnie. Uczniowie uczyli się podstaw programowania w języku C++, odbyli wizyty na politechnice w Poznaniu i Gdańsku oraz mogli skorzystać z doradztwa zawodowego. Dodatkowym atutem projektu były zawody z robotyki zorganizowane dla uczestników w Olsztyńskim Parku Technologicznym. Wartość projektu wyniosła 1172 tys. zł.

- rynek pracy – projekt pn. *Praca=Samodzielność* realizowany przez Elbląską Radę Konsultacyjną Osób Niepełnosprawnych, w okresie od 01.09.2012 r. do 31.03.2014 r. Projekt objął wsparciem osoby niepracujące w wieku 18-64 lata, które posiadają orzeczenie o niepełnosprawności i zamieszkują powiat elbląski i olsztyński. W ramach projektu wypracowano trzy modele zatrudnienia wspomaganego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, psychiczną oraz dla osób głuchych i niedosłyszących. Uczestnicy mieli okazję do skorzystania z indywidualnych spotkań z psychologiem i doradcą zawodowym, doszły do tego jeszcze szkolenia i praktyki zawodowe. Wartość projektu wyniosła 1 525 tys. zł.
- integracja społeczna – projekt pn. *Inwestuj w siebie – reintegracja zawodowa i społeczna* realizowany przez Federację Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego, w okresie od 01.01.2012 r. do 31.01.2014 r. Projekt skierowany był do grupy 45 osób bezrobotnych lub korzystających ze świadczeń pomocy społecznej i polegał na zapewnieniu zdobycia kwalifikacji, nauce języka niemieckiego, zdobyciu prawa jazdy, szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego i psychologicznego. Dodatkowo uczestnicy odbyli staże, uzyskali doświadczenie zawodowe a nawet uzyskali zatrudnienie. Wartość projektu wyniosła 828,2 tys. zł.
- przedsiębiorczość – projekt pn. *Budowanie konkurencyjności Kates Polska Sp. z o.o. w oparciu o potencjał człowieka*, realizowany przez firmę Kates Polska Sp. z o.o., w okresie od 01.03.2013 r. do 30.06.2014 r. Grupę odbiorców tworzyli pracownicy wszystkich szczebli, od pracowników roboczych, przez dział logistyki, kończąc na zarządzie. Pracownicy brali udział w szerokiej ofercie szkoleń od specjalistycznych szkoleń technicznych, po cykl treningów z komunikacji interpersonalnej i szkolenia z zakresu planowania i zarządzania produkcją. Wartość projektu wyniosła 458 tys. zł.

Tytuł *Ambasador EFS 2014 w województwie warmińsko-mazurskim* otrzymał najwyżej oceniony w konkursie projekt Olsztyńskiej Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania im. Prof. T. Kotarbińskiego oraz Elbląskiego Parku Technologicznego pt. *Rozwój przedsiębiorstw z województwa warmińsko-mazurskiego poprzez wsparcie sektora nauki w zakresie rozwiązań innowacyjnych*, realizowany w okresie od 01.09.2012 r. do 30.09.2013r. Wartość dofinansowania projektu wyniosła 954 tys. zł. Projekt skierowany był do 6 przedsiębiorców z regionu elbląskiego: Jet System, Ekopartner, B&P Service, ITMAR Marek Szypulewski, Acoustics, BIG Marian Groblewski. Uczestnicy projektu uzyskali kompleksowe wsparcie w zakresie przygotowania, zaprojektowania i wdrożenia innowacji. Ich firmy zostały poddane dogłębnej analizie potrzeb, która wykazała obszary ryzyka prowadzonej działalności oraz możliwości ich łagodzenia lub uniknięcia.

W skali całego kraju w ramach PO KL do końca 2015 r. zawarto 48 088 umów na dofinansowanie z EFS na kwotę ponad 50 mld zł. Wartość przyznanego dofinansowania stanowiła 99,6% alokacji dostępnej w latach 2007-2013.

W ramach komponentu centralnego podpisano 4 362 umów o wartości dofinansowania z EFS 13,18 mld zł. Największą liczbę umów zatwierdzono w ramach Priorytetu II *Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących* – 1 093 umowy na kwotę dofinansowania 2,91 mld zł, natomiast pod względem wartości przyznanego dofinansowania liderem był Priorytet IV *Szkolnictwo wyższe i nauka* – 1 044 umowy na kwotę przyznanego dofinansowania 3,98 mld zł. W ramach pomocy technicznej podpisano 95 umów na łączną kwotę dofinansowania z EFS 1,9 mld zł.

Na komponent regionalny PO KL przypada zdecydowana większość podpisanych umów – 43 631 umowy o wartości dofinansowania z EFS 34,92 mld zł. Liderem pod względem liczby podpisanych umów w komponencie regionalnym jest Priorytet IX *Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach* (20 444 umowy, na kwotę dofinansowania 8,16 mld zł). Natomiast pod względem wartości

przyznanego dofinansowania z EFS dominuje Priorytet VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich* (13,43 mld zł przyznanego dofinansowania w ramach 6 117 podpisanych umów).

Do końca 2015 r. osiągnięto następujące efekty realizacji projektów¹¹²:

- blisko 1 308 tys. osób zakończyło udział w projektach aktywizacji zawodowej, w tym ponad 518,3 tys. osób młodych oraz ponad 191,2 tys. osób w wieku 50+;
- środki finansowe na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej otrzymało blisko 245,7 tys.
- w ramach dofinansowanych projektów wsparcie otrzymało blisko 606,1 tys. osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- blisko 1 600 tys. pracowników (w tym 377,5 o niskich kwalifikacjach) skorzystało ze szkoleń w ok. 355 tys. przedsiębiorstw;
- ok. 38,2 tys. pielęgniarek i położnych ukończyło studia pomostowe;
- blisko 94,7 tys. studentów rozpoczęło studia na kierunkach zamawianych (automatyka i robotyka, biotechnologia, budownictwo, informatyka), a blisko 66 tys. studentów ukończyło staże lub praktyki wspierane ze środków EFS;
- wsparto niemal 6,5 tys. ośrodków wychowania przedszkolnego.

¹¹² <https://www.efs.2007-2013.gov.pl/efekty/Strony/default.aspx> wygenerowano 04.05.2016 r.

VII. Europejska Współpraca Terytorialna 2007-2013

W latach 2007-2013 współpraca w wymiarze transgranicznym, transnarodowym i międzyregionalnym była realizowana w ramach odrębnego trzeciego celu polityki spójności Unii Europejskiej – Europejskiej Współpracy Terytorialnej. Polska alokacja z UE przeznaczona na realizację programów w ramach EWT stanowi 557,8 mln euro z EFRR. Dodatkowe 173,3 mln euro Polska otrzymała na współpracę transgraniczną z państwami nie należącymi do Unii Europejskiej, w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (EISP).¹¹³ Państwa spoza UE uczestniczące w realizacji programów w ramach EISP muszą zapewnić współfinansowanie ze środków własnych w wysokości min. 10%.

W perspektywie określonej na lata 2007-2013 powstał nowy Program Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk (w województwie warmińsko-mazurskim obszarem kwalifikowanym był podregion elbląski na zasadzie elastyczności¹¹⁴) oraz Program Współpracy Transgranicznej Litwa-Polska (w województwie warmińsko-mazurskim obszar kwalifikowany to podregion ełcki oraz olsztyński na zasadzie elastyczności). Program Sąsiedztwa Polska-Litwa-Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej INTERREG IIIA, realizowany we współfinansowaniu ze środków TACIS/CBC, znalazł swoją kontynuację w programie Polska-Litwa-Federacja Rosyjska. W programie całe województwo należy do obszaru kwalifikowanego tego programu.

1. Program Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk

W ramach 9 otwartych naborów wniosków w Programie Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk od początku wdrażania programu do dnia 31.12.2015 r. dofinansowanie uzyskało 7 projektów z partnerem z województwa warmińsko-mazurskiego.

Tabela nr 8

Projekty realizowane w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk z udziałem partnera z województwa warmińsko-mazurskiego (wg stanu na 31.12.2015 r.)

L.p.	Wyszczególnienie	Partner	Opis projektu	Wartość przyznanego/wykorzystanego dofinansowania z EFRR (w euro)
1.	MOMENT Modern Water Management in the South Baltic Sea Area	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego	Celem projektu była poprawa zarządzania wodą w partnerstwie z Euroregionem Bałtyk. W ramach projektu rozwinięto i przetestowano model zarządzania polegający na współpracy z aktorami lokalnymi tzw. Partnerstwa Użytkowników Wody, przeprowadzono 11 działań pilotażowych na 6 mniejszych rzekach na terenie Polski, Litwy i Szwecji. Działania projektu dotyczyły zanieczyszczeń pochodzących z rolnictwa i gospodarstw domowych, użytkowania terenów leśnych, postępowania z wodą opadową oraz lepszej wymiany wiedzy i komunikacji.	42 618,15

¹¹³ <http://www.ewt.gov.pl/WstepDoFunduszyEuropejskich/Strony/Finansowanie.aspx>

¹¹⁴ Zasada elastyczności oznacza, że podregion który przyłączono do obszaru głównego Programu traktowany jest jako przyległy do tego obszaru i razem z innymi podregionami przyłączonymi na tej zasadzie może wykorzystać tylko 20 % całego budżetu Programu, oznacza to w praktyce, że najlepiej składać projekty w najwcześniejszych naborach wniosków.

2.	Yc3 Youth Cross-Border Cooperation and Communication Project	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego	Projekt miał na celu włączenie młodzieży w polityczne procesy decyzyjne poprzez powołanie Rady Młodzieżowej działającej przy Euroregionie Bałtyk, składającej się z młodzieży z Danii, Szwecji, Polski, Litwy oraz Rosji. Rada Młodzieżowa wzmocniła dialog międzykulturowy pomiędzy młodzieżą oraz stanowiła platformę współpracy, wymiany doświadczeń oraz sieciowania w zakresie przedsiębiorczości, promowania równości, mobilności i ochrony środowiska.	26 861,10
3.	DISKE Development of Innovative Systems through Knowledge Exchange	Urząd Miasta Elbląg	Projekt miał na celu zwiększenie dostępu do innowacji małych i średnich przedsiębiorstw z obszaru Południowego Bałtyku, podniesienie ich konkurencyjności, potencjału ekonomicznego oraz współdziałania dzięki współpracy między instytucjami naukowymi a parkami technologicznymi, inkubatorami oraz władzami lokalnymi.	416 130,25
4.	Art line	Centrum Sztuki Galeria EL, Elbląg	Celem projektu było stworzenie sieci współpracy pomiędzy instytucjami artystycznymi i kulturalnymi w regionie Południowego Bałtyku. Projekt koncentrował się na multimediami oraz sztuce w przestrzeni publicznej. Składał się z dwóch przenikających się komponentów: Artystyczna Platforma Cyfrowa oraz Cross Media. W ramach każdego komponentu odbyły się seminaria, warsztaty i wystawy –(zarówno w przestrzeni publicznej jak i na stronie internetowej projektu, która spełnia funkcję informacyjną oraz stanowi wirtualną platformę prezentacji wystaw).	26106,33
5.	In theatre Joint performances the South Baltic Region	Teatr Dramatyczny im. A Sewruka w Elblągu	Ogólna idea projektu to organizacja wspólnych transgranicznych spektakli teatralnych i ich wystawianie w krajach uczestniczących w projekcie. Projekt miał na celu wymianę doświadczeń, budowanie umiejętności wśród współpracujących grup teatralnych oraz promocję wspólnej tożsamości trzech transgranicznych kultur.	152 322,10
6.	LIFEscape Implementing EULandscape Convention in the South Baltic Region	Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej	Podstawowym celem projektu było wypracowanie na drodze współpracy międzynarodowej wzorców ochrony krajobrazu, służących wdrażaniu postanowień Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Głównym kierunkiem podejmowanych działań było zachowanie krajobrazów naturalnych i półnaturalnych, zapobieganie wprowadzaniu dysharmonii w krajobrazie, a także rewaloryzacja krajobrazów zdewastowanych.	221 000,00
		UmiG Tolkmicko		204 212,50
7.	Ciconia Cross-border Cultural Co-operation	Elbląska Orkiestra Kameralna	Głównym celem projektu Ciconia było wspieranie wymiany kulturalnej między uczestniczącymi w projekcie regionami Południowego Bałtyku. Wymiana dotyczyła przede wszystkim sztuk performatywnych: teatrów, grup tanecznych i orkiestr.	18 666,00
Razem				1 107 916,43

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Biura Współpracy Terytorialnej Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

W oddzielnym ograniczonym naborze wniosków do Programu wyodrębniono projekt Capacity Building Project, w którym partnerem z województwa warmińsko-mazurskiego był Euroregion Bałtyk.

Wartość dofinansowania z EFRR wyniosła 30 153,75 euro. Projekt realizowany był od marca 2010 r. do listopada 2011 r. i zakładał podniesienie umiejętności pisania i składania wniosków w ramach Programu Południowy Bałtyk. Celem projektu było budowanie potencjału Programu, głównie wśród społeczności lokalnych, poprzez szkolenia potencjalnych beneficjentów oraz wsparcie w procesie aplikowania - w ramach projektu bezpłatne wsparcie eksperta mogły otrzymać projekty partnerstw nie mające doświadczenia w pisaniu projektów.

Dodatkowo w 2013 roku w Programie Południowy Bałtyk przeprowadzono 3 mini nabory wniosków, których celem było umożliwienie projektom w trakcie realizacji podjęcie dodatkowych działań poprawiających ich rezultaty. W projektach wspartych w ramach mini naborów wniosków uczestniczyło 2 partnerów z województwa warmińsko-mazurskiego: Elbląska Orkiestra Kameralna (projekt Ciconia) bez dodatkowego budżetu, oraz Elbląski Klaster Turystyczny (projekt RECRreate - rewitalizacja europejskiego szlaku kulturowego na obszarze Południowego Bałtyku), który otrzymał wsparcie w wysokości 3400 EUR ze środków EFRR.

2. Program Współpracy Transnarodowej Region Morza Bałtyckiego

W Programie Współpracy Transnarodowej Region Morza Bałtyckiego ogłoszono pięć naborów wniosków. Do realizacji wybrano 7 projektów z partnerami z województwa warmińsko-mazurskiego.

Tabela nr 9

Projekty realizowane w ramach Programu Współpracy Transnarodowej Region Morza Bałtyckiego z udziałem partnera z województwa warmińsko-mazurskiego (wg stanu na 31.12.2015 r.)

L.p.	Wyszczególnienie	Partner	Opis projektu	Wartość przyznanego dofinansowania z EFRR (w euro)
1.	Baltfood BaltFood - The BSR Food Cluster: Innovation and Competitiveness in Action	Warmińsko-Mazurska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości	Celem projektu jest połączenie 6 klastrów żywnościowych z różnych krajów w jeden wspólny klaster Regionu Morza Bałtyckiego, a przez to wzmocnienie konkurencyjności rynku spożywczego na arenie Unii Europejskiej.	115 600,00
2.	Transbaltic Towards an integrated transport systems in Baltic Sea Region	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko Mazurskiego	Celem projektu jest zintegrowanie systemów transportowych w Regionie Morza Bałtyckiego, harmonizacja planów infrastruktury, w tym korytarzy transportowych o znaczeniu europejskim, wypracowanie wspólnych planów działań dotyczących rozwoju transportu w Regionie Morza Bałtyckiego, oraz stworzenie planów biznesowych związanych z rozwojem transportu.	94 004,05
3.	IBI Net Intercountry Business Incubators' Network	Miasto Elbląg	Projekt miał na celu wzmocnienie współpracy pomiędzy inkubatorami przedsiębiorczości w Regionie Morza Bałtyckiego poprzez ustanowienie sieci inkubatorów przedsiębiorczości z Łotwy, Polski, Białorusi, Niemiec oraz Szwecji, Projekt miał przynieść korzyść dla MŚP poprzez wzrost jakości usług, podniesienie wydajności inkubatorów oraz wypracować skuteczne rozwiązania sprzyjające pokonaniu kryzysu ekonomicznego.	90 397,50
4.	BSR QUICK Qualification, Innovation, Cooperation and Keybusiness for SMEs	Warmińsko-Mazurska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości	Projekt dotyczy wzmocnienia absorpcji innowacyjności MŚP, poprzez wprowadzenie rozwiązań opartych na badaniach i rozwoju, stworzenie sieci współpracy MŚP, stałej sieci współpracy uniwersytetów, współpracy pomiędzy tymi sektorami oraz poprawę ogólnych polityk dotyczących przedsiębiorców poprzez podniesienie jakości pracy, stworzenie metodologicznych i praktycznych wytycznych oraz wskazówek dla sektora przedsiębiorstw.	136 000,00

5.	ACL Amber Coast Logistic	Zarząd Portu w Elblągu	Jest projektem logistycznym, który wspierał koordynację rozwoju multimodalnych centrów logistycznych, a tym samym sprzyjał połączeniu odległych regionów w południowych i wschodnich częściach regionu Morza Bałtyckiego. Celem projektu była poprawa przepływów towarowych i dostępności zarówno na morzu, jak i strefą ogólnodostępną oraz wzmocnienie więzi gospodarczych między wschodzącymi krajami Europy Wschodniej, takimi jak Białoruś, Federacja Rosyjska i Ukraina oraz państwami członkowskimi UE w regionie Morza Bałtyckiego (BSR), w celu ułatwienia zrównoważonego rozwoju.	98 855,00
6.	Baltic Landscape	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie	Długoterminowym celem projektu jest wspieranie dobrego zarządzania zalesionymi obszarami, które stoją przed nowymi wyzwaniami spowodowanymi przez m.in. globalizację, zmiany klimatu, potrzebę zarówno bardziej intensywnego wykorzystania zasobów naturalnych, jak również zwiększonej ich ochrony, a także rozpoczęcia procesu budowania obszaru Lasu Modelowego. Projekt przyczyni się także do wypracowania systemu dobrych praktyk oraz rozwiązywania problemów związanych z zarządzaniem krajobrazem, terenami leśnymi i wodami	127 190,60
		Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie		217 438,50
7.	Transgovernance	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie	Celem projektu jest pokazanie, w jaki sposób wielopoziomowe zarządzanie (z udziałem sektora administracji centralnej, samorządowej i biznesu) może przyczynić się do skutecznego wdrażania polityk i planów transportowych (w skali makro i regionalnej).	40 422,35
Razem				919 908,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Biura Współpracy Terytorialnej Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie.

3. Program Współpracy Transnarodowej Europa Środkowa

W ramach Programu Współpracy Transnarodowej Europa Środkowa ogłoszono cztery nabory wniosków. Do końca 2015 r. z województwa warmińsko-mazurskiego przyjęto do realizacji 2 projekty: *“Strengthening the energetic use of biomass in Central and Eastern Europe by establishing a standardised transnational consulting net for regions (COACH BioEnergy)”* oraz *“Save Our Lives. A Comprehensive Road Safety Strategy for Central Europe (SOL)”*. W 2011 r. Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Olsztynie dołączył do wdrażanego już projektu SOL - *Save Our Lives. A Comprehensive Road Safety Strategy for Central Europe* zastępując partnera, który się wycofał. Dysponował on budżetem 267 362,40 euro z EFRR. Tym samym suma środków dla projektów COACH Bioenergy oraz SOL wynosi blisko 300 tys. euro.

Tabela nr 10

Projekty realizowane w ramach Programu Współpracy Transnarodowej Europa Środkowa z udziałem partnera z województwa warmińsko-mazurskiego (wg stanu na 31.12.2015 r.)

L.p.	Wyszczególnienie	Partner	Opis projektu	Wartość przyznanego dofinansowania z EFRR (w euro)
1.	COACH BioEnergy Strengthening the energetic use of biomass in Central and Eastern Europe by establishing a	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski	Celem projektu jest rozwój transnarodowej sieci konsultacyjnej na temat zrównoważonego wykorzystania biomasy bazującej na aktualnych wynikach badań uniwersytetów i instytucji badawczych z sześciu krajów Europy Środkowej. Osiemnaście podmiotów z Czech, Słowacji, Polski, Węgier,	31 362,00

	standardised transnational consulting net for regions		Niemiec i Austrii – wspieranych przez dwie ukraińskie instytucje – pracowało nad rozwojem i gromadzeniem najnowszych wyników badań dotyczących środowiskowych, ekonomicznych i socjalnych aspektów wykorzystania biomasy.	
2.	SOL Comprehensive Road Safety Strategy for Central Europe	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Olsztynie	Głównym celem projektu SOL było opracowanie strategii bezpieczeństwa ruchu drogowego, która będzie dawała się łatwo formować i adaptować w zróżnicowanych warunkach Europy Środkowej na poziomie społeczności lokalnych oraz jednocześnie stworzenie w ramach tych społeczności kompetentnych struktur zarządzających, których będą rozwiązywały problemy związane z negatywnymi i nieprzewidywanymi skutkami transportu drogowego	267 362,40
Razem				298 724,40

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Biura Współpracy Terytorialnej Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

4. Program INTERREG IV C

Do 31 grudnia 2015 roku w ramach Programu INTERREG IV C ogłoszono 4 nabory wniosków, w ramach których zaakceptowano do realizacji pięć projektów z partnerami z województwa warmińsko-mazurskiego.

Tabela nr 11

Projekty realizowane w ramach Programu INTERREG IV C z udziałem partnera z województwa warmińsko-mazurskiego (wg stanu na 31.12.2015 r.)

L.p.	Wyszczególnienie	Partner	Opis projektu	Wartość przyznanego dofinansowania z EFRR (w euro)
1.	NEEBOR Networking for Enterprises in the Eastern External Border Regions	Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego	Projekt powstał w ramach Sieci Współpracy Wschodnich Regionów Granicznych Unii Europejskiej (NEEBOR). Jego głównym celem było wypracowanie innowacyjnych rozwiązań dla przedsiębiorstw działających w regionach granicznych Unii Europejskiej, zwłaszcza w zakresie handlu z państwami poza unijnymi, lepszego dostępu do wiedzy i finansowania w peryferyjnych regionach granicznych UE, a także wymiany doświadczeń i dobrych praktyk w sektorze przedsiębiorstw.	66 045,00
2.	B2N Business to Nature - Interregional Approach to SMEs and Entrepreneurship Policies in Natural Areas	Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego	Projekt miał na celu promocję przedsiębiorczości na słabo rozwiniętych i peryferyjnych obszarach charakteryzujących się wysokimi walorami przyrodniczymi, co wpływa różnorodnie na ich potencjał. W ramach projektu przeprowadzono analizy dotyczące stanu przedsiębiorstw pod kątem wpływu walorów przyrodniczych oraz wypracowano nowe polityki i strategię rozwoju przedsiębiorstw na takich obszarach.	155 108,00
3.	SURF Nature Sustainable Use of Regional Funds for Nature	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego	Projekt miał na celu optymalizację regionalnych polityk i praktyk zmierzających do promocji terenów środowiska naturalnego objętych ochroną. Zakładał także przeprowadzenie oceny wpływu udostępnionych pierwszy raz w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego tak wysokich środków finansowych na ochronę środowiska oraz promocję tychże możliwości finansowych w zakresie tworzenia projektów ochrony przyrody.	85 850,00
4.	ENGAGE Enhancing 'Next Generation Access' Growth in Europe	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w	Celem projektu ENGAGE jest wsparcie partnerów publicznych biorących udział w projekcie w zdefiniowaniu najlepszego modelu rozwoju szerokopasmowej sieci informatycznej na terenie obszarów słabo zaludnionych.	61 115,00

		Olsztynie		
5.	TOURAGE Development Senior Tourism in Remote Regions	Stowarzyszenie Gmin RP Euroregion Bałtyk	Celem projektu było wzmocnienie gospodarki regionalnej poprzez rozwój turystyki dla osób starszych oraz wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się. Cel ten został osiągnięty poprzez wymianę doświadczeń dotyczących usprawnienia polityki rozwoju regionalnego w obszarze turystyki dla seniorów.	96 674,00
Razem				464 792,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Biura Współpracy Terytorialnej Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

5. Program Litwa – Polska – Rosja

W Programie Współpracy Transgranicznej Litwa-Polska-Rosja realizowanym w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa ogłoszono jeden otwarty nabór wniosków. Instytucje z terenu województwa uczestniczyły w realizacji 30 projektów, w tym: 27 projektów regularnych oraz 3 projektów strategicznych. Dofinansowanie UE dla projektów, w których partner pochodzi z Warmii i Mazur wynosi 31 162 531,87 euro.

Tabela nr 12

Projekty realizowane w ramach Programu Litwa-Polska-Rosja z udziałem partnera z województwa warmińsko-mazurskiego (wg stanu na 31.12.2015 r.)

Działanie	Partner Wiodący	Nazwa projektu	Opis projektu	Wartość przyznanego dofinansowania partnerom z województwa warmińsko-mazurskiego (EUR)
2.1	Federalny Uniwersytet Bałtycki im. Immanuela Kanta (Rosja)	Zalew Wiślany i Kuroński, jako miejsce krzyżowania się turystyki i wzajemnych oddziaływań społeczności Południowo-Wschodniego Bałtyku: od historii do czasów współczesnych (CROSSROADS 2.0)	Głównym zamiarem projektu jest poprawa atrakcyjności i konkurencyjności litewsko-polsko-kaliningradzkiego obszaru transgranicznego przyległego do Zalewów Wiślanego i Kurońskiego oraz zwiększenie napływu turystów.	212 215,50
2.1	Regionalne Centrum Informacji Turystycznej w Kaliningradzie (Rosja)	Sieć Informacji Turystycznej (TourInfoNet)	Celem projektu jest zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru Programu Współpracy Transgranicznej Litwa-Polska-Rosja, poprzez utworzenie efektywnego transgranicznego systemu rozpowszechniania informacji turystycznej oraz promocji wspólnych produktów turystycznych na obszarze Programu i poza nim.	1170,00
2.1	Stowarzyszenie Gmin „Polskie Zamki Gotyckie” (Polska)	Podniesienie atrakcyjności północno-wschodniej Polski oraz Obwodu Kaliningradzkiego poprzez rozwój i promocję wspólnych tras turystycznych	Głównym celem projektu jest poprawienie skuteczności współpracy pomiędzy 4 partnerami projektu, w celu zachowania i promocji wspólnego dziedzictwa kulturowego północno-wschodniej Polski oraz Obwodu Kaliningradzkiego.	115 200,00
2.3	Państwowy Instytut Edukacyjny Doszkalania Zawodowego Specjalistów Agrobiznesu w Kaliningradzie (Rosja)	Wsparcie i rozwój rolniczej działalności gospodarczej - od doświadczenia lokalnego do współpracy Transgranicznej	Głównym celem projektu jest poprawa standardu życia mieszkańców obszarów wiejskich na obszarze Programu Współpracy Transgranicznej EISiP Litwa-Polska-Rosja 2007-2013.	122 535,00
2.3	Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie	„Warmia i Mazury – Obwód Kaliningradzki. Pracując ponad	Głównym celem projektu jest poprawa wiedzy i umiejętności kluczowego personelu służb	93 720,33

	(Polska)	granicami”	publicznych odpowiedzialnych za rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim i Obwodzie Kaliningradzkim.	
2.2	Państwowa jednostka budżetowa opieki zdrowotnej Obwodu Kaliningradzkiego "Miejska Stacja Pogotowia" (Rosja)	Rozwój nowoczesnej stacji pogotowia ratunkowego poprzez budowę infrastruktury, zwiększenie pomocy medycznej i doświadczenia w regionie współpracy transgranicznej	Projekt ma celu zapewnienie szybkiej, profesjonalnej oraz skutecznej pomocy mieszkańcom Obwodu Kaliningradzkiego w przypadku leczenia w karetce pogotowia poprzez przebudowę i modernizację budynku stacji pogotowia kaliningradzkiego, zakup karetek i sprzętu.	0
2.2	Regionalny Szpital Kliniczny w Obwodzie Kaliningradzkim (Rosja)	Wysoka jakość chirurgii ponad granicami	Głównym celem projektu jest stworzenie podstaw transgranicznego systemu nauczania i zaawansowanego szkolenia dla chirurgów w obszarze Programu (Obwód Kaliningradzki oraz województwo warmińsko-mazurskie) poprzez utworzenie transgranicznych centrów nauczania w Kaliningradzie i Olsztynie.	762 301,50
2.2	Sanatorium Pediatriczno-Ortopedyczne „Pioniersk” - Instytucja Państwowa Ministerstwa Zdrowia i Rozwoju Społecznego Federacji Rosyjskiej	Program zapobiegania wadom postawy i skoliozie u dzieci z małych miast i obszarów wiejskich	Głównym celem projektu jest zmniejszenie tempa wzrostu przypadków niepełnosprawności oraz poprawa jakości życia dzieci zamieszkałych w małych miastach i na terenach wiejskich.	1 821 651,43
2.2	Administracja Rejonu Miejskiego Jurbarkas	Rozwój infrastruktury i współpracy w edukacji zdrowotnej	Ogólnym celem projektu jest promocja współpracy litewskich, polskich i rosyjskich obszarów przygranicznych w zakresie edukacji zdrowotnej, rozwiązywania problemów z niewystarczającą aktywnością fizyczną dzieci i młodzieży oraz stymulowanie współpracy specjalistów w dziedzinie edukacji zdrowotnej.	109 000
2.2	Gmina Miejska Kętrzyn (Polska)	Miasta Kętrzyn i Svetly, jako Transgraniczne Centra Kultury Fizycznej, dzięki rozwojowi usług publicznych powiązanych z integracją wrażliwych grup społecznych przy pomocy aktywnej współpracy transgranicznej	Ogólnym celem projektu jest stworzenie warunków do dialogu międzykulturowego i zmniejszenie zagrożenia wykluczeniem wrażliwych grup społecznych.	123 050,00
1.1	Gmina Miejska Kętrzyn (Polska)	Energooszczędne zarządzanie zasobami - wspólne modele dla małych miast na przykładzie gmin Kętrzyn i Swietłyj	Ogólnym celem projektu jest zmniejszenie zużycia energii w sferze komunalnej i przez gospodarstwa domowe w małych miastach.	334 478,98
2.1	Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Elblągu (Polska)	"Muzea ponad granicami"	Celem ogólnym projektu jest zwiększenie potencjału ekonomicznego oraz pogłębienie integracji regionów przygranicznych partnerów, a także promocja wspólnych przedsięwzięć turystycznych bazujących na dziedzictwie kulturowym. Swoim działaniem projekt obejmuje miasta Elbląg (Polska) i Kaliningrad (Rosja).	2 621 500
1.1	Starostwo Powiatowe w Piszcu (Polska)	Środowisko chronione - zdrowe młode pokolenie	Ogólną ideą projektu jest zmniejszenie zużycia nieodnawialnych źródeł energii na obszarze przygranicznym.	1 628 694,90
1.2	Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego (Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie)	Usprawnienie połączenia transgranicznego pomiędzy Polską i Rosją poprzez przebudowę drogi wojewódzkiej numer 591 (granica państwa - Barciany, Kętrzyn, Mrągowo)	Głównym celem projektu jest modernizacja drogi nr 591 na odcinku między Kętrzynem i Mrągowem.	3 982 711,50
2.2	Wojewódzki Szpital Zespolony w Elblągu (Polska)	Rozwój jednostek ratownictwa medycznego poprzez modernizację infrastruktury, rozszerzenie wsparcia systemu decyzyjnego oraz zwiększenie	Ogólnym celem projektu jest zwiększenie wydajności funkcjonowania usług ratownictwa medycznego w obszarze transgranicznym Polski i Rosji poprzez modernizację jednostek ratownictwa medycznego oraz podniesienie	1 701 528,00

		świadczeń medycznych w oparciu o współpracę transgraniczną	standardów usług świadczonych przez partnerów projektu.	
2.2	Stowarzyszenie Gmin RP „Euroregion Bałtyk”	Kultura i sztuka. Krok drugi – nowa jakość edukacji (Culart II)	Głównym celem projektu jest rozwój potencjału społecznego poprzez zwiększenie szans dostępu do edukacji. Autorzy projektu planują przeprowadzenie działań mających na celu wzmocnienie współpracy, podniesienie kwalifikacji specjalistów w instytucjach kulturalnych oraz lepszej rozpoznawalności instytucji kultury w oczach społeczności lokalnych i w internecie.	123 577,20
2.1	Gmina Miasto Elk (Polska)	Rozwój aktywnej turystyki podstawą współpracy polsko-rosyjskiej	Głównym celem projektu jest wsparcie rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego poprzez zwiększenie oferty turystycznej Elku i Ozierska, dzięki współpracy samorządów lokalnych w dziedzinie turystyki transgranicznej.	213 670,80
2.3	Gmina Miasto Elk (Polska)	Biuro promowania przedsiębiorczości	Głównym celem projektu jest promowanie rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego i współpracy transgranicznej między małymi i średnimi przedsiębiorstwami, organizacjami przedsiębiorców i samorządów wspierającymi przedsiębiorczość.	103 477,33
2.2	Teatr im. A. Sewruka w Elblągu (Polska)	Dialog multikulturowy – multikulturowe teatry – wzmocnienie integracji społecznej i kulturowej obszarów granicznych	Głównym celem projektu jest nawiązanie efektywnej współpracy transgranicznej w regionach granicznych Litwy, Polski i Rosji, pokonanie barier oraz stworzenie przyjaznego środowiska dla rozwoju kultury ponad granicami poprzez promocję włączenia społecznego.	222 850,00
2.2	Gmina Górowo Iławeckie (Polska)	Rozwój obszarów transgranicznych i ich współpracy przez budowę infrastruktury sportowej w Górowie Iławeckim i Bagrationowsku	Ogólnym celem projektu jest rozwój potencjału ludzkiego poprzez poprawę warunków społecznych, warunków rządzenia i szans edukacyjnych.	2 435 921,56
1.1	Gmina Olecko (Polska)	Partnerstwo na rzecz ochrony wód obszaru transgranicznego Litwy, Polski i Rosji	Ogólną ideą projektu jest poprawa warunków i standardu życia mieszkańców obszaru transgranicznego objętego działaniami projektu.	1 561 101,30
2.2.	Samodzielny Publiczny Zespół Gruźlicy i Chorób Płuc w Olsztynie (Polska)	Zdrowe płuca dla jednego i wszystkich	Głównym celem projektu jest zmniejszenie umieralności i zachorowalności w wyniku chorób układu oddechowego, w tym gruźlicy, w obszarze transgranicznym.	477 000
2.2	Miasto Kętrzyn (Polska)	Edukacja sportowa na terenie transgranicznym – przygotowanie i budowa stadionów sportowych w gminie Kętrzyn oraz w Oziersku.	Głównym celem projektu jest rozwój współpracy między regionem Warmia i Mazury oraz Obwodem Kaliningradzkim zorientowanej na poprawę transgranicznej edukacji sportowej mieszkańców tych obszarów.	561 400,93
2.2	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie (Polska)	Bliscy sąsiedzi w XXI wieku – nowa komunikacja i postrzeganie	Ogólnym celem projektu jest rozwój kontaktów społecznych oraz współpracy transgranicznej szczególnie w dziedzinie edukacji, pomiędzy społecznością obszaru przygranicznego Warmii i Mazur i Obwodu Kaliningradzkiego, poprzez analizę trendów i wyzwań współpracy między instytucjami naukowymi, a także promocję wspólnych przedsięwzięć w dziedzinie edukacji.	265 741,40
2.4	Instytut Morski w Gdańsku (Polska)	Wspólne korzyści rozwoju potencjału Zalewu Wiślanego	Ogólnym celem projektu jest intensyfikacja współpracy społeczno-gospodarczej pomiędzy regionami Zalewu Wiślanego.	123 154,2
2.2	Gmina Kętrzyn (Polska)	Zdrowie jest najważniejsze – profilaktyka zdrowotna mieszkańców Gminy Kętrzyn i Oziersk.	Ogólnym celem projektu jest rozwój współpracy pomiędzy Gminą Kętrzyn i Okręgiem Oziersk w kierunku poprawy stanu zdrowia mieszkańców obu regionów.	100 121,00
2.2	Powiat Węgorzewski (Polska)	Budowa Kompleksu Sportowo-Rekreacyjnego w Specjalnym Ośrodku	Głównym celem projektu jest rozwój potencjału ludzkiego poprzez poprawę i wyrównanie szans edukacyjnych w powiecie węgorzewskim (Polska)	535 683,60

	Szkolno-Wychowawczym w Węgorzewie	i Okręgu Miasta Oziersk (Rosja).	
RAZEM			20 353 456,46
Łącznie zrealizowano 27 projektów z udziałem partnerów z województwa warmińsko-mazurskiego			

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Biuro Współpracy Terytorialnej Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Tabela nr 13

Projekty strategiczne z udziałem partnera z województwa warmińsko-mazurskiego (wg stanu na 31.12.2015 r.)

Działanie	Partner Wiodący	Nazwa projektu	Opis projektu	Wartość przyznanego dofinansowania (EUR)
1.2	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Olsztynie	Przebudowa drogi krajowej nr 65 na odcinku Gołdap – Kowale Oleckie	Ogólnym celem projektu jest wspieranie rozwoju społeczno - gospodarczego regionu transgranicznego po obu stronach granicy oraz poprawa dostępności oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego polsko-rosyjskiego przejścia granicznego Gołdap – Gusiev dzięki poprawie jakości połączeń transportowych.	9 998 650
1.1	Gmina Sopot (Polska)	Ochrona wód przybrzeżnych Bałtyku – NEFA BALT II	Ogólnym celem projektu jest poprawa warunków życia mieszkańców oraz wzrost atrakcyjności turystycznej regionu przygranicznego dzięki ochronie i poprawie czystości wód przybrzeżnych Bałtyku (Zatoka Gdańska oraz Zalew Wiśłany).	810 000
1.2	Państwowa Instytucja Publiczna Obwođu Kaliningradzkiego "Administracja obiektów drogowych Obwođu Kaliningradzkiego"	Przebudowa odcinka drogi „Kaliningrad-Mamonovo II (wieś Novoselovo) – granica Rzeczypospolitej Polskiej	Celem projektu jest przyczynienie się do zwiększenia intensywności wykorzystania Transeuropejskiego Korytarza Transportowego 1-A "Ryga-Kaliningrad-Gdańsk" przez przewoźników towarowych i pasażerskich, włączając tranzyt, poprzez modernizację autostrady i infrastruktury transgranicznej.	425,41
RAZEM				10 809 075,41

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Biuro Współpracy Terytorialnej Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

6. Program Współpracy Transgranicznej Litwa – Polska

Do dnia 31.12.2015 roku w ramach 6 naborów otwartych w Programie Współpracy Transgranicznej Litwa – Polska podpisanych zostało ogółem 30 umów o dofinansowanie projektów z udziałem beneficjentów z województwa warmińsko-mazurskiego na łączną kwotę dofinansowania z EFRR 13 719 507,61 euro oraz 1 umowa na projekt strategiczny¹¹⁵.

¹¹⁵ Projekty strategiczne Programu Litwa-Polska powinny mieć znaczący i zrównoważony wpływ na spójność społeczno-gospodarczą obszaru Programu oraz mieć istotne (strategiczne) znaczenie dla regionów przygranicznych. Takie projekty powinny charakteryzować się (miedzy innymi) wysoką złożonością zagadnień i zaangażowanych partnerów, jak również być rozwijane i wdrażane w ścisłej współpracy transgranicznej. Przewidywane rezultaty projektów strategicznych muszą realnie łączyć terytorium, ludzi lub systemy po obu stronach granicy.

Tabela nr 14

Wnioski wybrane do dofinansowania z EFRR, w trybie konkursowym, w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Litwa – Polska (stan na 31.12.2015 r.)

Priorytet/działanie *	Liczba podpisanych umów **	Całkowite wydatki kwalifikowane projektu (w euro)	Wartość przyznanego dofinansowania z EFRR (w euro) ***
I. Wzrost konkurencyjności i produktywności regionu transgranicznego	20	19 326 655,52	8 485 314,24
I.1. Modernizacja małej infrastruktury ekonomicznej	8	7 357 150,65	2 778 194,39
I.2. Promocja otoczenia biznesowego	1	151 877,00	78 724,02
I.3. Rozwój zrównoważonej turystyki transgranicznej oraz zachowanie kulturowego i historycznego dziedzictwa	11	11 817 627,87	5 628 395,83
II. Spójność transgraniczna i ogólna poprawa jakości obszaru transgranicznego	10	9 371 616,43	5 234 193,37
II.1. Rozwój nowych i wzmacnianie istniejących sieci współpracy w obszarze społecznym i kulturalnym.	7	6 305 012,33	4 062 387,82
II.2. Poprawa środowiska życia	3	3 066 604,1	1 171 805,55
Razem	30	28 698 271,95	13 719 507,61

* Zestawienie obejmuje wyłącznie projekty złożone w ramach otwartych naborów wniosków, bez uwzględnienia projektów strategicznych oraz Funduszu Małych Projektów, w których udział biorą partnerzy z województwa warmińsko-mazurskiego.

** W każdym projekcie umowa o dofinansowanie podpisywana jest z Partnerem Wiodącym, choć jest wiążąca dla wszystkich partnerów projektu; z 30 powyższych projektów partnerzy z Warmii i Mazur są Partnerami Wiodącymi w 19.

*** Wskazane kwoty oznaczają dofinansowanie w poszczególnych projektach dla partnerów z województwa warmińsko-mazurskiego; kwoty te nie obejmują dofinansowania dla innych partnerów (np. partnerów litewskich oraz instytucji z województwa podlaskiego).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Biura Współpracy Terytorialnej Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie.

Projekty realizowane z udziałem partnerów z województwa warmińsko-mazurskiego wybrane do dofinansowania w trybie konkursowym w ramach Programu Litwa – Polska przedstawiają się następująco:

Tabela nr 15

Projekty wybrane do dofinansowania z udziałem partnera z województwa warmińsko-mazurskiego w ramach Programu Litwa Polska (stan na 31.12.2015 r.)

Działanie	Partner Wiodący	Nazwa projektu	Opis projektu
1.1	Szkoła dla Dzieci i Dorosłych w Alytus, LT	Aktywizacja społeczności sąsiedzkich poprzez rozwój infrastruktury sportowej oraz innych działań edukacyjnych	Głównym celem projektu było wzmocnienie współpracy transgranicznej między Alytus i Giżyckiem poprzez modernizację infrastruktury sportowej i innowacyjne działania edukacyjne. W trakcie projektu wybudowano między innymi halę sportową w Szkole dla Młodzieży i Dorosłych w Alytus oraz przeprowadzono renowację boiska sportowego, bieżni, skoczni w dal, rzutni do pchnięcia kulą i parkingu w Giżycku.
1.1	Powiat Giżycki / Powiatowy Zespół Obsługi Szkół i Placówek Oświatowych w Giżycku	Edukacja zawodowa w regionie transgranicznym podstawą rozwoju przedsiębiorczości	Celem projektu było zwiększenie konkurencyjności firm powiatu giżyckiego i miasta Alytus. Głównymi zamierzeniami projektu było zorganizowanie współpracy przedsiębiorstw powiatu giżyckiego i Alytus, podniesienie kwalifikacji pracowników firm oraz stworzenie właściwych warunków kształcenia w szkołach zawodowych.
1.1.	Powiat Ełcki, PL	Rozwój infrastruktury i partnerskie działania na rzecz wzrostu aktywności młodzieży	Celem projektu było zwiększenie dostępności do nowych obiektów oraz sprzętu sportowego dla mieszkańców powiatu ełckiego oraz miasta Birżtonas. Działania inwestycyjne po stronie partnera polskiego to budowa boiska sportowego o nawierzchni poliuretanowej, zlokalizowanego przy I Liceum Ogólnokształcącym im. S. Żeromskiego w Elku, natomiast po stronie partnera litewskiego – zakup sprzętu sportowego na potrzeby stadionu w Birżtonas. Działania nieinwestycyjne obejmowały zrealizowanie sześciu polsko-litewskich wymian sportowych dla młodzieży.

			Podczas wyjazdów organizowane były wspólne zajęcia sportowe, kulturalne oraz integracyjne. Projekt przyczynił się do wymiany dobrych praktyk oraz wzmacniania otwartości społecznej i wzajemnego porozumienia.
1.1.	Gmina Miasto Ełk, PL	Zwiększenie efektywności energetycznej budynków edukacyjnych	Celem projektu jest wsparcie zrównoważonego rozwoju obszaru przygranicznego poprzez wspólną realizację działań związanych z oszczędzaniem energii w miastach Ełk i Alytus. Projekt polega na termomodernizacji Zespołu Szkół Samorządowych w Ełku oraz Alytus Panemune Basic Secondary School, jak również na realizacji działań towarzyszących: wspólnych konferencji oraz wizyt studyjnych mających na celu wymianę dobrych praktyk w zakresie ochrony środowiska i technologii energooszczędnych. Partnerzy wspólnie wydadzą folder, będący zbiorem dobrych praktyk obu miast (w trzech językach: litewskim, polskim i angielskim). Wszystkie powyższe działania przyczynią się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń, a także zwiększą świadomość mieszkańców Ełku i Alytus w zakresie oszczędzania energii.
1.1.	Powiat Giżycki/ Powiatowy Zespół Obsługi Szkół i Placówek Oświatowych w Giżycku, PL	Uczymy się od siebie	Celami bezpośrednimi projektu były: - doskonalenie warunków infrastrukturalnych, merytorycznych i organizacyjnych niezbędnych do kształcenia w zawodach artystycznych niepełnosprawnych intelektualnie dzieci i młodzieży, - poprawa wydajności energetycznej budynków publicznych.
1.1.	Powiat Pisz, PL	Rozwój inwestycji w zakresie zrównoważonej infrastruktury sportowej	Projekt koncentrował się na realizacji wspólnych działań: aktywnego uprawiania sportu i spędzania wolnego czasu, jak również modernizacji drobnej infrastruktury społecznej: boiska sportowego przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Pisz (ZSO) i bieżni sportowych w Butrimonys.
1.1.	Szkoła Astrioji Kirsna w regionie Łódzkiejskim, LT	Ciepłej+ jaśniej = taniej: współpraca transgraniczna pomiędzy Litwą i Polską	Głównym założeniem projektu były: wzrost konkurencyjności i produktywności regionu transgranicznego poprzez modernizację małej infrastruktury ekonomicznej, jak również włączenie inicjatyw młodzieży w przyjazne środowisku działania związane z ekologią, oszczędzaniem energii i jej wydajnością. Projekt zakładał poprawę złych warunków istniejącej infrastruktury publicznej i połączeń infrastrukturalnych pomiędzy przygranicznymi obszarami, zwiększenie zainteresowania inwestorów regionem, wzrost wiedzy na temat rozwiązań przyjaznych środowisku i oszczędzania energii.
1.1.	Gmina Miasto Ełk, PL	Jaśniejsze sąsiedztwo	Projekt był realizowany przez dwóch partnerów, region transgraniczny Litwa i Polska, gminy miejskie Alytus i Ełk. Głównym problemem do rozwiązania była poprawa efektywności energetycznej granicznych miast. Głównym celem projektu była poprawa efektywności energetycznej w Alytus i Ełk, zastępując stare latarnie uliczne nowymi lampami ekonomicznymi. Ogólnym celem projektu było promowanie zrównoważonego rozwoju poprzez działania miast przygranicznych wdrażanych wspólnie na rzecz efektywności energetycznej i rozwój nowych sieci energetycznych. Grupą docelową projektu były miasta Alytus i Ełk. Grupa docelowa projektu uzyskała długoterminowe korzyści - zmniejszenie zużycia energii, zwiększenie bezpieczeństwa w miastach granicznych, ograniczenie emisji dwutlenku węgla do środowiska, poprawa jakości oświetlenia ulic. Główne działania: roboty modernizacyjne oświetlenia, organizacja wspólnych wydarzeń.
1.2.	Gmina Pisz, PL	Sąsiedzi aktywnie wspierający przedsiębiorczość	Działania projektu skoncentrowane były na wzmocnieniu transgranicznych więzi ekonomicznych pomiędzy małymi i średnimi przedsiębiorstwami z terenu gminy Pisz i rejonu Alytus. W ramach projektu zrealizowano następujące działania: - zorganizowano konferencję otwierającą w Alytus oraz konferencję zamykającą w Pisz, - zorganizowano szereg wystaw i wizyt studyjnych, a także konkurs na najlepszy pomysł biznesowy, - powstała strona internetowa w trzech wersjach językowych (polskiej, litewskiej i angielskiej), a także broszura, w której zamieszczono propozycje współpracy firm lokalnych.
1.3	Gmina Šakiai, LT	Sintautai – Gołdap 1	W ramach przedsięwzięcia opracowano studium wykonalności inwestycji polegającej na budowie dwóch parków kulturalno-rekreacyjnych: w Sintautai i w Grabowie. Przygotowano także odpowiednią dokumentację techniczną.
1.3	Administracja Regionu Alytus, LT	Transgraniczny rozwój aktywnych usług turystycznych na Litwie i w	Celem projektu było zwiększenie atrakcyjności usług turystycznych w polsko-litewskim rejonie przygranicznym. Partnerzy zorganizowali zawody sportowe, pilotażowe wycieczki i kilka letnich obozów dla

		Polsce	młodzieży, podczas których wykorzystano zakupiony w ramach projektu sprzęt – żaglówki i kajaki. Wykonano także dokumentację techniczną dla modernizacji bazy wioślarskiej w Daugai oraz Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego w Pisz.
1.3	Samorząd Regionu Alytus	Rozwój turystyki transgranicznej – dziedzictwo kulturowe dla przyszłych pokoleń	Celem przedsięwzięcia było wzmocnienie więzi pomiędzy przygranicznymi regionami Polski i Litwy poprzez przebudowę dwóch placów, organizację trzech wycieczek i kilku cyklicznych imprez z zakresu promowania kultury narodowej: polsko-litewskiego jarmarku ludowego (Olecko), spotkań folklorystycznych (Simnas) oraz koncertu kolęd (Olecko).
1.3	Powiat Piski, PL	Aktywna turystyka nad jeziorami pogranicza	Projekt obejmował remont Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego w Pisz oraz Bazy Wioślarskiej w Daugai, a także promocję aktywnej turystyki wodnej. Dzięki realizacji projektu poprawiono standard usług oferowanych przez ośrodki turystyczno-sportowe, co wpłynęło pozytywnie na rozwój Pisz i Alytus pod względem turystycznym.
1.3	Ełckie Centrum Kultury, PL	Transgraniczne Centrum Integracji Kulturalnej „Scena na granicy”	Celem projektu było wybudowanie 2 amfiteatrów: po jednym w Ełku i Alytus, które są wykorzystywane w ramach współpracy transgranicznej na polu kultury, turystyki oraz rozwoju regionalnego. Wydano również Katalog Kultury Transgranicznej, który służy jako przewodnik przybliżający ofertę turystyczną i kulturalną regionów partnerskich.
1.3	Administracja Rejonu Šakiai, LT	Sintautai - Gołdap 2	Przedsięwzięcie to było drugim i końcowym etapem projektu "Sintautai-Gołdap" i miało na celu budowę dwóch parków kulturalno-rekreacyjnych po obu stronach granicy: w Sintautai (region Šakiai, Litwa) i Grabowie (powiat gołdapski, Polska). Na terenie parków wybudowano sceny oraz wydzielono teren widowiskowy i obszary zielone do spędzania czasu wolnego. W tych miejscach odbywają się imprezy rekreacyjno-kulturalne, spotkania partnerów z regionu, mieszkańców, ich rodzin oraz turystów. Dla wzmocnienia przyszłych relacji Sintautai-Grabowo zostało też założone stowarzyszenie.
1.3	Gmina Olecko, PL	Budowa wspólnego produktu turystycznego regionów Olecka i Kozłowej Rudy na bazie rozwiniętej infrastruktury turystycznej	Celem ogólnym projektu była budowa transgranicznych produktów turystycznych w powiązaniu z atrakcjami, walorami i możliwościami wykorzystania infrastruktury i zagospodarowania turystycznego. Celem bezpośrednim projektu było stworzenie warunków do uprawiania aktywnych form turystyki na obszarze przygranicznym Polski i Litwy.
1.3.	Gmina Miasto Ełk, PL	Rozwój turystyki transgranicznej w Ełku i Alytusie	Projekt miał na celu podniesienie atrakcyjności turystycznej Ełku i Ozierska poprzez zagospodarowanie skwerów w miastach, remont piwnicy w domu kultury w Alytusie, przygotowanie Międzynarodowej Strategii Rozwoju Turystyki Ełku i Alytus, wydanie transgranicznej książki z atrakcjami turystycznymi i mapami promującej miasta. Dzięki realizacji inwestycji osoby niepełnosprawne uzyskały dostęp do zagospodarowanych terenów w Ełku i Alytusie.
1.3.	Centrum Sportu i Rekreacji w Alytus, LT	Rozwój infrastruktury sportowo - kulturalnej na pograniczu litewsko - polskim	Założeniem projektu była promocja i rozwój turystyki sportowo – kulturalnej pogranicza litewsko – polskiego. Ponadto projekt przyczynił się do wzmocnienia polsko – litewskiej transgranicznej wymiany młodzieżowej i współpracy w obszarze sportu i kultury. Aby osiągnąć ten cel wybudowano trzy kondygnacyjną halę sportową w Olicie z parterem mieszczącym 14-osobową szatnię dla mężczyzn i kobiet, prysznic, pomieszczenie dla rowerzystów, pokój trenerów, halę. Do osiągnięcia wspólnego celu projektu przyczyniła się modernizacja pomieszczeń Ełckiego Centrum Kultury, która polegała na przebudowie korytarzy i wejść głównych budynku, toalety damskiej, męskiej i dla osób niepełnosprawnych, przebudowie głównego holu wraz z modernizacją szatni oraz montażem windy przy wejściu głównym.
1.3.	Gmina Miasto Augustów, PL	Transgraniczne narciarstwo – szansa dla rozwoju turystyki w obszarze transgranicznym Litwy i Polski	Projekt był odpowiedzią na zidentyfikowane w obszarze jego realizacji problemy, w tym przede wszystkim zbyt krótki sezon turystyczny. Problem sezonowości odczuwają boleśnie lokalne przedsiębiorstwa sektora obsługi ruchu turystycznego, które są podstawą gospodarki regionu i źródłem dochodów dużej części jego mieszkańców. Celem ogólnym przedsięwzięcia był wzrost atrakcyjności i konkurencyjności obszaru pogranicza Polski i Litwy poprzez poprawę i wzbogacenie oferty turystycznej. Działania projektu obejmowały m.in. organizację wypożyczalni sprzętu narciarskiego, cyklu biegów narciarskich, a także szereg działań szkoleniowych i promocyjnych. Dzięki realizacji projektu możliwe

			było wydłużenie sezonu turystycznego na okres zimowy. To z kolei umożliwia generowanie dodatkowych środków pieniężnych w obiegu, wynikających z zakupu usług noclegowych, restauracyjnych, etc.
1.3.	Gmina Olecko, PL	Zacieśnienie współpracy pomiędzy Oleckiem i Kozłową Rudą na rzecz rozwoju wspólnego produktu turystycznego	Partnerzy wybudowali ścieżkę pieszo-rowerową w Olecku oraz ścieżkę rowerową w parku w Kozłowej Rudzie. Wyremontowano zabytkowe moło w pobliżu obozowiska oraz uporządkowano zieleń w celu usprawnienia komunikacji z kąpieliskiem (przystań dla kajaków i rowerów wodnych). Grupą docelową projektu była młodzież 50 osób, która wzięła aktywny udział w wydarzeniach wspólnie przygotowanych przez partnerów: 10 dniowym „Obozie przygody” oraz 4 dniowym Rajdzie Rowerowym. Wspólny udział w tych wydarzeniach był podstawą do nawiązania bliskich więzi między przedstawicielami młodego pokolenia i podstawą do budowania przyszłej współpracy w ramach regionu. Celem projektu była poprawa warunków życia mieszkańców i konkurencyjności turystycznej regionu transgranicznego Polski i Litwy poprzez rozbudowę infrastruktury turystycznej. Rezultatem dodatkowym było włączenie istniejącej w gminie sieci tras rowerowych do systemu międzynarodowych tras rowerowych EUROVELO.
2.1	Izba Celna w Olsztynie, PL	Bezpieczna Unia Europejska – wzmocnienie współpracy transgranicznej służb celnych Polski i Litwy	Celem projektu opracowanego przez Izbę Celną w Olsztynie w partnerstwie z Izbą Celną w Białymstoku i Terytorialnym Urzędem Celnym w Kownie był wzrost efektywności działań polskich i litewskich służb celnych. Celem bezpośrednim było wyposażenie mobilnych grup kontrolnych po obu stronach granicy w sprzęt łącznościowy, specjalistyczne środki transportu, wyposażenie dwóch Punktów Kontaktowych w sprzęt komputerowy i lingwistyczny oraz przeprowadzenie cyklu warsztatów i działań operacyjnych.
2.1	Fundacja „Rodowo”, PL	Transgraniczna sportowa wymiana młodzieży	Celem projektu było wzmocnienie więzi pomiędzy społecznościami lokalnymi po obu stronach polsko-litewskiej granicy poprzez rozwój sieci wymiany młodzieży, rozwój transgranicznych młodzieżowych centrów sportu i rekreacji oraz zakup wyposażenia sportowego. Projekt realizowany był we współpracy Fundacji „Rodowo” z Centrum Sportu i Rekreacji z Alytus i Administracją Miasta Alytus.
2.1	Gmina Olecko, PL	Transgraniczna współpraca młodzieży	Celem projektu było wzmocnienie więzi pomiędzy przygranicznymi regionami Polski i Litwy poprzez rozwój programów wymiany dzieci i młodzieży w wymiarze sportowym. Projekt polegał na organizacji cyklicznych imprez i obozów sportowych.
2.1	Administracja Samorządowa Rejonu Šakiai, LT	Tęcza Sztuk - 1	Celem projektu było promowanie zrównoważonej współpracy kulturalnej młodzieży z Šakiai i gminy Gołdap poprzez organizowanie wspólnych letnich warsztatów artystycznych i muzycznych dla młodzieży (15-19 lat), uczniów z lokalnych szkół artystycznych (36 uczniów i 8 nauczycieli), jak również prezentację wyników tych warsztatów dla mieszkańców i turystów podczas dni miast Šakiai i Gołdap (zorganizowano jedną wystawę i koncert w każdym mieście partnerskim oraz wydano katalog w 3 językach z pracami powstałymi podczas warsztatów).
2.1	Powiat Giżycki, PL	Rozwój infrastruktury i współpracy w obszarze sportu i edukacji	Celem projektu było wzmocnienie współpracy transgranicznej między Litwą i Polską poprzez edukację sportową, rozwój infrastruktury sportowej w Giżycku i Alytus oraz wymianę młodzieży.
2.1.	Gmina Orzysz, PL	Wspólne działania o charakterze transgranicznym w celu ochrony życia, środowiska i gospodarstwa domowego	Projekt polegał na podjęciu przez partnerów wspólnych działań na wypadek wystąpienia sytuacji zagrożenia poprzez nawiązanie współpracy w zakresie wspólnego planowania i zarządzania w sytuacjach kryzysowych. W ramach projektu zorganizowano wspólne akcje ratownicze, ćwiczenia i pokazy strażackie, wymianę młodzieży, kupiono wyposażenie ratowniczo-gaśnicze oraz specjalistyczny samochód strażacki, opracowano i wydano wytyczne o sposobie postępowania w sytuacjach kryzysowych, zorganizowano konferencję.
2.1.	Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Olsztynie, PL	Kształtowanie LT-PL współpracy transgranicznej w obszarze działań związanych z zarządzaniem w sytuacjach kryzysowych	Celem ogólnym projektu było zbudowanie efektywnego systemu współpracy podmiotów medycznych, władz lokalnych i regionalnych na obszarze polsko-litewskim w zakresie działań dotyczących sytuacji kryzysowych. Działania: zakup medycznego sprzętu oraz dostawa i montaż systemu DWA dla WSPR, prace modernizacyjne i zakup sprzętu medycznego dla Szpitala w Łoździejach, specjalistyczne szkolenia z zakresu Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy dla policjantów, ćwiczenia polsko-litewskie, działania informacyjno-promocyjne. Korzyści dla grupy docelowej: podniesienie kompetencji, zwiększenie wyposażenia i poprawa stanu

			infrastruktury, wypracowanie modelu współpracy pomiędzy placówkami med. i innymi podmiotami publicznymi na obszarze polsko-litewskim.
2.2	Powiat Giżycki, PL	Zwiększenie wydajności energetycznej budynków edukacyjnych oraz promowanie odnawialnych źródeł energii	W ramach projektu zrealizowano szereg działań: wprowadzono systemy monitorowania zużycia energii w szkołach, przeprowadzono szkolenia z zakresu systemów zarządzania środowiskowego, przeprowadzono termomodernizację, zainstalowano odnawialne źródła energii, opracowano strategię na temat wprowadzania odnawialnych źródeł energii w budynkach szkolnych, wymieniono urządzenia zużywające nadmierne energie, wprowadzono do szkolnych programów zagadnienia dot. oszczędzania energii oraz zainicjowano polsko-litewską sieć Eko-Szkół.
2.2.	Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Białymstoku, PL	Bezpieczne drogi - transgraniczna współpraca Litwa-Polska w celu poprawy ochrony ludności i środowiska	Celem głównym projektu było podniesienie poziomu bezpieczeństwa ludności i ochrony środowiska na obszarze transgranicznym Polski i Litwy, a także wypracowanie nowoczesnych praktyk odnośnie współpracy transgranicznej. W ramach realizacji projektu nabyto specjalistyczne pojazdy (jeżdżące laboratoria).
2.2.	Gmina Miasto Ełk, PL	Współpraca w zakresie oszczędzania energii - podejmowanie decyzji w obszarze transgranicznym Litwy i Polski	Celem projektu było wsparcie zrównoważonego rozwoju obszaru przygranicznego poprzez wspólną realizację działań związanych z oszczędzaniem energii w miastach Ełk i Alytus. Głównym działaniem w projekcie była budowa boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni poliuretanowej wraz z budynkiem sanitarno – szatniowym przy Szkole Podstawowej Nr 9 w Ełku, w którym zastosowano solary słoneczne do podgrzewania wody. W Alytusie w wyniku realizacji projektu zmodernizowano mały basen w Centrum Sportu i Rekreacji oraz zainstalowano solary słoneczne do podgrzewania wody w małym i dużym basenie. Inne działania projektowe, które przyczyniły się do realizacji jego celu to m.in. wymiana sportowa dzieci i młodzieży oraz konferencje i wizyty studyjne w obu miastach, których tematem przewodnim były technologie energooszczędne stosowane w gospodarstwach domowych i budynkach użyteczności publicznej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Biuro Współpracy Terytorialnej Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

W realizację projektu strategicznego pod nazwą „PL-LT 112. System zarządzania działaniami ratowniczymi i obsługi europejskiego numeru ratunkowego” zostało zaangażowanych siedem podmiotów (Komendy Straży Pożarnej: w Polsce z województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego oraz na Litwie z rejonów Marijampole oraz Alytus). Partnerem Wiodącym projektu była Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku. Strategicznym celem przedsięwzięcia było stworzenie bezpiecznego społeczeństwa na obszarze transgranicznym Polski i Litwy poprzez usprawnienie powiadamiania służb ratowniczych za pośrednictwem numeru 112. Całkowita wartość dofinansowania inwestycji z EFRR wyniosła 3 876 251,66 euro a wnioskowana kwota dofinansowania przypadająca na partnera z naszego województwa 998 750,00 euro. Okres rzeczowej realizacji inwestycji obejmował lata 2010 – 2012.

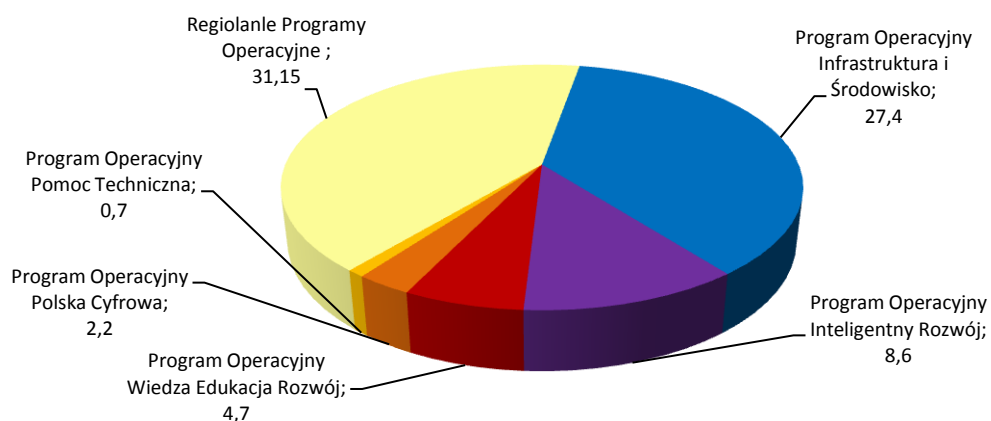
VIII. Programy UE na lata 2014-2020¹¹⁶

Od 2014 roku rozpoczął się kolejny wieloletni okres realizacji polityki spójności z wykorzystaniem funduszy Unii Europejskiej. Polska jest największym beneficjentem pomocy unijnej. W latach 2014-2020 Unia Europejska przeznaczyła dla naszego kraju 82,5 mld euro. Podział środków i kierunki ich wykorzystania był przedmiotem dyskusji i uzgodnień władz centralnych i samorządowych z różnymi partnerami.

Z funduszy polityki spójności w latach 2014-2020 realizowanych będzie 6 krajowych programów, w tym jeden ponadregionalny dla województw Polski Wschodniej, a także 16 programów regionalnych (RPO) oraz 10 programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej. Samorządy województw w latach 2014-2020 zarządzać będą większą niż w poprzedniej perspektywie pulą środków – niemal 40 proc., wobec 25 proc. w latach 2007-2013.

Wykres nr 4

Podział środków z UE pomiędzy programy operacyjne na lata 2014-2020 (w mld euro)

1. Program Infrastruktura I Środowisko 2014-2020 – alokacja ok. 115 mld zł (27,41 mld euro)

PO IiŚ jest największym pod względem alokacji programem na lata 2014-2020, podobnie jak jego poprzednik. Fundusze zostaną przeznaczone m.in. na wsparcie gospodarki niskoemisyjnej, ochronę środowiska, w tym przeciwdziałanie i adaptację do zmian klimatu, transport, bezpieczeństwo energetyczne, ochronę zdrowia i kulturę. Na znaczeniu zyskują także energetyka i służba zdrowia, szczególnie systemy ratownictwa medycznego. Większy niż w poprzedniej perspektywie nacisk położony zostanie na redukcję emisji oraz wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z dostępnych zasobów, przez co sprzyjającej środowisku i jednocześnie bardziej konkurencyjnej. Beneficjentami PO IiŚ będą zarówno podmioty publiczne, w tym jednostki samorządu terytorialnego, jak i przedsiębiorstwa.

Instytucją Zarządzającą POIiŚ jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego (obecnie Ministerstwo Rozwoju) zaś funkcję Instytucji Pośredniczącej pełnią: Centrum Unijnych Projektów Transportowych, Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Energii, Ministerstwo Zdrowia oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

¹¹⁶Opracowano na podstawie informacji ze stron; www.pois.gov.pl, www.poir.gov.pl, www.power.gov.pl, www.popc.gov.pl, www.popw.gov.pl oraz Informacji prasowej z 26 lutego 2015 r. Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju www.mr.gov.pl/media/4027/informacja_prasowa_programy_2014_2020.pdf (pobrane 09.05.2016 r.)

Typy działań to m.in.:

- Rozbudowa dróg krajowych i kolei w sieci TEN-T i poza nią.
- Drogi krajowe w miastach, obwodnice i trasy wylotowe.
- Ekologiczny transport miejski – tabor szynowy, trolejbusowy i autobusowy, kolej aglomeracyjna.
- Lepsza infrastruktura śródlądowa i portowa.
- Nowoczesne szpitale ponadregionalne i laboratoria medyczne, w tym diagnostyka chorób aktywności zawodowej.
- Ratownictwo medyczne: nowe oddziały ratunkowe w szpitalach, lotniska lub lądowiska, bazy lotniczego pogotowia ratunkowego.
- Odnawialne źródła energii – elektrownie wodne, wiatrowe, biopaliwa.
- Energooszczędna gospodarka w miastach i przedsiębiorstwach, w tym kompleksowa termomodernizacja budynków.
- Rozbudowa i modernizacja przesyłania, magazynowania i dystrybucji gazu ziemnego.
- Rozbudowa kanalizacji i oczyszczalni ścieków.
- Zmniejszanie ryzyka powodzi i suszy.
- Ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego i zasobów kultury.

2. Program Inteligentny Rozwój – alokacja ok. 36 mld zł (8,61 mld euro)

PO IR jest drugim pod względem budżetu programem na lata 2014-2020 i największym w Unii Europejskiej programem finansujący badania, rozwój oraz innowacje. Najważniejszym jego założeniem jest dofinansowanie projektów badawczo-rozwojowych prowadzonych przez przedsiębiorców – samodzielnie lub we współpracy z sektorem nauki – oraz wdrożenia ich wyników na rynek. Program pomoże skutecznie przekształcić pomysły w innowacyjne produkty, usługi i technologie, czyli przejść „od pomysłu do rynku”. Z jego funduszy wsparcie otrzymają także przedsiębiorcy chcący rozwijać swoją działalność poza granicami Polski oraz korzystający z usług instytucji otoczenia biznesu. Część środków zostanie przeznaczona na podniesienie pozycji polskiej nauki na arenie międzynarodowej. Finansowane będą głównie przedsięwzięcia wpisujące się w tzw. inteligentne specjalizacje, tj. wybrane dziedziny gospodarki i nauki, stanowiące potencjał rozwojowy kraju i regionów.

Za zarządzanie Programem Inteligentny Rozwój odpowiada minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego natomiast do instytucji pośredniczących należą: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (dla osi 1 i 4) oraz Ministerstwo Energii (dla osi 2 i 3).

Typy działań to m. in.:

- Współpraca biznesu i nauki.
- Wsparcie przedsiębiorstw w ich działalności badawczej, rozwojowej i innowacyjnej, w tym bony dla przedsiębiorców.
- Wsparcie badań o wysokim, międzynarodowym potencjale.
- Innowacyjne technologie w ochronie środowiska.
- Wsparcie w zakresie internacjonalizacji krajowych klastrów kluczowych.
- Wsparcie firm korzystających z usług instytucji otoczenia biznesu.
- Coraz większy udział środków zwrotnych – lepszy dostęp do rynku kapitałowego dla małych i średnich przedsiębiorstw.
- Wsparcie kierowane tam, gdzie potencjał rozwojowy jest najwyższy (inteligentne specjalizacje).

3. Program Wiedza Edukacja Rozwój – alokacja ok. 19 mld zł (4,69 mld euro)

PO WER powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, adaptacyjności, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia. Wspierane będą również innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa w wymienionych

dziedzinach. W programie, oprócz środków Europejskiego Funduszu Społecznego, będą dostępne także fundusze Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych.

Wsparcie PO WER uzupełni działania na poziomie regionalnym w ramach RPO, z których bezpośrednią pomoc uzyskają osoby pozostające bez pracy, wykluczone bądź zagrożone wykluczeniem społecznym, czy też chcące podnieść swoje kwalifikacje.

Instytucją Zarządzającą POWER jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego (obecnie Ministerstwo Rozwoju) zaś funkcję Instytucji Pośredniczącej pełnią: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Wojewódzkie Urzędy Pracy (oś I), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Kancelaria Premiera rady Ministrów, Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Państwowa Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (oś II), narodowe Centrum Badań i Rozwoju (oś III), Centrum Projektów Europejskich (oś IV), Ministerstwo Zdrowia (oś V).

Typy działań to m. in.:

- Pomoc osobom młodym:
 - w podjęciu zatrudnienia (np. staże, praktyki zawodowe, szkolenia, dopłaty dla firm na zatrudnienie osób młodych).
 - wsparcie przedsiębiorczości osób młodych (dotacje na założenie własnej firmy).
- Kształcenie studentów i doktorantów:
 - realizacja studiów we współpracy z pracodawcami,
 - rozwój kompetencji kluczowych, najważniejszych z punktu widzenia pracodawców, rozszerzanie oferty studiów w językach obcych.
- Reformy w obszarze zatrudnienia, pomocy społecznej i edukacji.
- Indywidualizacja pomocy dla osób bezrobotnych.
- Szerszy wachlarz usług zdrowotnych (np. standardy usług opieki dla osób starszych).
- Modernizacja programów nauczania – np. w zakresie wykorzystania ICT oraz kompetencji technicznych i ścisłych.
- Lepsze warunki do prowadzenia działalności gospodarczej – uproszczenia prawa, usprawnienia w sądach gospodarczych, lepsze usługi publiczne dla firm.

4. Program Polska Cyfrowa – alokacja ok. 9 mld zł (2,17 mld euro)

To nowy program, skupiający się wyłącznie na obszarze cyfryzacji i technologii informacyjno-komunikacyjnych. Ma wzmocnić cyfrowe fundamenty dla społeczno-gospodarczego rozwoju kraju. Jego celem jest zapewnienie powszechnego dostępu do szybkiego internetu, nowoczesnych i przyjaznych e-usług publicznych oraz rozwoju cyfrowych umiejętności społeczeństwa. Odbiorcami wsparcia będą przede wszystkim przedsiębiorstwa telekomunikacyjne, administracja publiczna i samorządy, organizacje pozarządowe, instytucje kultury, jednostki naukowe.

Instytucją Zarządzającą POPC jest Departament Rozwoju Cyfrowego w Ministerstwie Rozwoju (wsparcie strategiczne dla IŻ w obszarze informatyzacji i łączności zapewnia Ministerstwo Cyfryzacji) zaś funkcję Instytucji Pośredniczącej pełni centrum Projektów Polska Cyfrowa.

Typy działań to m. in.:

- Dostęp do szybkiego Internetu:
 - do 2020 r. mieszkańcy Polski będą mieć dostęp do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s,
 - zakładamy, że ponad 2 mln osób, głównie mieszkańców obszarów wiejskich i małych miast, uzyska możliwość dostępu do szybkiego internetu.
- Sprawy administracyjne dostępne dla każdego online:
 - planujemy do 2023 r. wdrożenie nowych e-usług publicznych dla obywateli oraz przedsiębiorców,

- możliwość korzystania z usług elektronicznej administracji w dowolnym miejscu i o dowolnym czasie,
- dostęp do elektronicznych usług z zakresu zdrowia, edukacji, zamówień publicznych, sądownictwa itp.
- Większy dostęp do zasobów dziedzictwa kulturowego czy nauki poprzez upublicznienie wybranych zbiorów w Internecie.
- Zachęcenie ludzi do korzystania z Internetu:
 - zakładamy, że wsparcie z zakresu rozwoju cyfrowych umiejętności zostanie skierowane do mieszkańców ponad tysiąca gmin w całym kraju, głównie na obszarach wiejskich i małych miast;
 - przyjmujemy, że ponad 400 tys. osób nabędzie kompetencje, które pozwolą im na świadome korzystać z treści dostępnych w internecie oraz dostępnych nowoczesnych e-usług publicznych.
- Większa konkurencyjność rynku telekomunikacyjnego.
- Nowa jakość funkcjonowania nowoczesnej administracji publicznej.

5. Program Polska Wschodnia – alokacja ok. 8,4 mld zł (2 mld euro)

Program PW jest dodatkowym instrumentem wsparcia rozwoju gospodarczego i społecznego dla 5 województw Polski Wschodniej. Podejmowane w ramach programu działania, przyczynią się do trwałego zdynamizowania procesów rozwojowych makroregionu, wzmocnienia jego konkurencyjności i atrakcyjności, a w konsekwencji do zwiększenia zamożności jego mieszkańców i poprawy jakości ich życia. Najważniejsze cele programu to wzrost konkurencyjności i innowacyjności firm działających w Polsce Wschodniej, rozwój połączeń drogowych miast wojewódzkich z otaczającymi je obszarami, a także większe wykorzystanie transportu miejskiego oraz dostępność makroregionu w zakresie infrastruktury kolejowej.

Instytucją Zarządzającą POPW jest Departament Programów Ponadregionalnych w Ministerstwie Rozwoju zaś funkcję Instytucji Pośredniczącej pełnią: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości oraz Centrum Unijnych Projektów Transportowych.

Typy działań to m. in.:

- Powstawanie innowacyjnych przedsiębiorstw typu start-up.
- Rozwój międzynarodowej działalności małych i średnich firm.
- Wsparcie firm w zakresie tworzenia innowacyjnych produktów lub usług oraz ponadregionalnych produktów turystycznych.
- Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez umiejętne zarządzanie wzornictwem.
- Inwestycje w zakresie infrastruktury drogowej i kolejowej
- Wsparcie ekologicznych zintegrowanych sieci transportu miejskiego.

6. Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej – alokacja programów, w których uczestniczy Polska to ok. 6,75 mld zł (ok. 1,68 mld euro)

Programy EWT mają charakter międzynarodowy. Wszystkie projekty realizowane są wspólnie przez beneficjentów z co najmniej dwóch państw. Polska będzie uczestniczyć w 7 programach transgranicznych (Południowy Bałtyk, Polska-Saksonia, Polska-Słowacja, Czechy-Polska, Brandenburgia-Polska, Meklemburgia-Pomorze Przednie-Brandenburgia-Polska, Litwa-Polska), 2 transnarodowych (Europa Środkowa, Region Morza Bałtyckiego) oraz w programie międzyregionalnym (Interreg Europa). W programach nie wyróżnia się środków zarezerwowanych dla instytucji z poszczególnych krajów. Łączna kwota, jaką wykorzystają polscy beneficjenci, zależeć będzie od ich aktywności.

Programy transgraniczne służą przede wszystkim budowaniu więzi łączących społeczności po obu stronach granicy. Ich realizacja służy wzmocnieniu współpracy w zakresie ochrony środowiska, rozbudowy infrastruktury, wymiany kulturalnej, czy wzajemnych kontaktów młodzieży.

Programy transnarodowe umożliwiają współpracę w ramach określonych obszarów geograficznych i pozwalają przewyższać wyzwania o znaczeniu ponadregionalnym oraz lepiej wykorzystywać potencjał współpracujących regionów. Program międzyregionalny pozwala instytucjom z całej Europy współpracować nad wybraną dziedziną polityki regionalnej.

7. Program Pomoc Techniczna – alokacja ok. 2,9 mld zł (ok. 700 mln euro)

Program PT ma zapewnić efektywne funkcjonowanie systemu wdrażania środków unijnych w Polsce. Jego fundusze będą wspierać instytucje w wykonywaniu obowiązków nałożonych przez nowe przepisy unijne w obszarze m.in. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Prowadzone będą też działania edukacyjne, szkoleniowe oraz promocyjne skierowane do beneficjentów i potencjalnych beneficjentów Funduszy Europejskich.

8. Regionalne Programy Operacyjne – alokacja ok. 132 mld zł (31,15 mld euro)

Zwiększanie konkurencyjności województw oraz poprawa jakości życia ich mieszkańców poprzez wykorzystanie potencjałów regionalnych i niwelowanie barier rozwojowych, to główny cel programów, które tak jak w mijającej perspektywie, będą zarządzane przez poszczególne Urzędy Marszałkowskie. Nacisk położony będzie przede wszystkim na wspieranie przedsiębiorczości, edukacji, zatrudnienia i włączenia społecznego, technologii informacyjno-komunikacyjnych, infrastruktury ochrony środowiska, energetyki oraz transportu, co również znajdzie swoje odzwierciedlenie w regionalnych inteligentnych specjalizacjach.

Budżet wszystkich 16 RPO wynosi ok. 31,15 mld euro. Jest to niemal 40% (wzrost z ok. 25%) wszystkich środków na lata 2014-2020. Finansowane będą ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. To nowość w porównaniu z perspektywą 2007-2013. Takie rozwiązanie zwiększy komplementarność i efektywność podejmowanych działań, nastąpi także ściślejsze powiązanie projektów infrastrukturalnych i „miękkich”.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

W roku 2014 Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego wynegocjował z Komisją Europejską program rozwoju dla Warmii i Mazur pn. „Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020” (RPO WiM 2014-2020).

Całkowity budżet programu wynosi ok. 2 mld euro, w tym wsparcie unijne ok. 1 242 mln euro Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i ok. 486 mln euro Europejskiego Funduszu Społecznego. Stanowi to ok. 3% wszystkich środków inwestowanych w Polsce przez Unię Europejską w ramach polityki spójności na lata 2014-2020. Udział poszczególnych źródeł finansowania w programie dla województwa warmińsko-mazurskiego przedstawia się następująco: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego: 61,09%, Europejski Fundusz Społeczny: 23,91%, wkład krajowy: 15%.

Program składa się z dwunastu osi priorytetowych, a głównym celem jest konkurencyjna gospodarka regionu. Dlatego też znaczna część środków finansowych Regionalnego Programu dla województwa warmińsko-mazurskiego skierowana będzie na przedsięwzięcia typowo inwestycyjne – począwszy od tych wspierających przedsiębiorców, infrastrukturę drogową, kolejową i sanitarną, aż po

przedsięwzięcia mające na celu ochronę środowiska czy infrastrukturę ochrony zdrowia. Obok działań inwestycyjnych w programie, specjalna pula środków przeznaczona jest na wspieranie osób mających trudności na rynku pracy, a także chcących założyć własną firmę lub podnieść swoje kwalifikacje. Dofinansowany zostanie rozwój i właściwe ukierunkowanie edukacji, w sposób zwiększający szanse absolwentów na znalezienie pracy. Promowane będzie też nawiązywanie i zacieśnianie więzi i współpracy pomiędzy przedsiębiorcami i naukowcami.

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) to nowy mechanizm realizowany w latach 2014–2020. Celem tego instrumentu jest wsparcie rozwoju miast oraz ich obszarów funkcjonalnych. Każde z państw członkowskich UE przeznaczy minimum 5% środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na jego wdrożenie.

ZIT w Polsce będzie realizowany w ramach 16 programów regionalnych (RPO) oraz pośrednio w ramach programów krajowych. Pozwoli to na prowadzenie rzeczywiście zintegrowanych projektów finansowanych z różnych źródeł, zarówno z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, jak i Europejskiego Funduszu Społecznego.

Spis tabel, wykresów i map

TABELA NR 1	PODPISANE UMOWY O DOFINANSOWANIE PROJEKTÓW W RAMACH RPO WIM 2007-2013 W PODZIALE NA POSZCZEGÓLNE DZIAŁANIA (STAN NA 31.12.2015 R. –KUMULATYWNIE OD POCZĄTKU REALIZACJI).....	33
TABELA NR 2	WARTOŚĆ WSKAŹNIKÓW REALIZACJI RPO WIM 2007-2013 NA PODSTAWIE PODPISANYCH UMÓW O DOFINANSOWANIE WG STANU NA 10.10. 2015 R.....	37
TABELA NR 3	UMOWY O DOFINANSOWANIE PROJEKTÓW Z LPI PODPISANE Z BENEFICJENTAMI Z WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W RAMACH PO RPW 2007-2013 (WG STANU NA 31.12.2015 R.).....	41
TABELA NR 4	PROJEKTY INDYWIDUALNE Z WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO PRZEWIDZIANE DO REALIZACJI W RAMACH PO IiŚ 2007-2013 (WG STANU NA LUTY 2015 R.).....	50
TABELA NR 5	PODPISANE UMOWY O DOFINANSOWANIE PROJEKTÓW Z UE REALIZOWANE NA TERENIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W RAMACH PO IiŚ 2007-2013 (WG STANU NA 31.12.2015 R.).....	54
TABELA NR 6	PODPISANE UMOWY O DOFINANSOWANIE PROJEKTÓW REALIZOWANYCH NA TERENIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W RAMACH PO IG 2007-2013 (WG STANU NA 31.12.2015 R.).....	59
TABELA NR 7	PODPISANE UMOWY O DOFINANSOWANIE PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W RAMACH PO KL 2007-2013 (WG STANU NA 31.12.2015 R.).....	64
TABELA NR 8	PROJEKTY REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ POŁUDNIOWY BAŁTYK Z UDZIAŁEM PARTNERA Z WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO (WG STANU NA 31.12.2015 R.).....	68
TABELA NR 9	PROJEKTY REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU WSPÓŁPRACY TRANSNARODOWEJ REGION MORZA BAŁTYCKIEGO Z UDZIAŁEM PARTNERA Z WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO (WG STANU NA 31.12.2013 R.).....	70
TABELA NR 10	PROJEKTY REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU WSPÓŁPRACY TRANSNARODOWEJ EUROPA ŚRODKOWA Z UDZIAŁEM PARTNERA Z WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO (WG STANU NA 31.12.2015R.).....	71
TABELA NR 11	PROJEKTY REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU INTERREG IV C Z UDZIAŁEM PARTNERA Z WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO (WG STANU NA 31.12.2015 R.).....	72
TABELA NR 12	PROJEKTY REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU LITWA-POLSKA-ROSJA Z UDZIAŁEM PARTNERA Z WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO (WG STANU NA 31.12.2013 R.).....	73
TABELA NR 13	PROJEKTY STRATEGICZNE Z UDZIAŁEM PARTNERA Z WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO (WG STANU NA 31.12.2015 R.).....	76
TABELA NR 14	WNIOSKI WYBRANE DO DOFINANSOWANIA Z EFRR, W TRYBIE KONKURSOWYM, W RAMACH PROGRAMU WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ LITWA-POLSKA (WG STANU NA 31.12.2015 R.).....	77
TABELA NR 15	PROJEKTY WYBRANE DO DOFINANSOWANIA Z UDZIAŁEM PARTNERA Z WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W RAMACH PROGRAMU LITWA-POLSKA (WG STANU NA 31.12.2013 R.).....	77
WYKRES NR 1	PODZIAŁ ŚRODKÓW Z UE POMIĘDZY PROGRAMY OPERACYJNE NA LATA 2007-2013 (W MLD EURO)	3
WYKRES NR 2	WYKAZ INDYWIDUALNYCH PROJEKTÓW KLUCZOWYCH RPO WIM 2007-2013 (STAN NA 31.12.2011 R.)	7
WYKRES NR 3	PODZIAŁ ŚRODKÓW Z UE W RAMACH PRIORYTETÓW PO RPW (W %)	40
WYKRES NR 4	PODZIAŁ ŚRODKÓW Z UE POMIĘDZY PROGRAMY OPERACYJNE NA LATA 2014-2020	BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.

Strony internetowe:

- www.funduszeuropejskie.gov.pl
- www.mrr.gov.pl
- www.wmar.olsztyn.pl
- www.darsa.pl
- www.parp.gov.pl
- www.techno-park.pl
- www.wodnecentrum.olsztyn.eu
- www.powiatlidzbarski.pl
- www.muzeum.olsztyn.pl
- www.umelblag.pl
- www.rozbudowa.zsqs.olsztyn.pl
- www.zsr.elk.pl
- www.jezioramazurskie.info.pl
- www.zuokspytkowo.pl
- www.jeziora.com.pl
- www.piap.warmia.mazury.pl
- www.szerokopasmowapolska.pl
- www.wrota.warmia.mazury.pl
- www.minrol.gov.pl
- www.pois.gov.pl
- www.poir.gov.pl
- www.power.gov.pl
- www.popc.gov.pl
- www.popw.gov.pl
- www.popt.po
- www.rpo.warmia.mazury.pl
- www.olsztyn.gov.pl
- www.wartowiedziec.org
- www.msw.gov.pl
- www.gazetaolsztyńska.pl
- www.polskawschodnia.gov.pl
- www.edu.pl
- www.rozbudowa.pwsz.elblag.pl
- www.paiz.gov.pl
- www.qddkia.gov.pl
- www.olecko.wm.pl
- www.parktechnologiczny.olsztyn.eu
- www.mtmostroda.pl
- www.warminsko-mazurskie.coie.gov.pl
- www.razemcieplej.pl
- www.elblag-suwalki.pl
- www.eqosa.org
- www.bogart.pro
- www.muratorplus.pl
- www.uwm.edu.pl

**URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**

10-562 Olsztyn, ul.Emilii Plater 1
T: +48 89 521 93 00
E: dpr@warmia.mazury.pl
W: www.wrota.warmia.mazury.pl